

Kag Ma-adong Balità nak Gingsuyat ni

JUÁN

KAG MGA PA-UNÁNG BISAYA TUNGÓR SA MA-ADONG BALITÀ NAK GINGSUYAT NI JUÁN

Kalíng libró ay gingsuyat it apóstol nak si Juán. Gingpapamutáng it mga manug-aray sa Bíbliya nak kalí ay ida gingsuyat sa panahóng sidá'y maguyangéy, it katóng mga 60 tu-ig pagkatapos sa kamatayon ni Hesús. (Kalí ay ingbibilang nak 90 A.D.)

Ida gingsuyat kag libróng kalí agór i-umà sa atò nak Kag Bisaya it Diós nak rahína-éy abér bag-ó pa magtunà kag panahón, ay nagpakatawo ag nagpangabuhì sa kalibutan, ag kag tawo ay makaka-agom it kabuhing wayá't katapusan parayan sa pagtu-o sa Idá. Kag importanting gingsilíng sa libróng kalí ay si Hesús nak imáw Kag Bisaya it Diós ay imáw kag Mesiyas ag Manluluwás nak rugayéy nak ginghuhuyat it mga lahi it Hudyo. Kalí ay gingpapamatu-uran ni Juán nak Manugbawtismo ag imáw ra it mga milagrong gingbuhat ni Hesús.

Kag libró it Ma-adong Balità nak kalí ni Juán ay nagpapa-athag it kung ni-o kag ging-u-umà it gingbuhat nak milagro ni Hesús. Ka-umir sa libróng kalí kag tungór sa gingtudlò nak gadór ni Hesús sa Ida mga disípulos prabér Sidá ilansang sa krus.

Gingtutudlò sa libróng kalí nak kag kabuhing wayá't katapusan ay ma-aguman parayan sa pagtu-o kang Kristo, ag ging-u-umà ra nidá nak kató ay nagtuna-éy katóng suyatón nidá kalíng libró.

Ginggamit ni Hesús kag pangayan mismo it Diós nak “Akó Ay Akó” para sa Ida sarili, patí it katóng sumilíng Sidáng Sidá kag rayan, kag ginghalinán it kamatu-uran, kag nagtata-ó it kabuhì, kag nagbabanhaw sa mga minatáy, kag pagka-on halín sa langit, kag ma-ado nak manugbantay it karnero, kag punò, kag pwertahan, ag ibá pa.

KAG SUYÓR IT JUÁN

Kag Nahanungór kang Hesús nak Imáw Kag Bisaya 1:1-18

Kag Nahanungór kang Juán nak Manugbawtismo

ag sa mga Unang Disípulos 1:19-51

Kag Misyón ni Hesús sa mga Katawuhan 2:1 - 12:50

Kag mga Hulíng Adlaw ni Hesús sa Herúsalem
ag sa Palibot nak mga Lugár it Kalí 13:1 - 19:42

Kag Pagkabhaw ag kag Pilang Beses
nak Pagpakità it Gino-o 20:1-31

Kag Usá Pang Pagpakità ni Hesús sa Galileya 21:1-25

Kag Nahanungór kang Hesu-Kristo nak Gingtatawag nak Bisaya—

1 ¹ Sa ka-una-unahan, bag-ó pa matuga kag tanán ay haléy katóng usá nak gingtatawag nak Bisaya. Katóng Bisaya ay ka-ibahan it Diós ag katóng Bisaya ay Diós.^a ² Tunà pang gadór it kató Sidá ay haléy nak ka-ibahan it Diós.

³ Tanáng bagay ay nahumán parayan sa Ida; ag kung bukô sa Ida ay wayá't abér ni-ong bagay nak nahumán. ⁴ Halín sa Ida kag kabuhì, ag kag kabuhì nak kalí kag Iwág nak nagpapahadag sa katawuhan. ⁵ Kalí kag nagpapahadag sa karuymanan ag indíng gadór kalí mapirdi it karuymanan.

⁶ Ngasing inggwá't usáng tawo nak sinugò it Diós nak kag ngayan ay Juán. ⁷ Gingsugò sidá pramas magpamatu-or tungór rilíng Iwág, agór parayan sa ida pagpamatu-or kag tanáng tawo ay magtu-o. ⁸ Bukô sidá kag Iwág kundî sinugò yang sidá agór magpamatu-or tungór sa Iwág. ⁹ Kag matu-or nak iwág nak nagpapahadag sa tanáng katawuhan ay pa-abutonéy sa kalibutan.

¹⁰ Pero tong haléy Sidá sa kalibutan, ag abér kag tanán sa kalibutan ay nahumán parayan sa Idá, wayâ gihapon Sidá gikilay-a it mga tawo. ¹¹ Nagpa-alí Sidá sa Ida sariling banwa pero wayâ ra Sidá gibatunà it Ida mga kasimanwa. ¹² Ugaling kag mga nagbaton ag nagtu-o sa Ida ay sa inra gitaw-an kag karapatán nak magíng mga anak it Diós. ¹³ Sinrá ay nagíng anak it Diós bukô tuyár sa pagka-inggwá't anak it mag-asawa, bukô dahil sa hanrom yang it unór, ag bukô ra sa gingplano it tawo, kundî parayan mismo sa kabubut-on it Diós.

¹⁴ Ag kalíng Bisaya ay nagíng tawo, ag sidá, sa malip-ot nak panahón ay nagpangabuhì nak ka-ibahan natò. Sidá ay abáng maluluy-on ag kag ida gingbisaya ay puro matu-or. Nakità natò kag ida kahimaya-an, nak kahimaya-an it bugtóng nak Anák it Diós, halín sa Tatay.

^a1:1 Hénesis 1:1,3,26.

¹⁵ Nagpamatu-or si Juán tungór sa ida it katóng ibantalà nidaá nak, “Imáw sidá kag akò gingpapatungran it katóng magsilíng akó sa inró tong una nak, ‘Sidá nak ma-abót nak kasunór nakò ay yabáw kisa akò, kumo sidá ay sidáy kató bag-ó pa akó matawo.’ ”

¹⁶ Halín sa kabugana-an it Ida ka-aduhan, kitáng tanán ay nakabaton it rakóng pagpakama-ado nak wayát pagka-ubos.

¹⁷ Parayan kang Moises ay gingta-ó it Diós kag Kasugu-án, pero kag kalu-oy ag kag kamatu-uran ay napasa-atò parayan kang Hesu-Kristo.

¹⁸ Wayâ pang gadór it tawong nakakità sa Diós, kundí kag Diós nak bugtóng nak Anák yang nak perming asa Ida tupár ay imáw kag nagpakilaya sa Idá.

Kag Pagpamatu-or ni Juán nak Manugbawtismo

(Mateo 3:1-12 Markos 1:1-8 Lukas 3:1-18)

¹⁹ Usáng beses inggwá't mga parì ag mga manugbulig sa Templo halín sa lahì ni Levi, nak nagpagto kang Juán. Sinrá ay sinugò it mga manugpanguyong lahì it Hudyo sa Herúsalem nak pangutan-on si Juán kung si-o sidá.

²⁰ Wayâ sidá nahadlok nak mag-umà it kaklaruhán. Kag silíng nidáy, “Bukô akó kag Kristo nak inro ginghuhuyat.”

²¹ Ag gingpangutana ray ninrá sidá, “Kung bukô, ay sin-o ka? Ikáw bagá si Propeta Elias?”

Nagsabát si Juán, “Bukô!”

Gingpangutana pa ninrá sidá, “Ikáw bagá katóng Propeta nak amò gingpapa-abot nak mapalí sa kalibutan?”

Sabát nidá, “Bukô!”

²² Ngani, gingpangutana ngasing ninrá sidá it kalí, “Ay si-o talagá ikáw? Taw-i kamí it amò ma-isasabát sa mga nagsugò sa amò. Ni-o kag imo masisilíng tungór sa imo sarili?”

²³ Nagsabát si Juán:

“Akó kag katuparan it gingsilíng ni Propeta Isáias it katóng una pa nak

magka-inggwá't usáng nag-u-ukáw sa mayangkag nak kabukiran,

‘Tádlunga kag rayanán it Gino-o.’ ”^b

²⁴ “Ngasing kalíng mga nagpangutana ay sinugò it mga Pariséo,

²⁵ ag imáw gihapon kag inra pangutana, “Kung bukô ikáw si Kristo,

^b1:23 Isáias 40:3.

o si Élias, indî man ay kag Propeta ay asing nagbabawtismo ka sa mga tawo?”

²⁶ Gingsabát sinrá ni Juán, “Matu-or, gingbubúnyagan nakò kag tawo sa tubì, pero sa inro tungâ ay raháng nagtitinrog kag usáng wayâ pa ninró nakikilaya. ²⁷ Imáw sidá katóng gingsilíng nakò sa inró nak masunór sa akò, nak abér sa higót it Ida sandalyas ay bukò akó angay nak maghubár.”

²⁸ Kalí ay natabò sa Betanya sa tabók it Subâ it Jordan, kung hári-in nagbabawtismo si Juán.

Kag Pag-abót it Kordero it Diós

²⁹ Pagka-aga, nakità ni Juán nak Manugbawtismo si Hesús nak nagpapayungot sa idá, ag nagsilíng sidá, “Muyati ninró, haléy kag ipamatáy bilang inughalar nak Kordero it Diós^c nak maba-óy it kasal-anan it tanáng katawuhan! ³⁰ Imáw kalí Sidá kag Akò gingpapatungran it katóng magsilíng akó nak, ‘Masunór sa akò ay ma-abót kag usáng yabáw kisa sa akò, dahil Sidá ay Sidáy kató bag-ó pa akó matawo.’ ³¹ Akó mismo ay wayâ nak ra-an nakasador kung si-o talagá Sidá, pero kag ayam nakò ay nagpa-alí akó nak nagpapangbawtismo sa tubì agór Sidá ay ma-ipakilaya sa atò nasyón nak Israél.

³²⁻³³ “Silíng ngani nakò: wayâ nak ra-an nakò nasaduri kung si-o talagá Sidá. Pero kag Diós nak nagsugò sa akò agór magbawtismo sa tubì ay nagsilíng, ‘Sidá nak imo makikita-an nak abab-an ag atinerán it Ispíritu Santo ay imáw kag mabawtismo sa Ispíritu Santo.’ Nakità ngani nakò kag Ispíritu Santo nak pay usáng salumpati nak nagpa-ubós halín sa langit ag nagtinér kang Hesús. ³⁴ Nakità talagá kinâ nakò, ag akò ingpapamatu-uran nak imáw Sidá kag Anák it Diós.”

Kag Pagsunór Kang Hesús it Ida Unang mga Disípulos

³⁵ Pagka-aga liwát, rahagtó ray si Juán nak Manugbawtismo ka-ibahan kag ruhá sa ida mga disípulos. ³⁶ Nakità nidá si Hesús nak nagrарayan ag nagsilíng sidá, “Muyati-ó, imáw Sidá Kag Kordero it Diós!”

³⁷ Narunggan kalí it katóng ruhá nidáng disípulos, ag nagsunór sinrá kang Hesús. ³⁸ Suma-ulí si Hesús ag nakità Nidá sinrá nak

^c1:29 Hénesis 22:13, Exodo 12:5-7,12-13 ag Isáias 53:7.

nagsusunór sa Idá, ag nagpangutana Sidá, “Pári-in kamó, ni-o kag inro ginghahanap?”

Sabát ninrá sa Idá, “Rabay, hári-in Ikáw gidadayon?”— kag gustong bisayahon it Rabay ay “Maestro.”

³⁹Nagsilíng si Hesús sa inrá, “Maléy, nunót kamó agór matutunrugán ninró.”

Numunót ngani sinrá ag nakità ninrá kag Ida gingdadayunan. Ag tong adlaw nak kató, rutó yangéy sinrá gidayon dahil it kató ay bandang alas kwatróy it hapon.

⁴⁰Usá rahâ sa ruhá nak nakarungóg kang Juán ag nagsunór kang Hesús ay si Andres. Sidá ay hali it usá pang nagíng disípulo ni Hesús nak kag ngayan ay si Simón Pedro. ⁴¹Ginghanap nak ra-an ni Andres kag ida hali nak si Simón, ag ging-uma-an nak, “Nakita-éy namò kag Mesiyas!” Sa bisayang Griyego ay kag “Mesiyas” ay “Kristo.”

⁴²Pagkatapos gingnunót sidá ni Andres kang Hesús.

Minuyatan sidá ni Hesús ag nagsilíng, “Kag ímoy ngayan ngasing ay Simón nak anák ni Juán. Tunà ngasing atawagon kang Sepas.” Sa bisayang Griyego kalí ay “Pedro”, nak kag gustong silinggon ay “bató.”

Kag Pagtawag ni Hesús kana Felipe ag Natanaél

⁴³Pagka-aga, nagdisidér si Hesús nak mabalik pa Probinsya it Galileya. Ida hinanap anay katóng usáng tawo nak kag ngayan ay Felipe ag sinilíng Sidá, “Maléy, sunór sa Akò.” ⁴⁴Kalíng si Felipe ay taga Betsayda nak imáw ra kag banwa na Andres ag Pedro.

⁴⁵Ginghanap ray ni Felipe kag usáng tawo nak kag ngayan ay Natanaél. Ag ida sinilíng sidá, “Nakita-éy namò kag gingsisilíng sa Kasúgu-an ni Moises, ag imáw ra sa suyat it mga Propeta. Kató yakí ay si Hesús nak taga Názaret, nak anák ni José.”

⁴⁶Nagsilíng si Natanaél, “Asì inggwá't ma-adong tawo nak mahalín sa Názaret!”

Nagsabát si Felipe, “Maléy, muyati anay.”

⁴⁷Pagkakità ni Hesús kang Natanaél nak nagpapayungot sa Idá, silíng Nidá, “Muyati, halí kag usáng matu-or nak Israelinhon, nak bukò rada-on kag kabubut-on!”

⁴⁸Napasilíng sa Ida si Natanaél, “Asing nakilaya Nimóng tuyár akó?”

Nagsabát si Hesús, “Bag-ó pa ikáw tawagon ni Felipe, tong rutó ikáw sa nayayanrungan it punò it igos, nakita-éy ka Nako.”

⁴⁹Nagsabát si Natanaél, “Rabay, Ikáw talagá kag Anák it Diós! Ikáw kag ginghuhuyat nak Harì it Israél!”

⁵⁰Gingsabát sidá ni Hesús, “Dahil yang bagá raháng Akò gingsilíng nak nakità ka nakò sa nayayanrungán it punò it igos, ikáw ay nagpatey? Mas makatitingaya pang mga bagay kisa rahâ kag imo makikità!” ⁵¹Ag nagsilíng pa sidá sa inrá, “Klaro kalíng akò gingsisilíng sa inró: makikità ninróng abrido kag langit ag kag mga anghél it Diós ay nagsasakà ag nagpipilhig sa Akò nak imáw kag Anák it Tawo.”^d

Kag Kasayan sa Banwa it Cana

2¹Pagkalipas it ruháng adlaw nagka-inggwá't kasayan sa banwa it Cana sa Galileya. Rahagtó kag nanay ni Hesús, ²ag si Hesús ay imbitado ra rutó, ka-ibahan kag Ida mga disípulos. ³It tong ma-ubusan sa kasayan it ayak, sumu-or kang Hesús kag Ida nanay ag sumilíng, “Na-ubusan bagá sinrá it ayak.”

⁴Nagsabát si Hesús, “Nanang, ayâ bagá Akó gipangunahe dahil bukò pa oras nak dapat nakong ipakità sa tawo kag akò gahóm!”

⁵Ugaling nagsilíng gihapon kag Ida nanay sa mga sugu-ón, “Sunra yang kag Ida isilíng sa inró.”

⁶Ngasing, inggwá rutó it an-om nak maragkong tadyaw nak humán sa bató. Kalí ay ginggagamit nak tipunán it tubì para sa batasan nak gingsusunór it mga lahì it Hudyo, nak humanón kag inra sarili nak limpyo sa atubangan it Diós. Kag suyór it kada usáng tadyaw ay mga beynte hanggáng treyntang ma-isót nak galón nak tubì. ⁷Silíng ni Hesús sa mga sugu-ón, “Pun-a kináng mga tadyaw it tubì.” Ag pinangpunò nganì ninrá katò hanggáng sa yubà.

⁸Pagkatapos, nagsilíng Sidá sa inrá, “Ngasing, tabò kamó raháng tadyaw ag ray-ón sa Mayordumo it kalíng papunsyon.” Kadâ nagrayá nganì sinrá.

⁹It katóng tagman it Mayordumo kag dating tubì nak nagíng ayak, wayâ nidá na-ayamí kung hári-in halín katóng ayak, pero ayam it katóng mga sugu-ón nak nagtabò it tubì. Pagkatagám it Mayordumo, tinawag nidá kag kayaking kinasáy, ¹⁰ag gingsilíng, “Karamu-an, kag ingpapa-inóm anay sa mga tawo ay kag pinaka-ma-ado nak inumon, bag-ó pag ramo-éy kag inra na-inóm ay hingan pa yang

^d1:51 Kag gustong bisayahon it kalí ay “ako nak imáw kag halín sa langit nak nagpakatawo.” (Daniél 7:13-14)

inapaliwás kag mahinay nak klase; pero asing gingpahulí nimó kag pinaka-ma-adong inumon?”

¹¹ Kalíng ginghimò ni Hesús sa Cana sa Galileya ay imáw kag ka-una-unahang milagro Nidá. Ag sa parayan it kalí, Ida gingpakità kag Ida kahimaya-an, ag nagtu-o sa Ida kag Ida mga disípulos.

¹² Pagkatabô it kalí, nag-os-os si Hesús, ka-ibahan kag Ida nanay, Ida mga hali, ag Ida mga disípulos pa banwa it Capernaúm. Rutó sinrá gitinér it pilang adlaw.

Kag Pagpalayas ni Hesús sa mga Nagbibinaligyà sa Templo

(Mateo 21:12-13 Markos 11:15-17 Lukas 19:45-46)

¹³ It kag mayungotéy kag Pista it Pagkaluwás sa mga lahi it Hudyo halín sa Ehipto,^e tumukár sa Hesús sa syudad it Herúsalem.

¹⁴ Pag-abót ninrá rutó, nagsuyór si Hesús sa Templo. Ag nakità Nidá nak abáng sahéy kag mga nagbibinaligyà it baka, karnero ag salumpati, patí kag mga manugbaydo it mga sari-saring kwarta. ¹⁵ Naghimò si Hesús it usáng látigo nak halín sa pisi bag-ó pinangtabog sinrá tanán paliwás sa raya-ag it Templo, patí kag mga karnero ag baka. Pinangbubò Nidá kag mga kwarta it katóng mga manugbaydo it kwarta ag pinangbalikwà kag inra mga lamesa. ¹⁶ Ag sinugò Nidá katóng mga nagbibinaligyà it salumpati, “Bay-a ninró kalí rilí! Ag ayâ ninró gihimu-ang merkado kag bayáy it Akò Tatay.”

¹⁷ Ngasing naromromán it Ida mga disípulos kag nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan nak nagsisilíng, “Kag Akò pagkabayaka sa Imo bayáy, O Diós, ay nagrarayab-rayab nak pay kayado rilí sa Akò rughan.”^f

¹⁸ Dahil dilí, gingsurà Sidá it mga Punong lahi it Hudyo sa pagsilíng, “Así, ni-o kag Imo ma-ipapakitang tanrà nak inggwá Ka't karapatán nak himu-on kalí?”

¹⁹ Sinabát sinrá ni Hesús, “Guba-á ninró kalíng templo ag sa sakop it tatlong adlaw ay ipatinrog liwát kalí Nakò.”

²⁰ Napasilíng katóng mga Punong lahi it Hudyo, “Abá, kwarentay sa-ís nak tu-ig nak gingpatugrok kalíng Templo! Ag masilíng Ka nak kaya Nimóng patinrugón liwát sa sakop it tatlong adlaw yang!”

^e2:13 o “Pista it Pagligar”, nak sa bisayang Griyego ay “Paskwa.” Kalí ay usáng adlaw yang nak imáw ra kag primerong adlaw it Pista it Tinapay nak Waya't Pangpalsa. (Exodo 12:21-27)

^f2:17 Salmo 69:9.

²¹ Pero kag gingsisilíng ni Hesús nak templo ay kag Ida yawas.

²² Ngani, tong Sidá ay gingbanhaw, naromromán it Ida mga disípulos kalíng Ida gingbisaya. Ag nagtu-o sinrá sa Sagradong Kasuyatan ag sa bisaya nak gingsilíng ni Hesús.

²³ Myentras rahagtó pa si Hesús sa Herúsalem sa Pista it Pagkaluwás sa Ehipto, maramò kag nagtu-o sa Ida pagkakità ninrá sa mga milagro nak Ida ginghimò. ²⁴ Ugaling wayâ gitugyanán ni Hesús kag Ida sarili sa inrá, kumo kilaya Nidá kag batasan it katawuhan.

²⁵ Buko-éy kinahangyán nak uma-an pa sidá it tungór sa kabubut-on it tawo, dahil ayam-éy Nidá kag asa bu-ót ninrá.

Kag Pagpagto ni Nicodemo kang Hesús

3 ¹ Ngasing, inggwá't usáng Punò it mga lahi it Hudyo nak kag ngayan ay Nicodemo. Sidá ay ka-umir sa sekta it mga Pariseo.

² Usáng gab-í nagpagto sidá kang Hesús ag nagsilíng, “Rabay, ayam namò nak Ikáw ay usáng Manunudlò halín sa Diós, dahil wayá't makakahumán it mga milagro nak Imo gingbuhat kung wayâ nagbubulig sa ida kag Diós.”

³ Nagsabát si Hesús, “Sa kamatu-uran yang, gingsisilíng Nakò sa imó, hanggát kag tawo ay wayâ natatawo liwát^g indí nidá ma-aguman kag paghari it Diós.”^h

⁴ Nagpangutana ngasing si Nicodemo, “Pá-uno matatawo liwát kag usáng tawo kung sidá ay di idadéy? Asì makakasuyór bagá sidá liwát sa bituka it ida nanay ag ipuslot ray?”

⁵ Nagsabát si Hesús, “Sa kamatu-uran, gingsisilíng Nakò sa imó, hanggát kag usáng tawo ay wayâ natawo sa tubì ag sa Ispíritu Santo indí nidá ma-aguman kag paghari it Diós. ⁶ Kag tawo nak ging-anák sa tawunhon nak parayan ay tawo, pero sidá nak natawo parayan sa Ispíritu Santo ay ispirituhanon. ⁷ Ayâ gikatingaya sa kalíng Akò gingsilíng sa imo nak ikáw ay kinahangyán nak matawo liwát. ⁸ Kag hangin ngani ay naghuhuyop abér ri-ín gusto it kinâ. Narurunggan natò kag paghagunhong it kinâ pero wayâ natò na-a-ayamí kung hári-in kinâ gihalín ag kung hári-in kinâ mapagto. Imáw ra sa tawo nak natawo liwát parayan sa Ispíritu Santo.”

⁹ Pangutana liwát ni Nicodemo, “Pá-uno kalí?”

^g3:3a o “natatawo halín sa ibabaw.”

^h3:3b o “ginghari-án it Diós.” Sa Bibliyáng Griyego, kung ka-usá pag nagsilíng nak “ginghari-án it Diós”, kag gustong bisayahon ay kag paghari it Diós sa kabuhi it mga tawo; kung ka-usá ra ay kag langit kung hari-ín kag Diós ay naghahari.

¹⁰ Gingsabát sidá ni Hesús, “Manunudlò nak gadór ka it mga Israelinhon, su-ay pang wayâ ka nakaka-intyendi it mga bagay nak kalí! ¹¹ Matu-or kalíng Akò gingsisilíng sa imó. Gingtutudlò namò kag amò na-a-ayaman ag gingpapamatú-uran kag amò nakità. Ugaling wayâ ninró gibatunà kag amò mga pamatu-or. ¹² Kung indí nganì ninró mapatihan kag gingsilíng Nakò sa inró tungór sa mga bagay nak halí sa kalibutan, pá-uno ninró apatihan kung isilíng Nakò sa inró kag mga bagay tungór sa langit? ¹³ Wayâ pang gadór it nakasakà sa langit nak puyding mag-umà it tungór rutò kundî kag nagbabâ nak halín rutó— akó nak imáw kag Anák it Tawo.¹

¹⁴ “Ag tuyár sa pagta-as ni Moises sa tagròk nak kahoy it usáng pinurmang bronseng sawá,^j agór kag tawo it kató nak magmuyat sa sawáng kató ay indí mamatáy, ay kinahangyán ra nak Akó nak imáw kag Anák it Tawo ay ita-ás sa kahoy. ¹⁵ Kalí ra ay agór kag tawo nak matu-o sa akò ay makaka-agom it kabuhì nak wayá't katapusan.

¹⁶ “Dahil abáng rakò kag pagpalanggà it Diós sa tanáng katawuhan sa bug-ós nak kalibutan, kadâ ingta-ó Nidá kag Ida bugtóng nak Anák, agór abér sin-o man kag magtu-o sa Ida ay indí magpagto sa kaparusahan, kundî magka-inggwá't kabuhì nak wayá't katapusan. ¹⁷ Dahil gingsugò it Diós sa kalibutan kag Ida Anák bukò nak para maghusgár sa katawuhan, kundî luwasón sinrá parayan sa Idá.

¹⁸ “Kag tawo nak nagtutu-o sa Ida ay indi-éy maka-agom it kaparusahan it Diós. Pero kag tawo nak wayâ gitutu-o sa Ida ay nahusgaranéy it kaparusahan, dahil wayâ nidá gitu-uhi kag bugtóng nak Anák it Diós. ¹⁹ Ag kalí kag gingbay-an it basi it paghusgár sa inra it Diós: Nagpalí sa kalibutan kag iwág, ugaling mas ginusto pa it mga tawo kag karuymanan kisa sa kahadagan, kumo maya-in kag inra mga buhat. ²⁰ Kag tawo nak gamón sa paghumán it kaya-inan ay hangít sa hadag, ag indí sidá magsu-or rahâ sabaling mabisto kag ida maya-in nak buhat. ²¹ Pero kag tawo nak nasasadyahán sa pagsunór it kamatu-uran ay nagsusu-or sa hadag, agór makikità nak gadór nak kag ida ma-adong buhat ay dahil sa pagsunór sa Diós.”

Kag Pagpamatu-or ni Juán nak Manugbawtismo Nahanungór kang Hesús

²² Pagkatapos it kalí, si Hesús ag kag Ida mga disípulos ay nagbalik sa Probinsya it Hudeya. Nagtinér sinrá rutò it pilang adlaw habang

ⁱ3:13 Kalíng tawag ay naba-óy sa Daniél 7:13-14.

^j3:14 Bilang 21:9.

nagbabawtismo sinrá sa mga tawo rutó. ²³ Si Juán ray ra ay rutó sa Enon nak mayungot sa baryo it Salim gipapamunyag, kumo marayom kag tubì sa subà rutó. Kag mga tawo ay nagpipinagto agór magbabawtismo. ²⁴ Kalí ay bag-ó pa mapriso si Juán.

²⁵ Ngasing, nagsinu-ay-su-ayán kag mga disípulos ni Juán ag kag usáng kalahing Hudyo tungór sa tamang mga parayan it paglimpyo it sarili sa atubangan it Diós. ²⁶ Ag nagpagto sinrá kang Juán ag nagsilíng, “Rabay, naromromán bagá Nimó katóng tawo nak ka-ibahan Nimó it kató sa tabók it Jordan? Kató bagáng Imo ging-u-umà sa amò? Hinâ sidá, nagbabawtismo ra ngasing, ag karamu-an ay sa ida'y gipapabawtismo.”

²⁷ Nagsabát si Juán, “Kag usáng tawo ay wayá't karapatán nak makahimò it abér ni-o kung bukô pagbu-ót it Diós. ²⁸ Kamó mismo kag makakapamatu-or nak kag akò gingsilíng ay bukô akó kag Kristo, kundí sinugò yang akó nak mag-una sa Idá. ²⁹ Halimbawà tuyár sa pakasáy, kag kabading kasayon ay para yang sa nobyo. Pero kag amigo nak abay it nobyo nak naghuhuyat ag nagpapanimatì sa inra pakasáy ay nasasadyahán ra pagkarungóg it bores it ida amigo. Ngani, akó ay tuyár sa abay nak amigo. Abáng rakô kag akò kasadya ngasing. ³⁰ Kinahangyán talagá nak Sidá ay magíng bantog ag akó yangéy ay mapahinungor.”

Si Hesús kag Halín sa Langit nak Yabáw sa Tanán

³¹ “Sidá nak halín sa langit ay yabáw sa tanán. Sidá nak dilí sa dutà ay hanggáng dilí yang sa dutà. Kag ida ging-i-isip permi ay kag mga bagay nak dilí sa dutà. Pero Sidá nak halín sa langit ay yabáw sa tanán. ³² Gingpapamatu-uran Nidá kag Ida nakità ag narunggan sa langit, ugaling pay wayá't nagpapati sa Ida pagpamatu-or. ³³ Si-o man kag nagpapati sa Ida mga bisaya ay nagpapamatu-or nak kag mga bisaya it Diós ay masasaligan. ³⁴ Sidá nak sinugò it Diós ay nagbabantalà it mga bisaya it Diós, dahil gingta-ó sa Ida it Diós kag tanáng gahóm it Ida Ispíritu. ³⁵ Gingpapalanggà it Tatay kag Anák ag gingbutáng sa Ida damót kag tanáng bagay. ³⁶ Kag tawo nak nagtutu-o sa Anák it Diós ay inggwá't kabuhì nak wayá't katapusan; pero kag tawo nak wayâ gisusunór sa Ida ay indî maka-agom it kináng kabuhì, kundí kag kahangit it Diós ay mapabilin sa ida nak wayá't katapusan.”

Gingkakabisaya ni Hesús Kag Usáng Kabade nak Samaryanhon

4¹ Naka-abót sa mga Pariseo nak maramong tawo kunó kag naka-ér ni Hesús nak magpabawtismo sa Idá, kisa kang Juán,² abér sa kamatu-uran ay bukô ra si Hesús kag nagbabawtismo kundí kag Ida mga disípulos.³ Pagkarungóg ni Hesús nak sadoréy it mga Pariseo, sa nak ra-an ay humalín sidá sa Hudeya ag guminan pabalik sa Galileya.

⁴ Ugaling sa inra pagbalik rutó ay mararayanan anay na Hesús kag Probinsya it Samarya.

⁵ Ngani nakasampot sinrá sa usáng banwa sa Samarya nak gingtatawag nak Sicar. Kalí ay mayungot sa bukir nak gingpapanublì ni Jacób it kató sa ida anák nak si José.⁶ Sa lugár nak kató ay rahagtó kag bal-ong nak gingpakotkot ni Jacób. Ag dahil si Hesús ay napilay it kababaktas Sidá ay umingkór sa habig it katóng bal-ong. Mga alas doséy siguro kató.

⁷ Marugay-rugáy, inggwá rutó't nag-abót nak usáng kabade nak Samaryanhon agór magsag-ob. Nagsilíng si Hesús sa idá, “Pwedé bagá maki-inóm.”⁸ Ngasing ay wayá't ibáng tawo rutó dahil kag Ida mga disípulos ay nagpabanwa agór mabakáy it pagka-on.

⁹ Nagsabát kag kabade nak Samaryanhon, “Asing Ikáw nak usáng lahi it Hudyo ay naghahagar sa akò it tubì, samantalang akó ay usáng kabade nak Samaryanhon?” Nasilíng kalí nidá dahil na-anranéy it mga lahi it Hudyo nak bawal magka-on ag mag-inóm it halín sa mga Samaryanhon.

¹⁰ Nagsabát si Hesús, “Kung ayam yang tan-á nimó kung ni-o kag gingtata-ó it Diós, ag kung si-o kalíng nagsisilíng nak, ‘Pwedé bagá maki-inóm,’ ay sabaling ikáw pa it maghagar sa Akò it inumon. Ag ataw-an ka Nakò it tubì nak nagtata-ó it kabuhì.”

¹¹ Ag nagsilíng ray kag kabade, “Nong, wayâ ngani Ikáw it pangtimbà ag karurayom kalíng bal-ong. Hári-in arâ Ikáw maba-óy it kináng tubì nak nagtata-ó it kabuhì?”¹² Mas yabáw pa bagá Ikáw sa atò Olong si Jacób nak imáw kag nagkotkot it kalíng amò bal-ong? Sidá ngani mismo'y rilí gi-inóm, patí kag ida mga anák ag kag ida mga kahadupan.”

¹³ Nagsabát si Hesús, “Tanán nak nag-i-inóm it kalíng tubì rilí ay ma-u-uhaw liwát.¹⁴ Pero si-o man kag mag-inóm it tubì nak Akò ita-ó ay indi-éy nak gadór ma-uhaw liwát, kumo kag tubì nak Akò ita-ó ay pay mágiging tuburán sa suyór it ida tagipusu-on

nak perming nag-a-alimbukar, nak nagtata-ó it kabuhì nak wayát katapusan.”

¹⁵ Silíng sa Ida it katóng kabade, “Nong, taw-i akó it kináng tubì agór indi-éy akó ma-uhaw liwát, ag waya-éy akó it pagbalik-bálik dilí pramas magsag-ob.”

¹⁶ Nagsilíng si Hesús sa idá, “Pagtóy! Pa-ulì anay ag ray-ón dilí kag imo asawa.”

¹⁷ Sabát it kabade, “Wayâ akó it asawa.”

Silíng ray ni Hesús, “Tamà matu-or kináng imo bisaya nak wayâ ka't asawa, ¹⁸ dahil nakalimáy ka't asawa, ag kalíng imo ging-i-ibá ngasing ay bukô talagá nimó asawa. Klaro talagá kináng imo gingbisaya.”

¹⁹ Sabát ray it kabade, “Pay sa akò pagmuyat ay propeta raw Ikáw! ²⁰ Asing, kag amò mga ginikanan ay nagdayaw sa baguntor nak kalí, pero kamóng mga lahì it Hudyo ay nagsisilíng nak sa Herúsalem yang dapat dayawon kag Diós?”

²¹ Gingsabát sidá ni Hesús, “Nang, tan-áy tu-uhan Akó nimó. Mayungotéy kag oras nak bukô yang sa baguntor nak kalí o sa Herúsalem ninró adayawon kag Tatay sa langit. ²² Kamóng mga Samaryanhon, bukô ninró kilaya kag inro gingdadayaw. Pero kilaya namò kag amò gingdadayaw, kumo kag Manluluwás ay halín sa mga lahì it Hudyo. ²³ Pero talagáng mayungotéy kag oras, ag imawéy nganì kalí ngasing, nak kag matu-or nak mga nagdadayaw sa Tatay sa langit ay madayaw sa Ida sa pagbulig it Ispírito Santo ag kumporme sa kamatu-uran.^k Dahil tuyár kag klarong pagdayaw nak ginghahanap it Diós. ²⁴ Kag Diós ay ispírito, kadâ kag nagdadayaw sa Ida ay kinahangyán nak magdayaw parayan sa pagbulig it Ispírito Santo ag kumporme sa kamatu-uran.”

²⁵ Nagsilíng ray kag kabade, “Ayam nakò nak ma-abót kag Mesiya, nak gingtatawag ra nak Kristo. Pag-abót Nidá, imáw Sidá kag mapahadag sa atò it tanáng bagay.”

²⁶ Silíng pa ni Hesús, “Katóng imo gingsisilíng nak ma-abót ay Akó Sidá nak nagbibisaya sa imó.”

²⁷ Imáw katóng umabót kag mga disípulos ni Hesús halín sa banwa, ag nagkatingayá sinrá pagkakità sa ida nak gingkakabisaya kag usáng kabade. Ugaling wayâ sa inra't nagruga-rugang magpangutana kung ni-o kag kinahangyán Nidá, o kung asing gingkakabisaya sidá ni Hesús.

^k4:23 o “madayaw sa ispírito ag sa kamatu-uran.”

²⁸ Ngani, rali-ralíng binilin anay it katóng kabade kag ida giníng nak sag-ubán, ag bumalik sa banwa bag-ó gingpang-uma-an kag mga tawo nak, ²⁹ “Maléy ag muyatan ninró kag tawo nak nahula-an kag tanáng akò mga gingbuhat. Imawéy siguro Sidá kag Kristo!”

³⁰ Ngani, nagliniwas sinrá sa banwa ag nagpinagto kang Hesús.

³¹ Pagkahalín it katóng kabade, ging-a-agra si Hesús it Ida mga disípulos nak magka-on. Silíng ninrá, “Rabay, ka-onéy ra.”

³² Ugaling nagsabát Sidá, “Halá, inggwá Akò it pagka-on nak wayâ ninró na-a-ayami.”

³³ Kadâ naghining-hingán kag mga disípulos, “Inggwá abóy it nagrayá it pagka-on sa Ida?”

³⁴ Ag nagsilíng pa sa inra si Hesús, “Kag Akò pagka-on ay kag pagsunór sa kabubut-on it nagsugò sa Akò ag kag pagtapos sa Ida gingpapahimò sa Akò. ³⁵ Bukò bagá kag intro perming gingsisilíng ay, ‘Ap-át nak buyan pa bag-ó magtig-ani?’ Pero kag Akò gingsisilíng sa intro ay muyati kag maramong tawo nak nagpapayungot. Sinrá ay pay tuyár sa mga uháy nak nakikitâ ninróng yukmoyéy ag dapat aníhoney! ³⁶ Kag tawo nak nag-a-ani ay asuhuyan it Diós, ag kag Ida inanihan nak mga kalág ay makaka-agom it kabuhì nak wayá’t katapusan. Kadâ kag mga nagtanóm ag kag mga nag-ani ay magka-ibahang makinasadya. ³⁷ Matu-or talagá kag kabisayahan nak, ‘Kag usáng tawo ay imáw’t nagtanóm ag kag usá ray ra ay imáw’t nag-ani.’ ³⁸ Gingsugò Nakò kamó agór anihon kag bukò ninró pinangabudlayan. Kag ibá kag naghirap ag kamó ay imáw’t ma-agom it inra pinangabudlayan.”

³⁹ Maramong mga Samaryanhon sa banwa nak kató kag nagtu-o kang Hesús dahil sa pamatu-or it katóng kabade nak, “Ida nahula-an kag tanáng akò mga gingbuhat.” ⁴⁰ Ngani, it katóng maka-abót kang Hesús kag mga Samaryanhon ay inra Sidá ginhawiran anay sa inra lugár. Ag nagpahawir ra Sidá rutó it ruháng adlaw.

⁴¹ Maramò pang nagtu-o sa Ida dahil sa Ida mga gingtutudlò.

⁴² Tong hulí, silíng ninrá rutóng kabade, “Nagtutu-o kamí ngasing, bukò yang dahil sa imo mga ging-umà sa amò kundí dahil kamí mismo ay nakarungóg sa Ida mga bisaya. Ag ayaméy namò nak Sidá talagá kag Manluluwás it kalibutan.”

Kag Pagpa-ado ni Hesús sa Anák it Usáng Punò

⁴³ Pagkalipas it katóng ruháng adlaw, nagpadayon sa Hesús pa Probinsya it Galileya. ⁴⁴ Datéy nak gingsisilíng ni Hesús mismo

nak kag usáng propeta ay wayâ gitatahura it masyaro sa ida sariling banwa. ⁴⁵ Ugaling pag-abót ni Hesús sa Galileya, ma-ado kag pagbaton sa Ida it mga taga rutó dahil nakità ninrá kag Ida ginghimò sa Herúsalem it katóng pista, kumo sinrá ay rahagtó rang nagpamista.

⁴⁶ Naka-abót ray sa Hesús sa banwa it Cana sa Galileya, kung hári-in Ida ginghimò nak ayak kag tubì. Myentras hagtó pa si Hesús ay inggwá it usáng Punò sa banwa it Capernaúm nak kag anák nak kayake ay masakít. ⁴⁷ Tong narunggan it kalí nak si Hesús ay nag-abót sa Galileya halín sa Hudeya, gingsonson nidá Sidá ag gingpakitlu-uyán nak pagtu-án kag ida anák ag pa-aduhon, dahil kalí ay himamatyonéy.

⁴⁸ Silíng ni Hesús sa idá, “Asing indî kamó magtu-o sa Akò hastáng wayâ kamó nakakakità it mga katitingayang buhat?”

⁴⁹ Nagsilíng katóng Punò sa idá, “Gino-o, malu-oy Ka sa amò. Nunotéy sa akò bag-ó mamatáy kag akò anák.”

⁵⁰ Sabát sa ida ni Hesús, “Halá, pagtóy, na-uli-anéy kag imo anák.”

Nagtu-o matu-or katóng Punò sa mga bisaya ni Hesús ag nagpa-uli-éy sidá. ⁵¹ Habang asa rayan pa sidá, gingsapoy-sapoy sidá it ida mga sugu-ón ag ging-uma-an nak na-uli-anéy kag ida anák.

⁵² Ngani, nagpangutana sidá sa inra kung ni-ong oras kalí na-uli-e. Ag nagsabát sinrá, “Itahapon, mga ala una it hapon nawagit kag ida sagnát.”

⁵³ Naromromán ngasing it katóng tatay nak imáw nak gadór kató kag oras tong sumilíng sa ida si Hesús nak, “Na-uli-anéy kag imo anák,” kadâ nagtu-o sidá kang Hesús, ag patî kag ida tanáng panimayáy.

⁵⁴ Kalí kag pangruháng milagro nak ginghimò ni Hesús sa Galileya ag pareho it tong una ay halín ra Sidá sa Hudeya.

Kag Pagpa-ado ni Hesús sa Usáng Yupog sa Mayapar nak Tipunán it Tubì it Betesda

5 ¹ Wayâ narugay pagkatabô it kalí ay pista ray it mga lahì it Hudyo, kadâ nagbalik sa Hesús sa Herúsalem.

² Ngasing, mayungot sa pwertahan nak rayanán it mga karnero pasuyór sa Herúsalem ay inggwá't usáng mayapar nak tipunán it tubì. Sa Hebrohanon¹ kalí ay gingtatawag nak Betesda, ag inggwá't limáng diskanso sa palibot rutó. ³ Rutó sa mga diskanso ay nagtitinipon kag

¹5:2 o “Aramnon.”

maramong di sakít— mga bulág, pakî, ag yupog. [Ginghuhuyat ninrá kag pag-alimbukar it tubì, ⁴ dahil kung ka-usá kag anghél it Gino-o ay nagbababâ ag inakutâw kag tubì. Ag kag unang makayusong rutóng tubì pagkakatâw it anghél ay ma-u-uli-an sa abér ni-ong sakít.]

⁵ Inggwá rutó it usáng tawo nak yupog-éy sa suyór it treyntay-otsong tu-ig. ⁶ Pagkakità sa ida ni Hesús, ag pagka-ayam Nidá nak kalíng tawo rabunô ay karugayéy nak naghihigrà rutó, gingpangutana Nidá kalí, “Gusto bagá nimóng ma-uli-an?”

⁷ Nagsabát kalíng yupog, “Ohô Nong, pero wayâ sa akò it na-alsa, agór iyusong akó sa tubì pagka-alimbukar. Ag habang nag-i-igor pa yang akó papagto ay inggwáy ra it na-uná sa akò.”

⁸ Nagsilíng si Hesús sa idá, “Tinrog! Bitbitá kináng imo baníg ag magpanaw.” ⁹ Ag sa nak ra-an na-uli-an kalíng tawo. Binitbit nidá kag ida baníg ag pumanaw.

Pero kag adlaw nak kató ay Adlaw it Inugpahuway.^m ¹⁰ Kadâ pagkakità it mga Punong lahi it Hudyo rilíng tawo nak na-uli-an nak bitbit kag ida baníg, gingsurà ninrá sidá, “Adlaw it Inugpahuway ngasing. Bawal nak bitbitón nimó kinâ.”

¹¹ Pero gingsabát nidá sinrá, “Katóng tawo nak nagpa-ado sa akò it nagsilíng nak, ‘Bitbitá kináng imo baníg ag magpanaw.’”

¹² Ag gingpangutana ninrá sidá, “Si-o katóng tawo nak nagsugò sa imo nak himu-on kinâ?”

¹³ Ngasing, kalíng tawo nak napa-ado ay wayâ it ma-itutudlò kumo abáng ramong tawo rutó ag si Hesús ay nakalikawéy.

¹⁴ Marugay-rugáy, nakità ni Hesús kalíng tawo sa suyór it Templo ag gingbilinan nidá, “Muyati, ma-adoy Ka! Kadâ tungnéy kag paghimò it kasal-anan sabaling mas grabe pa kag matabô sa imo sa masunór.” ¹⁵ Ag naghalín katóng tawo, ag nag-umà sa mga Punong lahi it Hudyo nak si Hesús yakí katóng nagpa-ado sa idá.

Kag Nahanungór sa Gahóm it Anák it Diós

¹⁶ Dahil nagpa-ado si Hesús sa Adlaw it Inugpahuway kadâ Sidá ay ginghingabót it mga Punong lahi it Hudyo. ¹⁷ Ugaling gingsabát sinrá ni Hesús, “Kag akò Tatay sa langit ay wayâ nak gadór gitutungon it pagtrabaho kadâ akó ra ay padayon nak nagtatrabaho.”

¹⁸ Imáw kalí kung asing lalong gingpakatinguha-an it mga Punong lahi it Hudyo nak matyón Sidá; dahil bukò yang nak Ida gingsuwáy

^m5:9 Kalí sa Hebrohanon ay “Syabat.” Kalíng adlaw ay magtunà sa pagsugbo it adlaw sa Biyernes hanggáng sa pagsugbo it adlaw sa Sabado.

kag inra gingbabawal sa Adlaw it Inugpahuway kundî gingtawag pa Nidá kag Diós nak Ida Tatay mismo. Sa pag-akò Nidá nak Tatay Nidá kag Diós ay Ida gingpapantay kag Ida sarili sa Diós.

¹⁹ Nagsilíng pa si Hesús sa mga Punò, “Sa kamatu-uran, gingsisilíng Nakò sa inro, Akó nak Anák it Diós ay wayâ it mahihimò sa Akò kagustuhan yang, kundî kung ni-o yang kag Akò nakikità nak ginghihimò it Akò Tatay. Kung ni-o kag Ida ginghihimò, imáw ra Nakò it ginghihimò. ²⁰ Dahil nak kapupalanggà Akó it Akò Tatay bilang Ida Anák, kadâ Ida gingpapakitâ sa Akò kag tanáng Ida ginghihimò. Pero yabáw pa rilí kag Ida ipakitâ sa Akó nak Akò dapat rang himu-on, ag kamó ay magkakatingayá. ²¹ Kung pá-unong kag Akò Tatay ay nagbabanhaw it mga minatáy, imáw ra Akó nak Ida Anák ay mata-ó it kabuhì kanin-o man Nakò but-on. ²² Ag usá pa, kag Akó Tatay ay indí maghusgár sa katawuhan kundî gingbutáng Nidá sa Akò mga damót bilang Ida Anák, kag paghusgár. ²³ Kalí ay agór Akò nak Ida Anák ay atahuron it tanán, tuyár mismo sa inra pagtahor sa Akò Tatay. Kag wayâ gitatahor sa Akò nak Ida Anák ay wayâ ra gitatahor sa Akò Tatay nak nagsugò sa Akò.

²⁴ “Matu-or talagá kalíng Akò gingsisilíng sa inró. Si-o man nak nagrurungóg sa Akò mga bisaya, ag nagtutu-o sa Akò Tatay nak nagsugò sa Akò ay inggwáy it kabuhì nak wayá't katapusan. Indi-éy nidá matagman kag paghusgár it kamatayon, kundî ida'y nalampasán kalí ag ngasing ay asa iday kalíng kabuhì nak wayá't katapusan.

²⁵ “Sa kamatu-uran, gingsisilíng ra Nakò sa inró, mayungotéy kag oras, ag imawéy nganì kalí ngasing, nak kag mga tawong pay minatáy dahil sa inra pagkayumós sa kasal-anan ay makakarungóg it boses Nakò nak Anák it Diós. Ag kag mga makakarungóg it kalí ay magkaka-inggwá't kabuhì nak wayá't katapusan. ²⁶ Kung pá-unong kag Akò Tatay kag nagtata-ó it kabuhì, Akó ra nak Ida Anák ay gingtaw-an it gahóm nak magta-ó it kabuhì. ²⁷ Ag kumo Akó ay imáw kag Anák it Tawo,ⁿ gingtaw-an ra Akó it Akò Tatay it gahóm nak magpa-iray it paghusgár sa tawo.

²⁸ “Ayâ ninró gikatingayahe kalí dahil ma-abót talagá kag oras nak marurungan it mga minatáy nak asa yuyubngan kag Akò boses, ²⁹ ag sinrá'y maliniwas rutó. Kag mga naghimò it ma-ado ay mababanhaw ag makaka-agom it kabuhì nak wayá't katapusan. Pero kag mga naghimò it maya-in ay mababanhaw ag makaka-agom it paghusgár nak kaparusahan.

ⁿ5:27 Kalíng tawag ay naba-óy sa Daniél 7:13-14.

³⁰ “Wayâ Akó it mahihimò sa Akò kagustuhan yang. Kag Akò paghusgár ay kumporme sa Akò narurungan sa Akò Tatay sa langit, kadâ kalí ay matarong, kumo bukò kag Akò sariling kagustuhan kag Akò gingsusunór kundì kag kabubut-on it Akò Tatay nak nagsugò sa Akò.”

**Kag mga Nagpapamatu-or nak Klaro kag Ging-akò
ni Hesús nak Sidá ay Anák it Diós.**

³¹ Nagpadayon pa si Hesús sa pagbisaya, “Kung Akó yang kag nagpapamatu-or tungór sa Akò sarili, baka magsilíng kamó nak Akó ay nag-a-alsa it sariling bangkò! ³² Ugaling, inggwá't ibáng nagpapamatu-or pabór sa Akò, ag ayam Nakò nak kag Ida pagpamatu-or ay klaro.

³³ “Inggwá pa nganì sa inró it nagsugò nak magpangutana kang Juán nak Manugbawtismo it tungór sa Akò. Ag nag-umà sidá it kaklaruhan tungór sa Akò. ³⁴ Bukò nak kinahangyán Nakò kag pagpamatu-or it tawo, pero gingpaparomrom yang Nakò kalíng gingsilíng ni Juán sa inró pramas kamó ay maluwas. ³⁵ Si Juán ay tuyár sa usáng nasusug-an nak suyô nak naghahadag, ag sa malip-ot nak panahón kamó ay nasadyahan sa ida pagpahadag sa inro ka-isipán.

³⁶ “Pero inggwá pa't makakapamatu-or tungór sa Akò it yabáw pa sa pagpamatu-or ni Juán. Kag mga gingpahimò sa Akò it Akò Tatay sa langit nak Akò gingsunór— kalí mismong mga milagrong Akò ginghihimò, ay imáw kag nagpapamatu-or nak Akó'y sinugò Nidá. ³⁷ Ag kag Akò Tatay mismo nak nagsugò sa Akò ay nagpapamatu-or ra tungór sa Akò. Kag Ida bores ay wayâ pa nak gadór ninró narurungi, kag Ida hitsura ay wayâ pa nak gadór ninró nakikità, ³⁸ ag wayâ gititinér sa inro tagipusu-on kag Ida mga bisaya dahil wayâ ninró Akó gitu-uhi nak sinugò Nidà. ³⁹ Gingpapaka-arayan nak gadór ninró kag Sagradong Kasuyatan, dahil nagtutu-o kamó nak hinâ ninró makikità kung pá-uno mapapasa-inró kag kabuhì nak wayá't katapusan. Pero kalíng mga bisaya it Diós ay imáw kag nagpapamatu-or tungár sa Akò. ⁴⁰ Ugaling indí ra kamó magsunór sa Akò agór maka-inggwá't kabuhì nak wayá't katapusan.

⁴¹ “Wayâ Akó gihahanap it pagpuri it mga tawo. ⁴² Kung sabagay ay kilaya kamó Nakò, ag ayam Nakong indí rang gadór kamó magpuri sa Akò kumo wayâ kamó it pagpalanggà sa Diós. ⁴³ Nagpa-alí Akó sa pangayan it Akò Tatay, ugaling wayâ Akó ninró gibatuna. Pero

kung inggwá ngani't ibáng magpa-alí sa ida sariling pangayan yang, inabaton ninró. ⁴⁴Pá-uno ngani kamó makakatu-o sa Akò ay kag inro yang ra ginghahanap ay kag pagpuri it usa'g-usá imbis nak kag pagpuri nak halín sa Diós!

⁴⁵“Pero ayâ ninró gi-isipa nak Akó kag ma-akusár sa inró sa atubangan it Akò Tatay. Bukô! Kag ma-akusár sa inró ay si Moises nak nagsuyat it katóng Kasugu-án nak inro ging-a-asahan. ⁴⁶Kung talagáng gingtutu-uhan ninró si Moises, matu-o ra kamó sa Akò dahil kag gingsuyat ni Moises ay tungór sa Akò. ⁴⁷Ugaling, kung indí ngani ninró matu-uhan kag Ida mga sinuyat, pá-uno ninró atu-uhan kag Akò mga bisaya!”

Kag Pagpaka-on ni Hesús sa Sobrang Limang Libo nak Tawo

(Mateo 14:13-21 Markos 6:30-44 Lukas 9:10-17)

6¹ Pilang adlaw pagkatabô it kalí, nagtabók sa Hesús sa Ragat it Galileya, nak ingtatawag ra nak Ragat it Tiberias. ²Nagyanat sa Ida kag maramong mga tawo dahil nakitâ ninrá kag mga milagro nak ginghumán Nidá sa pagpa-ado sa mga di sakít. ³Tapós, tumukár si Hesús sa baguntor rutó ka-ibahan kag Ida mga disípulos ag nag-iningkór sinrá rutó. ⁴Mayungotéy kató kag Pista it Pagkaluwás it mga lahi it Hudyo sa Ehipto.^o

⁵Marugay-rugáy, nagmuyat si Hesús ag na-antaw Nidá nak maramong mga tawo nak pa-abuton papagto sa Idá, kadâ nagpangutana Sidá kang Felipe, “Hári-in arâ kitá makakabakáy it ipaka-on raháng karamong tawo?” ⁶Ayaméy ni Hesús kag Ida ahimu-on, ugaling Ida yang kalí gingpangutana kang Felipe agór purbahán Sidá kung ni-o kag Ida isabát.

⁷Nagsabát si Felipe, “Sa karamu-on ninrá, abér pa siguro kag sweldo para sa wayóng buyan^p ay kuyang pang ibakáy it pagka-on pramas mag-íray sinráng tanán!”

⁸Si Andres nak hali ni Simón Pedro, nak usá ra sa Ida mga disípulos ay nagsilíng ngasing kang Hesús, ⁹“Inggwá rilí it usáng binatilyo nak kag bayon ay limáng bilóg nak tinapay humán sa arina nak rawa,^q ag ruháng bilóg nak tinapahán nak isrâ. Pero pilá yang kalí sa karamu-ong tawo?”

^o6:4 o “Pista it Pagligar”, nak sa bisayang Griyego ay “Paskwa.” (Exodo 12:21-27)

^p6:7 Kalí ay 200 denaryo sa inra kwarta.

^q6:9 Kalí ay pagka-on it mga mahirap.

¹⁰ Nagsilíng si Hesús sa Ida mga disípulos, “Pa-íngkura sinrá.” Abunda kag hila munon rutó kadâ nag-íngkór ra kag tanán. Kag mga kayake pa yang sa inra ay ma-abotéy it limáng libo.

¹¹ Gingba-óy ni Hesús katóng mga tinapay, ag pagkapasalamat sa Diós ay binika-biká Nidá kató, bag-ó gingpapanagtag sa mga tawo nak naka-íngkór. Imáw ra kag Ida ginghamán sa tinapahán nak isrá. Ag kag tanán ay kuma-on it pabusog-busog.

¹² Pagkabusóg ninráng tanán, nagsilíng si Hesús sa Ida mga disípulos, “Libot kamó ag pangtipunon kag mga naturá agór wayá't ma-u-udák.” ¹³ Ngani, gingtipon ninrá kag tanáng naturáng pinisang-pisang nak mga tinapay ag isrá, ag nakapunô pa sinrá it doseng bayu-ong.

¹⁴ Tong makità it mga tawo kalíng milagro nak ginghímò ni Hesús napsilíng sinrá, “Imáw talagá siguro Sidá katóng Propeta nak atò gingpapa-abot nak mapalí sa kalibutan.”

¹⁵ Namasran ni Hesús nak apiliton ninrá Sidá nak magíng inra hari kadâ lumikáw Sidá it solo papagto sa ka-iladahan.

Kag Pagpanaw ni Hesús sa Ibabaw it Ragat

(Mateo 14:22-33 Markos 6:45-52)

¹⁶ Pagkagab-í, nag-os-os kag mga disípulos ni Hesús papagto sa habig it ragat. ¹⁷ Rutó sumakáy sinrá sa rayapang ag guminan patabók sa banwa it Capernaúm. Maruyoméy it kató ag wayâ pa gihapon si Hesús nabalik sa inrá. ¹⁸ Tong hagtóy sinrá sa yawór nagkusog kag hangin ag rumagkò kag humbak. ¹⁹ Pagkaga-ór ninrá nak kag antar sa takas ay mga limá o an-om nak kilometro, nakità ninrá si Hesús nak nagpapanaw sa ibabaw it ragat papayungot sa inra rayapang. Ag hinadlukán sinrá. ²⁰ Ugaling nagbisaya sa inra it makusog si Hesús, “Ayâ kamó gikahadlok! Akó kalí!” ²¹ Imáw katóng masadya ninráng gingpasakáy si Hesús. Ag pagkasakáy Nidá, sa nak ra-an ay naka-abót sinrá sa inra rumbuhan.

²²⁻²³ Pagka-aga, rahagtó pa sa tabók it ragat kag maramong tawo nak ingpaka-on it tinapay it Gino-o, pagkapasalamat sa Diós. Naromromán ninrá nak a-usá yang kag rahagtóng rayapang itahapon, ag nakità ninrá nak pagsakáy rutó it mga disípulos ay bukô ka-ibahan si Hesús. Ma-ado yang ay inggwá't mga barutong halín sa banwa it Tibérias nak nagrayan rutó. ²⁴ Kadâ tong makità it mga tawo nak waya-éy rutó patí si Hesús, sinrá ra ay nagsinakay

yangéy rutóng nagrayang mga baruto patabók sa Capernaúm, sa inra paghanap sa Idá.

Si Hesús Kag Pagka-on nak Nagtata-ó it Kabuhì

²⁵ Pagkakità it mga tawo kang Hesús sa kayudó it ragat, nagpangutana sinrá sa Idá, “Rabay, kág-uno pa Ikáw rilí?”

²⁶ Sabát ni Hesús sa inrá, “Sa kamatu-uran, gingsisilíng Nakò sa inró, ginghahanap Akó ninró, bukô dahil na-intyendihán ninró kag gingpapakità it mga milagro nak akò ginghumán, kundí dahil sa nagkabusóg kamó it tinapay itahapon. ²⁷ Ayâ kamó gipakapanghugot-hugót sa paghanap it pagka-on nak maralí magpan-os. Kag panghugtan ninró it hanap ay kag pagka-on nak nagtata-ó it kabuhì nak wayá't katapusan. Ag Akò nak imáw kag Anák it Tawo^f it mata-ó sa inró it kalíng pagka-on. Dahil gingpamatu-uran it Diós nak Tatay nak sa Akò gitaw-an kag karapatán nak magta-ó it kalí.”

²⁸ Kadâ nagpangutana ray sinrá sa Idá, “Ay ma-unó ngasing kamí, ni-o kag amò dapat himu-on agór amò matutuman kag kabubut-on it Diós?”

²⁹ Nagsabát si Hesús, “Kalí kag kabubut-on it Diós; magtu-o kamó sa Akò nak sinugò Nidá.”

³⁰ Pangutana ray gihapon ninrá, “Ní-ong tanrà kag Imo mahihimò agór matu-o kamí sa Imo? Ni-ong milagro kag Imo ahimu-on? ³¹ It katóng kag amò mga ginikanan ay sa disyerto pa nagka-on sinrá it pagka-on nak ingtatawag nak manna, dahil nasusuyat sa Sagradong Kasuyatan nak, ‘Ida sinrá gingtaw-an it pagka-on nak halín sa langit.’”^s

³² Sabát ni Hesús, “Ohô, pero sa kamatu-uran, bukô si Moises kag nagta-ó sa inra it katóng pagka-on halín sa langit, kundí kag Akò Tatay. Ag Sidá kag nagtata-ó it matu-or nak pagka-on halín sa langit.

³³ Dahil kalíng matu-or nak pagka-on nak ta-ó it Diós ay katóng nagbabâ halín sa langit nak nagtata-ó it kabuhì sa katawuhan.”

³⁴ Silíng pa ninrá, “Nong, taw-i kamí permi it pagka-on nak kinâ.”

³⁵ Sabát ni Hesús, “Akò katóng pagka-on nak nagtata-ó it kabuhì.^t Kag tawo nak nagpapayungot sa Akò ay indi-éy nak gadór magutom ag kag tawo nak nagtutu-o sa Akò ay indi-éy nak gadór ma-uhaw.

^r6:27 Kalíng tawag ay naba-óy sa Daniél 7:13-14.

^s6:31 Exodo 16:4 ag Salmo 78:24.

^t6:35 o “Akó kag tinapay it kabuhì.” (Juán 6:35,48)

³⁶ Pero gingsilingéy nakò sa inró nak abér nakita-éy ninró Akó, wayá gihapon kamó gitu-o. ³⁷ Kag tanáng tawo nak gingtata-ó sa Akò it Akò Tatay ay mapayungot sa Akò, ag si-o man nak mapayungot sa Akò ay indî Nakò gitabugon. ³⁸ Dahil nagbabâ Akò halín sa langit, bukô para tumanon kag Akò kabubut-on kundî kag kabubut-on it Diós nak nagsugò sa Akò! ³⁹ Ag kalí kag Ida kabubut-on: wayá't abér usá sa mga gingta-ó Nidá sa Akò nak mawawagit kundî tanán ay Akò abanhawón sa katapusáng adlaw. ⁴⁰ Dahil pagbu-ót it Tatay sa langit nak abér si-o nak nakakilaya ag nagtu-o sa Akò nak Ida Anák ay magkaka-inggwá it kabuhì nak wayá't katapusan, ngani Akò abanhawón Sidá sa katapusáng adlaw.”

⁴¹ Nagnginuyob kag mga lahi it Hudyo laban kang Hesus dahil nagsilíng Sidá, “Akò katóng pagka-on nak nagbabâ halín sa langit.”

⁴² Silíng ninrá, “Bukô bagá kalí si Hesus nak anák ni José? Bagoy kilaya natò kag Ida tatay ag nanay? Asing nasilíng Nidá nak nagbabâ Sidá halín sa langit?”

⁴³ Kalí kag sabát sa inra ni Hesus, “Hinugay kamó it ngayob rahâ. ⁴⁴ Wayá't makakapayungot sa Akò kung indî sidá giray-on it Akò Tatay nak nagsugò sa Akò. Ag kag mapayungot sa Akò ay Akò abanhawón sa katapusáng adlaw. ⁴⁵ Nasusuyat sa libró it mga Propeta nak, ‘Sinráng tanán ay atudlu-án it Diós.’^u Kadâ tanáng tawo nak nagrurungóg ag nagsusunór sa tudlò it Akò Tatay ay nagpapayungot sa Akò. ⁴⁶ Bukô kag Akò gustong bisayahon ay inggwá't tawo nak nakakità sa Akò Tatay, dahil wayá't nakakità sa Ida puyra yang sa Akò nak naghálín sa Diós. ⁴⁷ Sa kamatu-uran, gingsisilíng Nakò sa inró, kag tawo nak nagtutu-o sa Akò ay inggwá't kabuhì nak wayá't katapusan. ⁴⁸ Akò kag pagka-on nak nagtata-ó it kabuhì. ⁴⁹ Nagka-on kag inro mga ginikanan it manna rutó sa disyerto ugaling namatáy gihapon sinrá. ⁵⁰ Pero haléy kag pagka-on nak halín sa langit, nak kung ká-unon it tawo ay indî sidá mamatáy. ⁵¹ Akò katóng pagka-on nak nagtata-ó it kabuhì— kató nak nagbabâ halín sa langit. Kag tawo nak maka-on it kalíng pagka-on ay mapangabuhì it wayá't katapusan. Kag pagka-on nak Akò ita-ó agór mata-ó it kabuhì sa mga tawo ay kag Akò yawas.”

⁵² Dahil dilí ay nagdiniskusyunan kag mga lahi it Hudyo sa pagsilíng, “Pá-uno ma-itata-ó it kalíng tawo kag Ida yawas sa atò agór atò maka-on.”

^u6:45 Isáias 54:13.

⁵³ Ngani, nagsilíng si Hesús sa inrá, “Sa kamata-u-uran, kung indí kamó magka-on it yawas Nakò nak imáw kag Anák it Tawo,^v ag kung indí kamó mag-inóm it Akò rugô ay indí kamó magka-inggwát kabuhì nak wayá't katapusan. ⁵⁴ Kag nagkaka-on it Akò yawas ag nag-i-inóm it Akò rugô ay magkaka-inggwát kabuhì nak wayá't katapusan, ag Akò sidá abanhawón sa katapusáng adlaw. ⁵⁵ Kumo kag Akò yawas kag matu-or nak pagka-on ag kag Akò rugô kag matu-or nak inumon. ⁵⁶ Kag tawo nak nagkaka-on it Akò yawas ag nag-i-inóm it Akò rugô ay nagpapabilin sa Akò ag Akò ra ay nagpapabilin sa idá. ⁵⁷ Buhì kag Tatay nak nagsugò sa Akò papalí, ag Akò ra ay buhì dahil sa Idá. Imáw ra kag nagkaka-on sa Akò—sidá ay buhì dahil sa Akò. ⁵⁸ Akò kag matu-or nak pagka-on nak nagbabâ halín sa langit; bukô tuyár it katóng gingka-on it intro mga ginikanan sa disyerto, nak nagkalamatáy ra gihapon. Kag tawo nak nagkaka-on it kalíng pagka-on ay magkaka-inggwát kabuhì nak wayá't katapusan.”

⁵⁹ Gingsilíng kalí ni Hesús sa sinagoga^w it katóng nagtutudlò Sidá sa Capernaúm.

Kag Pagbadà it Maramong Mga Disípulos kang Hesús

⁶⁰ Tong marunggan kalí it Ida mga disípulos, maramò sa inra kag nagsilíng, “Abáng hirap ra kalíng Ida gingbibisaya. Sin-o't masunór it kinâ?”

⁶¹ Ugaling abér wayá't nag-u-umà kang Hesús, ayam Nidá nak nagnginginyob kag Ida mga disípulos dilíng Ida gingbisaya. Kadá nagsilíng Sidá sa inrá, “Napaya-in bagá kamó rilí? ⁶² Lalo pa siguro kung makità ninró Akò nak imáw kag Anák it Tawo nak nagkakayab pa-ibabaw papagto sa Akò ginghalinán! ⁶³ Kag Ispíritu it Diós kag nagtata-ó it kabuhì; kag tawo ay indí makahimò it kalí. Kag Akò mga bisaya sa inró ay halín sa Ispíritu it Diós ag nagtata-ó it kabuhì. ⁶⁴ Pero inggwát ibá sa inró nak wayâ gitutu-o sa Akò.” Nasilíng kalí ni Hesús dahil tong una pa ay ayaméy Nidá kung sasin-o kag indí magtu-o sa Ida ag kung si-o kag matra-idór. ⁶⁵ Ag silíng pa Nidá, “Kalí kag rasón kung asing inggilíng Nakò sa inró nak wayá't makakapayungot sa Akò kung indí giray-on it Akò Tatay.”

^v6:53,62 Kalíng tawag ay naba-óy halín sa Daniél 7:13-14.

^w6:59 Kalíng lugar ay puyding magíng tilipunán ninrá, o simbahan, o korte, o iskwelahan.

⁶⁶ Pagkasilíng Nidá it kalí, maramong mga disípulos Nidá kag nagbadà ag waya-éy ginunot-nunot sa Ida pagpanglibutan.

⁶⁷ Ngani, nagpangutana si Hesus sa Ida doseng apóstoles, “Gusto ra bagá ninróng magbuyág sa Akò?”

⁶⁸ Nagsabát si Simón Pedro, “Gino-o, kanin-o pa kami marayagan? Ikáw yang kag nagtutudlò it mga bisaya nak nagtata-ó it kabuhì nak wayá’t katapusan. ⁶⁹ Nagtutu-o kami ag nasisiguro namò nak Ikáw kag Bala-an nak halín sa Diós.”

⁷⁰ Nagsabát si Hesus, “Bukó’y Akó kag nagpili sa inróng dose ag kag usá sa inró ay demonyo?” ⁷¹ Kag Ida gingpapatungran ay si Judás nak anák ni Simón Iscariote, kumo sidá ay usá sa dose, ag sa hulí sidá kag matra-idór kang Hesus.

Si Hesus ag Kag Ida Mga Hali

7 ¹ Pagkatapos it kalí, naglibot sa Hesus sa Probinsya it Galileya sa paglikáw Nidá sa Probinsya it Hudeya, dahil ingtitinguha-an it mga Hudyo rutó nak Sidá ay matyón. ² Ngasing, kag Pista it mga Pasinrungán it mga lahí it Hudyo ay mayungotéy. ³ Kadâ nagsilíng kang Hesus kag Ida mga hali nak kayake, “ayâ giruyóg yang dilí, nunót sa amò pa-Hudeya agór makikità ra it Imo mga disípulos rutó kag mga milagro nak Imò ginghihimò. ⁴ Wayá’t tawo nak gustong mabantog nak gingtatagò kag Ida ginghihimò. Dahil kung talagáng naghiihimò Ka it mga milagro, asing indí yangéy Ka magpakilaya sa tanán?” ⁵ Inrá kalí gingsilíng kang Hesus dahil abér sinráng Ida mga hali ay wayâ gitutu-o sa Idá.

⁶ Nagsabát si Hesus sa inrá, “Wayâ pa ngani na-abót kag Akò oras. Ma-ado kamóng abér ni-ong oras puyde ninróng himu-on kag intro gusto. ⁷ Indí kamó mahangitán it mga tawo rilí sa kalibutan. Pero mahahangit sinrá sa Akò dahil gingbibisto nakò nak kag inra gingbubuhat ay maya-in. ⁸ Kamó yang it pamista. Indí anay Akó magpagto, dahil bukò pang gadór Akò oras.” ⁹ Ngani, pagkasilíng Nidá it kalí, nagpabilin Sidá sa Galileya.

Kag Pagtudlò ni Hesus sa Panahón it Pista it Mga Pasinrungán

¹⁰ Pero pagkahalín it mga hali ni Hesus papagto sa Pista sa Herúsalem, nagyanat Sidá, ugaling patagò yang ag bukò sadór it karamu-an. ¹¹ Rutó sa Pistahan gingpapakahanap Sidá it mga Punong lahí it Hudyo, ag nagpipinangutan-án sinrá, “Hari-inéy Sidá?”

¹² Sari-sari kag gingbibisaya it mga tawo parti kang Hesus.

Kag ibá'y nagsisilíng nak, “Ma-adong tawo Sidá.”

Kag silíng ray ra't ibá ay, “Bukô, gingpapaya-ag yang Nidá kag mga tawo.”¹³ Ugaling sikrito yang kag inra pag-istorya kumo nahadlok sinrá sa mga Punò it mga lahi it Hudyo.

¹⁴ Kasagsaganéy kag Pista it katóng nagpagto si Hesús sa Templo ag nagtudlò. ¹⁵ Natingaya kag mga Punò it mga lahi it Hudyo ag napsilíng sinrá, “Asing ka-ayo-ayo kalíng tawo ay bukô ra mata-as kag Ida inarayan?”

¹⁶ Gingsabát sinrá ni Hesús, “Kag Akò gingtutudlò ay bukô Ako-akò yang kundî halín sa Diós nak nagsugò sa Akò. ¹⁷ Kung talagáng kag hanrom it usáng tawo ay magtuman sa kabubut-on it Diós, ma-a-ayaman nak gadór nidá kung kag Akò gingtutudlò ay halín sa Diós o Ako-akò yang. ¹⁸ Kag tawo nak nagtutudlò it ida-ida yang ay gustong sidá kag purihón it mga tawo; pero kag tawo nak gustong mataw-an it kapurihán kag nagsugò sa ida ay tadlóng nak tawo ag wayâ sidá giririnadâ. ¹⁹ Bukóy gingtaw-an kamó ni Moises it Kasugu-án? Pero wayâ sa inró it nagtutuman. Dahil kung tuyár, asing nagtitinguhâ kamó nak matyón Akó?”

²⁰ Nagsabát kag mga tawo, “Inggagamit Ka it maya-ot! Nak sin-o kag nagtitinguhâ nak magmatáy sa Imo?”

²¹ Nagsabát si Hesús sa inrá, “Inggwá Akó't gingbuhat tong una nak usáng milagro sa Adlaw it Inugpahuway nak inróng tanán ginkatingayahan. ²² Pero bukóy inggwá ra kamó it gingbubuhat sa Adlaw it Inugpahuway,^x tong inro gingtulí kag inro mga anák sa adlaw nak kató. Gingtuman ninró kalí dahil gingsugò kamó ni Moises nak tuli-on kag inro mga anák nak kayake sa pangwayóng adlaw it ida pagkatawo— abér bagá bukô sidá kag gingtuna-an it tudlò nak kinâ kundî kag inro mga ginikanan. ²³ Kung kalíng pangwayóng adlaw ay nata-óng Adlaw it Inugpahuway ay inro gihapon gingtutuli kag inro mga anák agór indô masuwáy kag Kasugu-án ni Moises. Kadâ asing nahahangit kamó sa Akò dahil ingpa-ado nakò kag bug-ós nak yawas it usáng tawo sa adlaw nak kató? ²⁴ Tungnéy kag inro paghusgár sa tawo kumporme sa inro nakikitang pangliwás, kundî pangusisa anay it ma-ado agór kag inro paghusgár ay matarong.”

Kag Pagpangutana it mga Tawo kung si Hesús kag Kristo

²⁵ Ngasing, nagpinangutana kag ibáng mga taga Herúsalem, “Bukô bagá imáw kalí kag tawo nak gingtitinguha-an it mga Punò nak

^x7:22 Kalí sa Hebrohanon ay “Syabat.”

matyón? ²⁶ Muyáti-o, kinâ Sidá nak nagtutudlò sa atubangan it tanán ag wayâ ra nak gadór sinrá gililihók laban sa Idá. Nagpapati ra siguro sinrá nak imáw sidá kag Kristo! ²⁷ Ugaling ay ayam natò kung ri-ín gihalín kag tawong kalí, samantalang pag umabót kag Kristo ay wayá't makaka-ayám it Ida hinalinán.”

²⁸ Kadâ gingkusgan ni Hesús kag Ida boses habang Sidá'y nagpapanudlò sa Templo, “Ah, kilaya bagá ninró Akó? Ag ayam ra bagá ninró kung ri-ín akó gihalín? Pero matu-or wayâ Akó gipa-alí dahil sa Akò sariling kagustuhan yang kundî inggwá't nagsugò sa Akò. Sidá ay kag matu-or nak Diós ag bukò ninró Sidá kilaya. ²⁹ Pero kilaya Nakò Sidá kumo naghalín Akó sa Ida ag Sidá kag nagsugò sa Akò.”

³⁰ Ngani gusto tan-á Sidá nak rakpón it mga Punò pero wayâ sa Ida it nag-ulit dahil wayâ pa na-abót kag oras Nidá. ³¹ Pero maramong mga tawo gihapon kag nagtu-o sa Ida ag napasilíng sinrá, “Pag mag-abót kag Kristo, yabáw pa abóy kag mga milagro nak Ida ahimu-on kisa sa mga nahimoy it kalíng tawo?”

³² Narunggan ngasing it mga Pariseo kag gingbibisaya it mga tawo tungór kang Hesús. Kadâ sinrá ag kag mga Punong Parì ay nagsugò sa mga gwardya it Templo nak pagtu-án Sidá ag rakpón.

³³ Ag nagsilíng si Hesús, “Malip-ot yangéy nak oras ninró akóng makaka-ibahan bag-ó mabalikéy Akó sa nagsugò sa Akò. ³⁴ Ahanapon ninró Akó pero indí ninró Akó makità, dahil indí kamó makapagto sa Akò apagtu-án.”

³⁵ Nagpinangutan-án kag mga Punong lahi it Hudyo sa usa'g-usá, “Hári-in arâ mapagto kalíng tawo nak indí natò makità? Mapagto abóy Sidá sa mga mayadóng bansà kung hári-in inggwá't mga nag-i-istár nak mga kalahing Hudyong gingpangkalat it katò it Diós, ag rutó Sidá matudlò sa mga Griyego? ³⁶ Ni-o kag Ida gustong bisayahon sa gingsilíng Nidá nak, ‘Ahanapon ninró Akó pero indí ninró Akó makità,’ ag ‘Indí kamó makapagto sa Akò apagtu-án?’ ”

³⁷ Pag-abót it hulíng adlaw it pista nak imáw talagá kag kamatu-uran, nagtinrog si Hesús ag nagbisaya it makusog, “Kung kag tawo ay ina-uhaw, papayunguta sidá sa Akò agór mag-inóm. ³⁸ Dahil imáw kalí kag gingsisilíng sa Sagradong Kasuyatan, ‘Kag tawo nak nagtutu-o sa Akò ay inggwá sa ida tagipusu-on it pay nag-i-ilíng nak tubì halín sa tuburán, nak imáw kag nagtata-ó it kabuhì.’ ” ³⁹ Kag gingsisilíng Nidá rilí ay tungór sa Ispíritu Santo nak mababaton it

^{y7:38} Isáias 58:11.

mga nagtutu-o kang Hesús. Ugaling tong oras nak kató, kag Ispírito Santo ay wayâ pa napapasa-inra dahil wayâ pa namamatáy ag nababanhaw si Hesús sa kahimaya-an.

⁴⁰ Pagkarungóg it mga tawo sa mga bisayang kalí ni Hesús, nagsinilíng kag ibá sa inrá, “Imáw talagá kalí kag Propeta nak atò gingpapa-ábot.”

⁴¹ Kag ibá ray ra ay nagsisilíng, “Imáw Sidá kag Kristo.”

Pero inggwá ra't ibá nak nagsisilíng, “Así, halín bagá sa Galileya kag Kristo? ⁴² Bagoy nagsisilíng sa Sagradong Kasuyatan nak kag Kristo ay dapat maghalín sa linya ni Haring Davíd ag matatawo sa Betlehém kung hári-in ra natawo si Davíd?” ⁴³ Ngani naparti kag mga ging-i-isip it mga tawo tungór kang Hesús. ⁴⁴ Kag ibá ay gustong iparakóp Sidá pero wayâ it nag-ulit sa Idá.

Kag Nahanungór sa Kawar-an it Pagtu-o it Mga Punong Lahì it Hudyo

⁴⁵ Nagbalik ngasing katóng mga gingsugong gwardya sa mga Punong Parì ag mga Pariseo ag sinrá ay gingpangutana ninrá, “Asing wayâ ninró giray-a si Hesús rilí?”

⁴⁶ Nagsabát kag mga gwardya, “Wayâ pa nganing gadór kami it narunggan nak tawo nak tuyár magbisaya sa Ida!”

⁴⁷ Gingsabát sinrá it mga Pariseo, “Patî bagá kamó ay napapati ra Nidá? ⁴⁸ Nakakità bagá kamó it abér usáng Punò o Pariseo nak nagtu-o sa Ida? Wayâ! ⁴⁹ Pero kalíng mga tawo nak wayát nanunungungán sa Kasugu-án ay abusungon nak gadór sinrá it Diós!”

⁵⁰ Ngasing usá sa mga Pariseo rutó ay si Nicodemo nak tong una ay nagpakigkità kang Hesús. Nagsilíng Sidá sa inrá, ⁵¹ “Asì kag Kasugu-án bagá natò ay naghuhusgár sa usáng tawo it wayâ anay na-i-imbistigár agór mapanimati-an kag Ida pagmatarong, ag usisa-on kung Sidá ay nakasalâ?”

⁵² Nagsabát sinrá, “Así, taga Galileya ra bagá ikáw? Pangusisa sa Sagradong Kasuyatan ag makikità nimó nak wayát propeta nak mahalín sa Galileya.” ⁵³ [Ag nagpina-uli-éy sinráng tanán sa inra mga bayáy.]

Kag Usáng Kabade nak Narakóp nak Nagpapangawatan

8 ¹ [Ag si Hesús ay nagpagto sa Baguntor it mga Olibo. ² Pagka-aga, nagpapanghudag-hudag pa yang ay nagpagto ray Sidá sa Templo. Pinalibutan Sidá it tanáng mga tawo nak rahagtó ag nag-ingkór

Sidá agór magtudlò sa inrá. ³Ngasing, ingrayá it mga Manunudlò it Kasúgu-an it Diós^z ag it mga Pariseo kag usáng kabade nak narakóp nak nagpapangawatan ag gingpatinrog kalí sa atubangan ni Hesús. ⁴Ag nagsilíng sinrá sa Idá, “Ma-estro, na-abutan namò kalíng kabade nak nagpapangawatan. ⁵Kumporme sa Kasúgu-an ni Moises kag tuyár nak kabade ay dapat bunggu-ón it bató hastáng mamatáy. Ni-o abóy kag Imo masisilíng dilí?” ⁶Gingsilíng kalí ninrá agór inra purbahán si Hesús pramas mahanapan Sidá it salâ.

Pero nagsu-ong si Hesús ag nagsuyat sa ragâ sa parayan it Ida tudlò. ⁷Ag kumo sigé pa kag inra kapapangutana sa Idá, tuminrog Sidá ag nagsilíng, “Kung si-o sa inró kag wayá't salâ ay imáw it mag-una it bunggò it bató sa idá.” ⁸Bag-ó nagsu-ong ray Sidá ag padayon nak nagsuyat sa ragâ.

⁹Pagkarungóg ninrá it kalí, usa-usá sinráng naghinalin tunà sa mga maguyang hanggáng tong hulí ay waya-éy it nabilín kundî katóng kabade yangéy nak nagtitinrog sa atubangan ni Hesús. ¹⁰Tuminrog Sidá ag minuyatan it ma-ado katóng kabade ag nagsilíng, “Hari-inéy sinrá kabadé? Wayâ bagá't nabilín nak naghusgár sa imo?”

¹¹Nagsabát sidá, “Wayâ, Gino-o.”

Ag nagsilíng ray si Hesús, “Akó ra ay indî maghusgár sa imó. Pa-uli-éy ag aya-éy gipakasalâ liwát.”]

Si Hesús kag Iwág it Kalíbutan

¹²It katóng magbisaya ray si Hesús sa mga tawo kalí kag ida silíng, “Akó kag Iwág it kalibutan. Kag tawo nak nagsusunór sa Akò ay wayâ gipapangabuhi sa karuymanan kundî sa kahadagan dahil kag ida ka-isipán ay nahadaganéy it iwág nak nagtata-ó it kabuhì.”

¹³Nagsilíng sa Ida kag mga Pariseo, “Imo yang ra sarili kag Imo gingpapamatu-uran. Ngani pá-uno mapatihan kag usáng tawo nak nag-a-alsa it Ida sariling bangkò?”

¹⁴Pero nagsabát si Hesús, “Abér Akò sarili kag Akò gingpapamatu-uran kag Akò pagpamatu-or ay klaro, dahil ayam Nakò kung ri-ín Akó gihalín ag kung ri-ín Akó mapagto. Samantalang kamó ay wayâ ninró na-a-ayamí kung ri-ín Akó gihalín ag kung ri-ín Akó mapagto.

¹⁵Kag inro paghusgár sa tawo ay kumporme yang sa inro tawunhon nak pagmuyat samantalang Akó ay wayâ it ginghuhusgárán nak tawo. ¹⁶Pero kung Akó kag maghusgár, kag Akò paghusgár ay matarong kumo bukò yang Akó kag naghuhusgár kundî kamíng

^z8:3 o “Eskriba” nak halín sa bisayang Inglis nak “Scribe.”

ruhá it Akò Tatay nak nagsugò sa Akò. ¹⁷ Nasusuyat mismo sa inro Kasugu-án nak kag pagpamatu-or it ruháng tawo ay gingbibilang nak klaro. ¹⁸ Akó kag usá nak nagpapamatu-or tungór sa Akò sarili, ag kag usá pa ay kag nagsugò sa Akò, nak kag Akò Tatay.”

¹⁹ Ngani nagpangutana sinrá sa Idá, “Ay, hári-in kag Imo Tatay?”

Nagsabát si Hesús, “Bukò ninró kilaya kung sin-o Akó ag abér kag Akò Tatay. Kung talagáng kilaya ninró Akó, tan-á'y kilaya ra ninró kag Akò Tatay.”

²⁰ Kalíng tanán ay gingbisaya ni Hesús habang nagtutudlò Sidá rutó sa inggwá't mga huyugán it mga halar nak kwarta sa Templo. Pero wayâ gihapon it nagrakóp sa Ida dahil wayâ pa na-abót kag Ida oras.

²¹ Nagsilíng ray si Hesús sa mga Pariseo, “Indi-éy marugay ag Akó ay mahalín. Ahanapon nak gadór ninró Akó ag mamamatáy kamó nak yumós sa inró mga salâ. Rutó sa Akò apagtu-án ay indî kamó makapagto.”

²² Kadâ nagsilíng kag mga Punong lahi it Hudyo sa usa'g-usá, “Mabikti arâ Sidá, kadâ nagsisilíng nak, ‘Indî kamó makapagto sa Akò apagtu-án?’”

²³ Nagsilíng pa si Hesús sa inrá, “Kamó ay halín dilí sa ubós ag Akó ay halín sa ibabaw; kamó ay gamón dilí sa kalibutan ag Akó ay bukò. ²⁴ Bagóy gingsilíng Nakò sa inró nak mamamatáy kamó nak yumós sa inró mga salâ? Siguradong matatabò kinâ kung indî kamó magtu-o nak Akó katóng gingsilíng nak Akó'y Akó.”

²⁵ Gingpangutana ninrá Sidá, “Nak si-o ra abi Ikáw?”

Sabát ni Hesús, “It kató pa Nakò it ka-u-umà sa inró kung si-o Akó. ²⁶ Maramò Akóng masisilíng nak panghusgár laban sa inró, ugaling kag Akò yang i-umà sa inró ay kag Akò narunggan halín sa nagsugò sa Akò, ag Sidá ay matu-or.”

²⁷ Wayâ ninrá na-intyendihé nak kag Ida gingbibisaya ay tungór mismo sa Ida Tatay sa langit. ²⁸ Kadâ nagsilíng pa si Hesús, “Pag Akó nak imáw kag Anák it Tawo^a ay ma-itakór ninró sa kahoy ag ma-ita-ás, ma-a-ayaman ninró nak Akó katóng gingsilíng nak Akó'y Akó. Ag ma-a-ayaman ra ninró nak kag Akò ginghihimò ay bukò Ako-akò yang kundî kung ni-ong gadór kag gingtudlò sa Akò it Akò Tatay. ²⁹ Ag kag Akò Tatay nak nagsugò sa Akò ay ka-ibahan Nakò. Wayâ nak gadór Nidá Akó gipabad-i, dahil kag Akò yang ginghihimò ay kung ni-o kag Ida namumut-an.”

^a8:28 Kalíng tawag ay naba-óy sa Daniél 7:13-14.

³⁰ Pagkarungóng it mga tawo rutó sa gingbisaya ni Hesús, maramò kag nagtu-o sa Idá.

Kag Nahanungór sa Matu-or nak Inanak ni Ábraham

³¹ Nagsilíng ngasing si Hesús sa mga lahi it Hudyo nak nagtu-o sa Idá, “Kung kamó’y magpadayon sa pagsunór sa Akò gingtutudlò sa inró, kamó ay klarong Akò mga disípulos; ³² ma-a-ayaman ninró kag kamatu-uran, ag kag kamatu-uran ay imáw it mapahilway sa inró.”

³³ Nagsabát sinrá, “Kamí ay mga inanak ni Ábraham ag wayâ pang gadór it nakaka-ulipon sa amò. Ni-o kalíng Imo gingsisilíng nak kamí ay mahihilway?”

³⁴ Nagsabát si Hesús, “Sa kamatu-uran, kag tanáng nagkakasalâ ay ulipon it salâ. ³⁵ Kag usáng ulipon ay rayan yang sa panimayáy pero kag anák ay rahagtó hastáng sa wayá't katapusan. ³⁶ Ngani kung Akó nak Anák it Diós it mahilway sa imó, ikáw ay klarong hilwayéy.

³⁷ Ayam nakò nak kamó ay mga inanak ni Ábraham pero sa yudò it kinâ, gingtitinguha-an ninróng matyón Akó dahil indî ninró mabaton kag Akò gingbibisaya. ³⁸ Kag akò gingbibisaya ay nahanungór sa gingpakità sa Akò it Akò Tatay, pero kamó, kag ginghihimò ninró ay kag inro narunggan sa inro tatay.”

³⁹ Nagrasón ray sinrá sa Idá, “Si Ábraham nak gadór kag amò tatay.”

Silíng ni Hesús sa inrá, “Kung kamó ay matu-or nak mga inanak ni Ábraham apatuyaran tan-á ninró kag ida ginghimò. ⁴⁰ Pero gingtitinguha-an ninróng matyón Akó, Akó nak nag-u-umà yang ra sa inró it kamatu-uran nak akò narunggan sa Diós. Bukò tuyár kag ginghumán ni Ábraham. ⁴¹ Kag inro gingbubuhat ay gingpanubli ninró sa inro matu-or nak tatay.”

Sabát ra ninrá, “Bukò kamí mga anák sa liwás! A-usá yang kag amò Tatay, ag kató ay kag Diós mismo.”

Kag Wayâ Gibaton it Kamatu-uran ay Asa Irayom it Gahóm ni Satanás

⁴² Nagsilíng pa si Hesús sa mga Punong lahi it Hudyo, “Kung klarong kag Diós kag inro tatay, apalangga-ón tan-á ninró Akó kumo nagpa-alí Akó halín sa Ida ag haléy Akó ngasing. Wayâ Akó gipa-alí sa Akò sariling kagustuhan kundî gingsugò Akó Nidá.

⁴³ Asing indî ninró ma-intyendihán kag Akò gingbibisaya? Indî ninró ma-intyendihán dahil indî ninró mabaton kag Akò gingtutudlò sa

inró. ⁴⁴ Si Satanás talagá kag inro tatay, ag kag inro gingtutuman ay kag ida mga kagustuhan. Sidá ay manugpangmatáy it tawo tunà pang gadór it kató ag wayâ sidá't kinarampuyatan sa kamatu-uran dahil wayâ sa ida kag kamatu-uran. Pag sidá ay nagbibinakák, bukô kinâ katitingayá sa ida dahil batasanéy kinâ nidá. Sidá ay bakakon ag tatay sidá it mga bakakon. ⁴⁵ Pero dahil kag Akò ging-u-umà sa inró ay kag kamatu-uran, kadâ wayâ kamó gitutu-o sa Akò. ⁴⁶ Ay nak sin-o sa inró kag makakapamatu-or nak nakasalâ Akó? Wayâ! Kung imáw nganì, ag matu-or kag Akò gingbibisaya ay asing wayâ kamó gitutu-o sa Akò? ⁴⁷ Kag tawo nak anák it Diós ay nagrurungóg sa mga bisaya it Diós. Pero dahil wayâ kamó girurungóg it Ida mga bisaya, inro yang gingpapamatu-uran nak bukô kamó Ida mga anák.”

Si Hesús ay Rutóy Bag-ó pa Matawo si Ábraham

⁴⁸ Nagsabát kag mga Punong Lahì it Hudyo kang Hesús, “Hay, mati nganì nak tamà kag amò bisaya nak ikáw ay pay Samaryanhon ag gingsasaniban it maya-ot nak isprito!”

⁴⁹ Nagsabát si Hesús, “Wayâ Akó gيسانibi it maya-ot kundî gingtataw-an Nakò it balór kag Akò Tatay sa langit, ugaling gingpapakahud-an ninró Akó. ⁵⁰ Wayâ nakò gihihingabutá kag inro pagpuri sa Akò, ugaling inggwá it naghahanrom it kalí para sa Akò ag Sidá kag mahusgár pabór sa Akò laban sa inró. ⁵¹ Sa kamatu-uran, gingsisilíng Nakò sa inró, kung sin-o man kag magtuman it Akò bisaya ay indî mamatáy.”

⁵² Nagsilíng kag mga Punong lahì it Hudyo, “Ngasing, siguradong gadoréy namò nak Ikáw ay gingsasaniban it maya-ot! Namatáy kag atò Olong si Ábraham, namatáy ra kag tanáng mga propeta ag masilíng Ka nak kung kag tawo ay magtuman it Imo mga bisaya ay indî maka-agom it kamatayon. ⁵³ Así, mas yabáw pa bagá Ikáw sa amò Ginikanan nak si Ábraham? Namatáy Sidá! Namatáy ra kag mga propeta! Ni-o kag Imo pagka-isip sa Imo sarili hay?”

⁵⁴ Nagsabát ray si Hesús, “Kung purihón Nakò kag Akò sarili, wayá't puyós kinâ, pero kag nagpupuri sa Akò ay kag Akò Tatay— Sidá nak inro gingsisilíng nak inro Diós. ⁵⁵ Wayâ talagá ninró Sidá nakikilaya pero kilaya Nakò Sidá. Kung kag Akò silíng ay bukô Nakò Sidá kilaya, bakakon ra Akó nak tuyár sa inró. Pero kag kamatu-uran ay kilaya Nakò Sidá ag Akò gingtutuman kag Ida bisaya. ⁵⁶ Kag inro ginikanan nak si Ábrahám ay nasadyahán nak gadór pagka-ayám

nidá nak ma-abót kag adlaw nak Akó ay mapa-alí sa kalibutan; matu-or nak nakità nidá kalí ag sidá'y nasadyahán.”

⁵⁷ Sabát it mga Punò, “Wayâ pa ngani Ikáw it singkwentang tu-ig ag masilíng kang nakita-éy Ka ni Ábraham!”

⁵⁸ Sabát ni Hesús, “Matu-or kalíng Akò gingsisilíng sa inró, bag-ó pa si Ábraham Akó Ay Akóy.”^b

⁵⁹ Ngani nagponpon sinrá it mga bató agór amatyon tan-á si Hesús parayan sa pagbunggò, ugaling nagpasalipór Sidá ag nagliwás sa Templo.

Kag Pagpa-ado ni Hesús sa Usáng Kayake nak Bulagéy Tunà pa sa Pagkatawo

9¹ Habang nagpapanaw sa Hesús, nakità Nidá kag usáng kayake nak bulagéy tunà pa sa pagkatawo. ² Ag gingpangutana si Hesús it Ida mga disípulos, “Rabay, si-o kag nakasalâ nak kalíng kayake ay natawo nak bulág? Sidá o kag ida mga maguyang?”

³ Nagsabát si Hesús, “Wayâ it nakasalâ sa inrá. Pero ging-anák sidáng bulág agór parayan sa ida ay ma-ipakità kag gahóm it Diós. ⁴ Ngasing, habang adlaw pa ay dapat natong hiwatón kag mga buluhaton it Diós nak nagsugò sa Akò papalí. Dahil ma-abót kag gab-í nak indi-éy kitá makahiwat. ⁵ Habang rahalí pa Akó sa kalibutan Akó kag Iwág it kalibutan.”

⁶ Pagkasilíng Nidá it kalí, rumuyâ Sidá sa ragâ ag ginghimò kalí nak yunang bag-ó gingtampoy sa mga matá it katóng bulág. ⁷ Sumunór gingsilíng Nidá sa bulág, “toy ag magpangyam-os sa tubóg it Siloe.” Kag gustong bisayahon it tawag nak “Siloe” ay “Gingpapagto.” Ngani nagpagto sa tubóg katóng bulág ag pumangyam-os, ag nagbalik nak nakakakita-éy.

⁸ Pag-abót nidá, nagsilíng kag Ida mga kayungot ag ibá pang mga nakakakità sa ida tong sidá ay nagpapalimós pa, “Buko'y imáw kalí katóng kayake nak nagpapalimós anay?”

⁹ Kag silíng it ibá ay, “Imáw ngani!”

Ag kag silíng it ibá ay, “Bukô ay, kahitsura yang siguro nidá.”

Pero nagsilíng katóng kayake, “Ohò, akó ngani kató.”

¹⁰ Nagpangutana sinrá sa idá, “Ay asing buko-éy ka bulág?”

¹¹ Nagsabát ray sidá, “Katóng tawo nak gingtatawag ninráng Hesús ay naghimò it yunang ag gingtampoy kató sa akò mga matá. Bag-ó

^b8:58 Exodo 3:14, Juán 1:1;17:5,24 ag Pahadag 1:8.

gingsugò akó nak magpagto sa tubóg it Siloe ag magpangyam-os. Ngani, nagsunór akó, ag akó'y nakakità.”

¹² Nagpangutana ray sinrá, “Ay hari-inéy Sidá?”
Sabát nidá, “Ilám ngani kung hari-inéy Sidá.”

Kag Pag-imbistigár it mga Pariseo Nahanungór sa Pagpa-ado Rutóng Bulág

¹³ Gingrayá ninrá sa mga Pariseo katóng tawo nak dating bulág.

¹⁴ Adlaw it Inugpahuway,^c tong humanón ni Hesús katóng yunang nak gingtampoy sa matá it katóng bulág nak Ida napa-ado.

¹⁵ Gingpangutana ray sidá it katóng mga Pariseo kung pá-uno sidá nakakità. Silíng nidá sa inrá, “Gingtampuyán Nidá it yunang kag akò mga matá ag pagkapangyam-os nakò, akó ay nakakità.”

¹⁶ Silíng it ibáng mga Pariseo, “Katóng tawo'y bukò halín sa Diós dahil gingsusuway Nidá kag Adlaw it Inugpahuway.”

Pero silíng it ibá, “Pá-uno nak kag usáng makasasalá ay makakahimò it tuyár nak mga milagro?” Kadâ wayâ sinrá nagka-usá sa inra ging-i-isip tungór kang Hesús.

¹⁷ Ngani gingpangutana ray ninrá katóng dating bulág, “Ikáw, ni-o kag imo masisilíng tungór rilíng tawo, kumo ikáw ay napa-ado kunó Nidá?”

Sabát nidá, “Sidá ay usáng propeta.”

¹⁸ Pero wayâ gipati kag mga Punong lahi it Hudyo nak klarong bulág kalíng kayake tong una ag ngasing pa yang nakakità, hastáng ipatawag ninrá kag ida mga maguyang. ¹⁹ Pag-abót ninrá rutó ay gingpangutana sinrá, “Imáw bagá kalí kag inro anák nak inro gingsisilíng nak bulág tunà matawo? Ay asing nakakakita-éy sidá ngasing?”

²⁰ Nagsabát katóng mga maguyang, “Ayam namong sidá kag amò anák ag talagáng bulág sidá tong natawo. ²¹ Ugaling bukò namò ayám kung asing nakakakita-éy sidá ngasing o kung si-o kag nagpa-ado sa idá. Sidá yangéy kag pangutan-á ninró. Asa idadéy sidáng makasabát para sa ida sarili.” ²² Tuyár kag sabát it ida mga maguyang dahil nahadlok sinrá sa mga Punong lahi it Hudyo, kumo nagka-usá dati kag mga Punò nak sin-o man kag matestigo nak si Hesús kag Kristo ay i-itsapuyra sa sinagoga. ²³ Kadâ ngani inasilíng it ida mga maguyang nak, “Asa idadéy sidá. Sidá't pangutan-á.”

^c9:14 Kalí sa Hebrohanon ay “Syabat.”

²⁴ Kadâ gingpatawag liwát it mga Punò katóng tawo nak dating bulág ag silíng ninrá sa idá, “Narurungan ka it Diós, kadâ umà it kaklaruhán! Dahil ayam namò nak katóng tawo nak nagpa-ado sa imo ay usáng makasasalâ.”

²⁵ Nagsabát katóng kayake, “Bukô nakò ayám kung Sidá ay makasasalâ o bukô. Kag akò yang ayám ay dati akóng bulág ag ngasing ay nakakakita-éy!”

²⁶ Nagpangutana ray kag mga Punò, “Ni-o kag Ida ginghimò sa imo? Pá-unò Nidá napa-ado kag imo mga matá?”

²⁷ Nagsabát sidá, “Na-uma-éy nakò kinâ sa inró pero indí kamó magpati sa akò. Asing gusto ray ninróng marungan? Gusto bagá ninróng magíng disípulos ra Nidá?”

²⁸ Ag gingpahud-an ninrá sidá, “Ikáw kag disípulo Nidá bukô kamí! Kamí ay mga disípulos ni Moises! ²⁹ Ayam namò nak nagbisaya kag Diós kang Moises, pero nahanungór rutóng tawo, bukô ngani namò ayám kung ri-ín Sidá gihalín!”

³⁰ Nagsabát ray katóng kayake, “Abá! Katitingayá yakí kalí, bukô ninró ayám kung ri-ín Sidá gihalín pero gingpa-ado Nidá kag akò mga matá! ³¹ Ayam natò nak wayâ girurungi it Diós kag pangamuyò it mga makasal-anang tawo pero gingrurungóg Nidá kag tawo nak nagpapasakop ag nagsusunór sa Ida kabubut-on. ³² Tunà pa tong matuga kag kalibutan, wayâ pang gadór nabantog nak inggwá't nagpa-ado sa tawong natawo nak bulág. ³³ Kung katóng tawo ay bukô halín sa Diós wayâ Sidá't mahihimò.”

³⁴ Gingsabát ninrá sidá, “Ikáw nak natawo sa kasal-anan, ikáw pa't makasa-kasáng matudlò sa amò!” Ag gingtabog ninrá sidá paliwás.

Kag Nahanungór sa Ispirituhanong Pagkabalág

³⁵ Narungan ngasing ni Hesús nak tinabog it mga Punò katóng kayake nak Ida gingpa-ado. Hinanap Nidá kalí ag pagkakità rilí ay gingpangutana sidá, “Nagtutu-o bagá ikáw sa Anák it Tawo?”^d

³⁶ Sabát it katóng kayake, “Nong, sí-o Sidá? Uma-an sa akò agór akó'y matu-o sa Idá.”

³⁷ Nagsabát si Hesús, “Nakita-éy nimó Sidá, ag imáw Sidá kalíng nagbibisaya sa imo ngasing.”

³⁸ Silíng it kayake, “Gino-o, nagtutu-o akò sa Imo.” Ag sa nak ra-an nagdayaw sidá kang Hesús.

^d9:35 Kalíng tawag ay naba-óy sa Daniél 7:13-14.

³⁹ Nagsilíng pa gihapon si Hesús, “Akó ay nagpalí sa kalibutan agór magrayá it paghusgár pramas katóng mga pay bulág ay makakakità, ag katóng mga nag-i-isip nak sinrá ay nakakakità it kamatu-uran ay mabubulág.”

⁴⁰ Inggwá't piláng mga Pariseo nak rahagtó sa mayungot Nidá nak nakarungóg díling Ida gingsilíng, ag gingpangutana ninrá Sidá, “Kag imo bagá gustong bisayahon ay mga bulág kami?”

⁴¹ Silíng ni Hesús sa inrá, “Kung tan-á'y talagáng mga bulág kamó nak wayâ pang gadór nakarungóg it kamatu-uran ay wayâ tan-á kamó it kasal-anan. Pero ngasing nak nagsisilíng kamó nak kamó ay nakakakità, dahil gingsusunór ninró kag Kasugu-án, kadâ kamó ay nakakasalâ.”

Kag Nahanungór sa Ma-ado nak Manugbantay ag sa Ida mga Sinakupang Karnero

10 ¹ Nagpadayon pa si Hesús sa pagbisaya, “Matu-or kalíng Akò gingsisilíng sa inró, kag tawo nak wayâ nagsuyór sa pwertahan it kulungan it mga karnero kundî nagtakyas sa kuráy, ay usáng mananakáw ag tulisán. ² Pero kag tawo nak sumuyór nak nagrayan sa pwertahan it kulungan ay imáw kag manugbantay it mga karnero. ³ Sa ida yang inabuksan it gwardya kag pwertahan. Ag nagrurungóg kag mga karnero sa ida bozes. Kalí ay ina-ayaba nidá sa inra sarilíng ngayan, ag inanunót sinrá paliwás. ⁴ Pagkapaliwás nidá sa tanáng ida mga karnero, napangunahan nidá sinrá. Ag sinrá'y nasinunor sa ida dahil kilaya ninrá kag ida bozes. ⁵ Indî sinrá magsunór sa ibáng tawo. Imbis ay narinayagan pa ngani sinrá payadô sa idá, kumo kag ida bozes ay bukô ninrá kilaya.”

⁶ Kalíng istorya ni Hesús ay wayâ na-intyendihé it mga nagrurungóg dahil inggwá't marayom nak gustong bisayahon.

⁷ Kadâ gingsilíng pa ni Hesús sa inrá, “Sa kamatu-uran, akó kag pwertahan it kulungan nak inggrayanan it mga karnero. ⁸ Tanáng mga na-uná sa akóng nag-abót nak nagsilíng nak sinrá kunó ay mga manugbantay ay mga mananakáw ag tulisán. Ugaling wayâ sinrá gisunra it akò mga karnero. ⁹ Akó kag Pwertahan: si-o man kag nagsusuyór parayan sa Akò ay maluluwás. Sidá ay pay karnero nak libring makakasuyór ag makakaliwás, ag makakaranô it sabsabon. ¹⁰ Kag mananakáw ay nagsusuyór yang agór magpanakaw, magpangmatáy, ag magpangsirà. Pero Akó ay nagpa-alí agór taw-án

kag katawuhan it kabuhì nak wayá't katapusan, ag pagpangabuhi nak mabuganá.

¹¹ “Akó kag Ma-ado nak Manugbantay.^e Kag Ma-ado nak Manugbantay ay hanrà nak ihalar kag Ida kabuhì alang-alang sa Ida mga karnero. ¹² Kag usáng suhuyan yang, pagkakità nidá nak nagpapayungot kag ilô ay narayagan yang ag inabada-an kag mga karnero, dahil bukô sidá kag Matu-or nak Manugbantay nak tag-iya it mga karnero. Kadâ nasisibá it ilô kag ibáng mga karnero ag kag ibá ay nagkakaya-ag sa kahadlok. ¹³ Sidá ay narayagan dahil ngani nak suhuyan yang sidá, ag wayâ sidá't malasakit sa mga karnero.

¹⁴ “Akó kag Ma-ado nak Manugbantay: Kilaya Nakò kag Akò mga sinakupang karnero ag kilaya ra ninrá Akó— ¹⁵ tuyár sa pagkakilaya Nakò sa Akò Tatay ag pagkakilaya Nidá sa Akò. Ag hanrà ra Akó nak ihalar kag Akò kabuhì alang-alang sa inrá. ¹⁶ Ag inggwá pa Akó it ibáng mga karnero nak wayâ pa sa suyór it kalíng kulungan. Dapat nak marayá ra Nakò sinrá rilí. Mapati ra sinrá sa Akò boses ag mapapabilang sa Akò mga sinakupan. Usáng grupo yangéy sinráng tanán ag Akò yang nak usá kag inra Manugbantay.

¹⁷ “Kag rasón nak palanggà Akó it Akò Tatay sa langit ay dahil hanrà Akóng maghalar it Akò kabuhì, agór pagkatapos ay mabanhaw. ¹⁸ Wayá't makakaba-óy it Akò kabuhì kundí talagáng gingtata-ó Nakò kalí. Inggwá Akó't gahóm nak ita-ó kalí, ag inggwá ra Akó't gahóm nak bawi-on ray pagkatapos nak gingta-óy Nakò. Imáw kalí kag sugò sa Akò it Akò Tatay.”

¹⁹ Naparti ray kag mga Punong lahi it Hudyo pagkarungóg sa mga gingbisayang kalí ni Hesús. ²⁰ Maramò sa inra kag nagsilíng, “Nasuyuranéy Sidá it maya-ot, ag nagbubu-áng Sidá! Asing mapanimatì kitá sa Ida?”

²¹ Pero kag ibá ay nagsilíng, “Bukô kinâ bisayahon it usáng nasusuyurán it maya-ot. Así, makakapa-ado it bulág kag maya-ot?”

Wayâ nak Gadór Gitu-o Kag mga Punong Lahì it Hudyo nak si Hesús kag Kristo

²² It kató ay Pista it Paghalar Liwát it Templo sa Herúsalem. Tigyamig it kató, ²³ ag si Hesús ay nagpapanaw-panaw sa Templo, rutó sa diskanso ni Solomón. ²⁴ Ngasing, nagtinipon sa ida palibot kag mga lahi it Hudyo ag nagpinangutana, “Hanggáng sá-uno Nimó

^e10:11,14 Salmo 23:1 ag Isáias 40:11.

kamí pay apapanghaphapón sa ruyóm? Uma-i kamí it klaro kung Ikáw talagá kag Kristo.”

a ²⁵ Nagsabát si Hesús, “Ging-uma-anéy Nakò kamó, pero wayâ kamó gitu-o. Kag mga milagro nak Akò gingbuhat sa pangayan it Akò Tatay sa langit ay imáw kag nagpapamatu-or kung sin-o Akó. ²⁶ Pero wayâ kamó gitu-o dahil bukô kamó ka-umir sa Akò mga sinakupang karnero. ²⁷ Kag Akò mga karnero ay nagrurungóg sa Akò boses; kilaya Nakò sinrá, ag inra Akó gingsusunór. ²⁸ Akò sinrá gingtataw-an it kabuhì nak wayá’t katapusan ag indi-éy nak gadór sinrá mawagit; wayâ it makaka-agaw sa inra halín sa Akò mga damót. ²⁹ Kag Akó Tatay nak imáw kag nagta-ó sa inra sa Akò ay yabáw sa tanán, ag wayâ it makaka-agaw sa inra halín sa Ida damót, ³⁰ dahil Akó ag kag Akò Tatay ay a-usá.”

³¹ Pumangponpon liwát kalíng mga Punong lahi it Hudyo it bató agór amatyon Sidá parayan sa pagbunggò. ³² Ag nagsilíng si Hesús sa inrá, “Maramong mga ma-adong buhat halín sa Akò Tatay kag Akò gingpakità sa inró. Hári-in sa Akò mga gingbuhat kag inro rasón nak abunggu-ón Akó?”

³³ Gingsabát Sidá it mga Punong lahi it Hudyo, “Bukô dahil sa Imo mga ma-adong buhat kadâ abunggu-ón Ka namò kundî dahil gingpasipalahan Nimó kag Diós! Ikáw nak tawo yang ay nagsisilíng nak Ikáw ay Diós.”

³⁴ Nagsabát si Hesús, “Bukó’y nasusuyat sa inro Kasúgu-an kag silíng it Diós sa inro mga ginikanan, ‘Silíng Nakò, “Kamó ay mga dios?”’ ^f ³⁵ Kung katóng mga Punò nak ida gingbisayahan ay ida ngani gingtawag nak “mga dios”— ag indî puyding baliwaya-ón kag Sagradong Kasuyatan— ³⁶ ay asing Akó nak pinilì ag sinugò bilang Bala-ang Anák it Akò Tatay nak magpa-alí sa kalibutan, ay inro gingsisilíng nak nagpapasipala sa Diós. Dahil bagá sa pagsilíng Nakò nak Akó kag Anák it Diós? ³⁷ Kung wayâ Nakò gihihimu-a kag kabubut-on it Akò Tatay, halá, ayâ ninró Akó gitu-uhi. ³⁸ Pero kung ginghihimò Nakò kag Ida kabubut-on, abér indî Akó ninró gitu-uhan, tu-uhi ninró kag ebidensya it Akò mga milagro, agór ma-a-ayaman ninró ag ma-intyendihán nak kag Akò Tatay ay asa Akò, ag Akó ay asa Idá.”

³⁹ Dahil rilí nagtinguhà ray sinrá sa pagrakóp sa Idá, pero nakalikáw si Hesús sa inrá.

^f10:34 Salmo 82:6.

⁴⁰ Pagkatapos, nagbalik si Hesús sa tabók it Subà it Jordan, rutó sa lugar kung hári-in unang nagbawtismo si Juán. Ag rutó anáy sidá gitinér. ⁴¹ Maramong tawo kag nagpinagto sa Ida ag nagsinilíng sinrá, “Si Juán ay wayâ gihimò it milagro, pero tanáng ida gingbisaya tungór sa Tawong kalí ay matu-or.” ⁴² Ag rutó ay maramong tawo kag nagtu-o kang Hesús.

Kag Pagkamatáy ni Lázaro

11 ¹ Ngasing, inggwá't usáng kayake nak nagmasakít, nak kag ngayan ay si Lazaro. Sidá ay nag-i-istár sa baryo it Betanya, ka-ibahan it ida ruháng haling kabade nak sa Maria ag Marta. ² Si Maria ay imáw tong hulí kag nagbubò it pabangyo sa sikí ni Hesús ag nagpahir sa Ida sikí it ida buhók. ³ Ngani kalíng magmanghór nak Maria ag Marta ay nagpasugò it manugsilíng kang Hesús nak kag Ida pinalanggang amigo nak si Lázaro ay pay mamamatayéy.

⁴ Pero, pagkasador it kalí ni Hesús, nagsilíng Sidá, “Indí nidá ikakamatáy kag sakít nak kalí, kundí matatabò yang kalí agór ma-ipakità kag kahimaya-an it Diós, ag parayan diléy adayawon Akó nak Anák it Diós.”

⁵ Ngasing, palanggà ni Hesús sa Marta, Maria ag Lázaro. ⁶ Pero abér tuyár kinâ, pagka-ayám Nidá nak masakít si Lázaro, nagrugay gihapon Sidá't ruháng adlaw sa lugar kung hári-in Sidá.

⁷ Pagkatapos it kalí nag-ikag Sidá sa Ida mga disípulos, “Kitáy, mabalik sa Probinsya it Hudeya.”

⁸ Nagsilíng kag ida mga disípulos, “Rabay, pilang adlaw pa yang ngani kag nakakaligar tong amasyon tan-á Ikáw rutó it mga Hudyo parayan sa pagbunggò! Ay asing ngasing ay mabalik ray Ka rutó?”

⁹ Sabát ni Hesús, “Bukò bagá doseng oras kag habà it maghapon? Ngani, kag tawo nak nagbabaktas habang adlaw pa ay indí masakrò dahil mahadag pa kag kalibutan. ¹⁰ Pero sidá nak nagbabaktas sa gab-í ay nasasakrò dahil maruyoméy.”

¹¹ Pagkasilíng kinâ ni Hesús, gingsugrungán pa Nidá, “Kag atò amigo nak si Lázaro ay nagkakatuyog, pero apagtu-án Nakò sidá agór pukawon.”

¹² Nagsilíng sa Ida kag Ida mga disípulos, “Gino-o, kung nagkakatuyog yang sidá ay ma-ado, agór ma-u-uli-an sidá.”

¹³ Ngasing, kag gingbibisaya ni Hesús ay tungór sa pagkamatáy ni Lázaro, ugaling kabi ninrá, kag gusto nidáng bisayahon ay sidá ay talagáng nagkakatuyog yang. ¹⁴ Ngani gingpranka sinrá ni Hesús,

“Namatáy si Lázaro. ¹⁵ Pero alang-alang sa inró ay ma-ado ngani’y wayâ akó rutó, agór makusog pa kag inro pagtu-o basi sa inro makikità. Kitá’y, apagtu-án natò sidá.”

¹⁶ Ag si Tomas nak kag palayaw ay Kafir, ay nagsilíng sa ida mga ka-ibahang disípulos, “Halá, manunót kitá sa Ida agór abér mamamatáy man kitá, kung pisan.”

Si Hesús Kag Nagbabanhaw sa mga Minatáy Ag Kag Nagtata-ó it Kabuhì sa mga Tawo

¹⁷⁻¹⁸ Ngasing, nag-abót sa Hesús sa baryo it Betanya, nak mga tatlóng kilometro yang kag yadò sa Herúsalem. Pag-abót ninrá rutó, na-ayaman Nidá nak ap-át nak adlawéy nak nayubóng si Lázaro. ¹⁹ Ag maramong mga lahi it Hudyo kag nagpagto kana Marta ag Maria para magramay sa pagkamatáy it inra hali.

²⁰ Pagkasador ni Marta nak pa-abuton si Hesús, nagliwás sidá ag sumapóy sa Idá, samantalang si Maria ay nabilín nak nagruruhong sa suyór it bayáy. ²¹ Nagsilíng si Marta kang Hesús, “Gino-o, kung halí yang Ikáw, wayâ tan-á namatáy kag akò manghór. ²² Ag abér ngasing ay ayam nakong ita-ó sa Imo it Diós ní-o man kag Imo hagaron sa Idá.”

²³ Nagsilíng sa ida si Hesús, “Mababanhaw kag imo manghór.”

²⁴ Sabát ni Marta, “Ayam nakò nak mababanhaw sidá sa pagkabanhaw it mga minatáy sa katapusáng adlaw.”

²⁵ Nagsabát ray si Hesús, “Akó kag nagbabanhaw sa mga minatáy ag kag nagtata-ó it kabuhì sa mga tawo.^g Kag tawo nak nagtutu-o sa Akò, abér mamatáy ay mababanhaw; ²⁶ ag si-o mang nagpapangabuhì nak nagtutu-o sa Akò ay inggwá’t kabuhì nak wayâ’t katapusan.^h Nagpapati bagá ikáw rilí?”

²⁷ Nagsabát sidá, “Ohô, Gino-o, nagtutu-o akó nak Ikáw kag Kristo nak Anák it Diós. Ikáw katóng gingpapa-abot namò nak mapa-alí sa kalibutan.”

²⁸ Pagkasilíng it kalí ni Marta, nagbalik sidá sa inra bayáy ag ginghinghingan nidá kag ida manghór nak si Maria, “Nag-abót kag Maestro ag ginghahanap ikáw.” ²⁹ Pagkarungóg dilí ni Maria, rali-ralí sidá nak tuminrog ag lumiwás sa bayáy agór pagtu-án si Hesús. ³⁰ Ngasing wayâ pa nakaka-abót si Hesús sa baryo. Sidá ay rahagtó pa sa gingsapuyán sa Ida ni Marta. ³¹ Kag mga lahi it Hudyo

^g11:25 o “Akó kag pagkabanhaw ag kag kabuhì.”

^h11:26 o “indi-éy nak gadór mamatáy.”

nak rahagtó sa bayáy nak nagraramay kang Maria ay sumunór sa ida pagkakità ninráng sidá ay rali-ralíng lumiwás, dahil kabi ninrá ay mapagto sidá sa yuyubngan agór rutó mapanambitan.

³² Pag-abót ni Maria rutó kang Hesús, yumuhór sidá ag nagsilíng, “Gino-o, kung dilí yang tan-á Ikáw, wayâ tan-á namatáy kag akò manghór.”

³³ Pagkakità ni Hesús nak nagpapakatibaw si Maria, imáw ra kag ida mga ka-ibahang lahì it Hudyo, napakalu-oy Sidá ag mahapros ra sa Ida bu-ót kalíng natabô. ³⁴ Ag nagpangutana Sidá, “Hári-in ninró sidá giyubngan?”

Nagsabát sinrá, “Gino-o, maléy, anuntan Ka namò.”

³⁵ Ag nagtibaw si Hesús.

³⁶ Ngani nagsilíng kag mga lahì it Hudyo, “Muyati, abáng palangga talagá Nidá si Lázaro!”

³⁷ Pero inggwá't ibáng nagsilíng, “Bagoy napa-ado ngani Nidá katóng tawong bulág, asing wayâ Nidá napígahe kag kamatayon ni Lázaro?”

Kag Pagbanhaw ni Hesús kang Lázaro

³⁸ Lalong nahapros kag bu-ót ni Hesús tong nagpapayungot Sidá sa yuyubngan. Kalíng yuyubngan ay usáng kuyba nak nasasarhán sa pwerta it usáng bató.”

³⁹ Nagsilíng si Hesús, “Paligira ninró kináng bató.”

Pero si Marta, nak maguyáng it katóng minatáy ay nagsilíng, “Gino-o, kabaho-éy sidá dahil ap-át nak adlawéy sidáng nayubóng.”

⁴⁰ Nagsabát si Hesús, “Bagoy nagsilíng Akó sa imo nak kung magtu-o ka sa Akò ay makikità nimó kag rakóng gahóm it Diós?”

⁴¹ Ngani, gingpaligír ninrá kag bató, ag nagtangà si Hesús sa langit bag-ó nagsilíng, “Tatay, nagpapasalamat Akó sa Imo nak Imo Akó gingrungóg. ⁴² Ayam Nakò nak talagáng Imo Akó gingrurungóg, pero gingsisilíng Nakò kalí para rilí sa mga tawo, agór matu-o sinrá nak Ikáw kag nagsugò sa Akò.”

⁴³ Pagkasilíng Nidá it kalí, nag-ukáw Sidá, “Lázaro, liwás rahâ.”

⁴⁴ Nagliwás matu-or kag minatáy nak napupuros pa it yamít nak lino nak naborboraán pa kag mga damót ag sikí. Ag kag ida uda ay napupuros pa ra it yamít.

Bag-ó nagsilíng si Hesús sa inrá, “Hubará ninró kináng mga naborbor sa ida agór mahilway sidá.”

Kag Plano it mga Punong Lahì it Hudyo nak Matyon si Hesús

(Mateo 26:1-5 Markos 14:1-2 Lukas 22:1-2)

⁴⁵ Ngasing, maramong mga lahì it Hudyo nak ka-ibahan sa mga nagnunót kang Maria nak nakakità it kalíng ginghimò ni Hesús kag nagtu-o sa Idá. ⁴⁶ Pero inggwá't ibá sa inra nak nagdiretso sa mga Pariseo ag ging-umà kalíng ginghimò ni Hesús.

⁴⁷ Kadâ gingtipon it mga Punong Parì ag mga Pariseo kag tanáng mga Konsehálⁱ ag nagsilíng, “Má-uno ngasing kitá? Maramong milagro kag ginghihimò it kalíng Tawo! ⁴⁸ Kung apabad-an yang natò Sidá sa tuyár, kag tanáng tawo ay matu-o sa Idá. Kung maguló rilí sa atò, siguradong ayusubon kitá it mga sundalo it Roma ag aguba-ón ninrá kalíng atò Templo, ag masisirà patì kag atò nasyón.”

⁴⁹ Ugaling kag usá sa inrá, si Caipas nak imáw kag Pinaka-mata-as nak Parì it katóng tu-ig nak kató, ay nagsilíng, “Wayâ talagá kamó it ka-isip-isíp! ⁵⁰ Wayâ bagá ninró na-i-isip nak mas ma-ado pang usáng tawo yang kag mamatáy alang-alang sa atong tanán, agór kag bug-ós nak nasyón ay indî mabutáng sa peligro?”

⁵¹ Pero kalí ay nasilíng nidá bukô ra talagá dahil sa ida sariling isip yang, kundî bilang Pinaka-mata-as nak Parì it katóng tu-ig nak kató, nagbisaya kag Diós parayan sa idá, nak kinahangyán nak mamatáy si Hesús para sa nasyón it mga lahì it Hudyo; ⁵² ag bukô yang para sa inra nasyón yang kundî para sa tanáng magigíng anák it Diós nak kalat sa tanáng parti it kalibutan. Namatáy sidá agór mapisan sinráng tanán bilang usá.

⁵³ Tunà kató nagplano sinrá kung pá-uno siguradong matyón si Hesús.

⁵⁴ Kadâ waya-éy si Hesús gipakità it pagpamasyár rutó sa Hudeya kundî naglikáw Sidá papagto sa usáng lugár mayungot sa disyerto. Rutó Sidá gitinér ka-ibahan kag Ida mga disípulos, sa sakop it banwa nak kag tawag ay Epraím.

⁵⁵ Ngasing, mayungotéy kag Pista it Pagkaluwás it mga lahì it Hudyo sa Ehipto,^j ag maramong tawo halín sa mga bukir kag nagtukaréy sa Herúsalem agór himu-ong limpyo kag inra mga sarili, kumporme sa Kasúgu-an it Diós. ⁵⁶ Ginghahanap ninrá si Hesús, ag habang nagtitinrog sinrá rutó sa Templo ay nagsinilíng sinrá, “Ni-o abóy sa inro isip? Mapalí arâ Sidá ngasing nak pista?”

ⁱ11:47 o “Sanhedrin.”

^j11:55 o “Pista it Pagligar,” nak sa bisayang Griyego ay “Paskwa.” (Exodo 12:21-27)

⁵⁷ Nagpapangutana sinrá dahil ayam ninrá nak nagsugò kag mga Punong Parì ag mga Pariseo nak kung inggwá't nakaka-ayám kung hári-in si Hesús ay dapat nak ipasador sa inrá, agór Sidá ay marakóp ninrá.

Kag Pagbubô ni Maria it Pabangyo kang Hesús sa Betanya

(Mateo 26:6-13 Markos 14:3-9)

12¹ An-óm nak adlaw pa bag-ó mag-abót kag Pista it Pagkaluwás sa Ehipto,^k nagpagto ray si Hesús sa baryo it Betanya kung hári-in gi-i-istár si Lázaro nak Ida gingbanhaw. ²Rutó ay inra ginghanra-án it paninghapon si Hesús. Si Marta kag nagtahaw ag si Lázaro ay usá sa mga ka-ibahan ni Hesús sa pagka-on sa lamesa. ³Ngasing nagba-óy si Maria it tungâ sa kilong mamahayong pabangyo nak humán sa purong nardo, ag kalí ay ida gingbubô sa sikí ni Hesús bag-ó pinahiran it ida buhók. Ag kag bug-ós nak bayáy ay na-uyób it hugom it kalíng pabangyo.

⁴Usá rutó sa mga ka-ibahan ni Hesús ay kag Ida disípulo nak si Judás Iscariote, nak tong hulí ay imáw it nagtra-idór sa Idá. Sumilíng kalí, ⁵“Asing wayâ yangéy gibaligya-án kináng pabangyo? Kag halagá it kinâ ay subra pa sa sweldo it usáng tawo sa usáng tu-ig;^l dî mas ma-ado pa tan-á'y ingbaligya kató ag ingta-ó kag binta sa mga pobre?” ⁶Tuyár kalí kag ida gingsilíng, bukô dahil inggwá sidá it malasakit sa mga pobre kundî dahil sidá ay mananakáw. Sidá kag naghuhudót it kwarta sa inra grupo, ag ida kalí gingkukupit.

⁷Kadâ nagsilíng si Hesús, “Pabad-e yang sidá! Pasugti sidá nak talagáng ida kinâ dapat ing-aman para ihanrà kag Akò yawas sa oras it pagyubóng. ⁸Kag mga pobre ay hinâ yang permi nak puyding buligan, pero Akó'y bukô ninró perming ka-ibahan.”

⁹Tong masaduran it karuramong lahi it Hudyo nak rahagtó si Hesús sa Betanya, nagpinagto sinrá bukô dahil yang sa Idá, kundî pramas makità ra ninrá si Lázaro nak Ida gingbanhaw. ¹⁰Kadâ ngasing gingplano ra it mga Punong Parì nak patí si Lázaro ay ipamatáy, ¹¹kumo dahil sa ida ay maramong lahi it Hudyo kag nagbuyág sa inra ag nagtu-o kang Hesús.

^k12:1 o “Pista it Pagligar,” nak sa bisayang Griyego ay “Paskwa.” (Exodo 12:21-27)

^l12:5 Kalí ay 300 denaryo sa inra kwarta.

Kag Pagdayaw it Maramong Tawo kang Hesús Tong Sidá ay Nagsuyór sa Herúsalem

(Mateo 21:1-11 Markos 11:1-11 Lukas 19:28-40)

¹² Pagka-aga, narunggan it karamo-ramong mga tawo nak nagpamista nak pa-abuton si Hesús sa Herúsalem. ¹³ Kadâ nagbina-óy sinrá it mga yukay ag nagliwás sa syudad pramas sapuyón sidá sa rayan, habang sinrá'y nag-i-inukáw,

“Hosana!

Dayawon kag nag-a-abót sa pangayan it atò Gino-o!^m

Dayawon Sidá nak Harì it Israél!”

¹⁴ Ngasing nakakità si Hesús it usáng tureting asno, ag Ida kalí gingsakyán. Ag imawéy kalí kag pagtupár it nakasuyat sa Sagradong Kasuyatan nak,

¹⁵ “Kamóng mga taga Herúsalem,ⁿ ayâ kamó gikahadlok!

Muyati, pa-abuton kag inro Harì,

nak nakasakáy sa usáng tureteng asno!”^o

¹⁶ Tong una ay wayâ na-intyendihé it Ida mga disípulos kag gustong bisayahon it kalíng natabô. Pero pagkakità ninrá it Ida kahimaya-an, tong Sidá ay nabanhaw ag nagkayab pa-langít ay inra naromromán nak kalí ay nasuyat tungór sa Idá, ag natabô talagá sa Idá.

¹⁷ Katóng mga tawo nak nakarungóg tong ging-ayaba ni Hesús si Lázaro nak maliwás sa yuyubngan it kag gingbanhaw Sidá ay imáw kag nagpang-uma-umâ sa mga taga Herúsalem tungór rilí. ¹⁸ Kadâ nganì si Hesús ay gingsasapoy-sapoy it kalíng karamo-ramong tawo nak nakarungóg nak Ida ginghimò kalíng milagro. ¹⁹ Nganì, nagsinilíng kag mga Pariseo, “Muyati, talagáng waya-éy kitá it mahihimò. Kag tanáng tawo sa kalibutan ay nagsinunoréy sa Idá.”

Kag Pagpa-una ni Hesús it Bisaya Tungór sa Ida Kamatayon

²⁰ Ngasing, ka-ibahan sa mga nagpinagto sa Herúsalem agór magpamista ag magdayaw sa Diós ay pilang mga Griyego. ²¹ Sinrá ay pumagto sa usáng disípulo ni Hesús nak si Felipe nak taga Betsayda sa Galileya. Ag nagpangabáy sinrá sa Idá, “Nong, gusto tan-á namò nak magpakigkità kang Hesús.”

^m12:13 Salmo 118:25-26.

ⁿ12:15a o “Sión” nak imáw kag tawag it usáng parti it Herusalem tong una.

^o12:15b Zecarias 9:9.

²² Kadâ pumagto si Felipe kang Andres ag ging-umà kalí bag-ó sinráng ruhá kag nagpayungot kang Hesús.

²³ Nagsabát si Hesús sa inrá, “Nag-abotéy kag oras nak ipakità it Diós kag kahimaya-an Nakò nak imáw kag Anák it Tawo.^p ²⁴ Sa kamatu-uran, kag matatabô ay tuyár sa pagtanóm it binhì. Pag kag binhì ay inatanóm, kalí ay pay namamatáy dahil nayunot. Pero pagkatapos, kalí ay natubo ag nabunga it buduboy. Ugaling kung indí kalí igtanóm ag indí magyunot, indí ra kalí magtubo ag magramò. ²⁵ Kag tawo nak ida yang sarili kag ingpapalanggà ay mawawar-an it kabuhì nak wayá't katapusan; pero kag tawo nak wayâ gi-i-inakán kag ida sarili sa pagsunór sa Akò rilí sa kalibutan ay magkaka-inggwá it kabuhì nak wayá't katapusan. ²⁶ Si-o man nak nagsiserbisyo sa Akò ay kinahangyán nak magsunór sa Akò; ag kung hári-in Akó ay rutó ra sidá. Si-o man nak nagsiserbisyo sa Akò ay apabalurán it Akò Tatay sa langit.”

²⁷ “Ngasing ay mahapros sa Akò bu-ót dilíng Akò arayanan, kadâ masilíng arâ Akó nak, ‘Tatay, haw-asa Akó sa pa-abutong paghihirap?’ Pero indí. Imáw kalí kag rasón kadâ Akó'y nagpa-alí sa kalibutan sa oras nak kalí. ²⁸ Tatay, pakita-an kag Imo kahimaya-an parayan sa Akò.”

Ag imáw katóng inggwá't boses halín sa langit nak nagsilíng, “Gingpakita-éy Nakò kag Akò kahimaya-an parayan sa Imo ag ipakità ray Nakò.”

²⁹ Narunggan kalí it mga tawong nagtitinrog rutó ag kag ibá sa inra ay nagsilíng, “Nagpangrayugrog.”

Kag ibá ray ay nagsilíng, “Nagbisaya sa Ida kag usáng anghél.”

³⁰ Nagsabát si Hesús, “Gingparungóg kalíng boses it Diós, bukò para sa Akò, kundí para sa inró. ³¹ Oraséy it paghusgár it Diós sa tanáng Akò mga kalaban sa kalibutan; ag oraséy ra nak si Satanás nak naggagahóm díli sa kalibutan ay mapipirdí. ³² Pero Akó, pag na-ita-aséy sa kahoy, apapayunguton Nakò sa Akò kag tanáng tawo nak masunór sa Akò.” ³³ Gingsilíng kalí Nidá agór ipasador sa inra kung ni-ong klaseng kamatayon kag Ida a-agumon.

³⁴ Nagsabát kag mga tawo, “Ayam namò halín sa amò Kasugu-án nak kag Kristo ay padayon nak mapangabuhì hastáng wayá't katapusan. Asing masilíng Ka nak kag Anák it Tawo ay kinahangyán nak ita-as sa kahoy, ag ma-ita-as nak indí mamatáy? Nak si-ong gadór talagá kalíng Anák it Tawo?”

P12:23,34 Kalíng tawag ay naba-óy sa Daniél 7:13-14.

³⁵ Nagsabát ray si Hesús, “Indî yangéy marugay kag Iwág dilí sa tungâ ninró. Kadâ samantalahón ninró nak sunrón kag tamang rayan habang mahadag pa sabaling abután kamó it ruyóm. Kag tawo nak nagpapanaw sa maruyóm ay indî ma-ayaman kung hári-in papagto. ³⁶ Habang halí pa kag Iwág sa inró, magtu-o kamó, agór kamó ay magíng mga tawong nagpapangabuhì nak na-i-iwagan.”

Pagkasilíng it kalí ni Hesús, humalín Sidá rutò ag nagtagò sa karamu-an.

Nagmatugás kag mga Lahì it Hudyo nak Indî Magtu-o kang Hesús

³⁷ Abér maramong milagro kag ginghumán ni Hesús sa atubangan it mga lahì it Hudyo, wayâ gihapon sinrá gitu-o sa Idá. ³⁸ Kalí ay agór matupár kag gingsilíng ni Propeta Isáias tong una nak:

“Gino-o, asing ápila yang kag nagpati sa amò ging-umà,
ag asing ápila yang kag nagbaton nak gingpakita-éy Nimó kag Imo gahóm?”^q

³⁹ Kadâ nganì indî sinrá makatu-o, dahil tuyár sinrá sa ibáng gingsilíng ni Propeta Isáias:

⁴⁰ “Binulág sinrá it Diós
ag pinatugás kag inra tagipusu-on,
sabaling makakità pa kag inra mga matá
ag maka-intyendi pa kag inra mga tagipusu-on,
ag humanap dayon sinrá sa Akò agór pa-aduhon sinrá.”^r

⁴¹ Gingsilíng kalí ni Propeta Isáias kumo nakità nidá kag kahimaya-an ni Hesús, kadâ nakabisaya sidá tungór sa Idá.

⁴² Sa yudô it kinâ, sa oras rang kató maramong mga Punong lahì it Hudyo ra kag nagtu-o sa Idá. Ugaling dahil nahadlok sinrá sa mga Pariseo, wayâ kalí ninrá gi-ámina, sabaling i-itsapuyra sinrá sa sinagoga. ⁴³ Kumo mas gingpapalabí pa ninrá kag pagpuri sa inra it tawo kisa pagpuri it Diós.

⁴⁴ Pagkatapos, nagbisaya it makusog si Hesús, “Kag tawo nak nagtutu-o sa Akò ay bukô yang sa Akò gitutu-o kundí patî sa nagsugò sa Akò. ⁴⁵ Pag sidá ay nagmumuyat sa Akò kag ida nakikità ay Sidá nak nagsugò sa Akò. ⁴⁶ Nagpa-alí Akó sa kalibutan bilang Iwág agór kag tanán nak nagtutu-o sa Akò ay indî magpabilin sa karuymanan.

⁴⁷ “Si-o man nak nakakarungóg it Akò mga tudlò pero wayâ nidá gisusunra ay ahusgarán sidá, ugaling bukô Akó kag mahusgár sa

^q12:38 Isáias 53:1.

^r12:40 Isáias 6:10.

idá. Kalí ay dahil wayâ Akò gipa-ali sa kalibutan agór husgarán kag mga tawo kundî luwasón sinrá. ⁴⁸ Pero inggwá't mahusgár sa tawo nak wayâ gibaton sa Akò ag wayâ ra gisunór sa Akò mga tudlò. Ag abasihán it kalíng paghusgár sa inra sa katapusáng adlaw ay wayá't ibá kundî kag mga bisaya nak Akò ging-umà sa inró. ⁴⁹ Dahil kalíng Akò gingbibisaya ay bukò Ako-akò yang kundî halín sa Akò Tatay sa langit nak imáw it nagparaya sa Akò rilí sa dutà. Sidá mismo kag nagsugò sa Akò it Akò dapat ibisaya ag kung pá-uno itudlò. ⁵⁰ Ag ayam Nakò nak kag Ida mga bisaya ay imáw kag nagtata-ó it kabuhì nak wayá't katapusan. Ngani, kag Akò gingsisilíng ay kag gingtugon yang it Akò Tatay.”

Kag Paghináw ni Hesús sa mga Sikí it Ida mga Disípulos

13 ¹ Ngasing ay béspiras it Pista it Pagkaluwás sa Ehipto^s. Ag ayam ni Hesús nak imawéy kag oras it Ida pagtaliwan dilí sa kalibutan pabwelta sa Ida Tatay sa langit. Magtunà sa primero ay gingpalanggà Nidá kag mga nagsusunór sa Ida rilí sa kalibutan, ag ngasing Ida ipakità kung pá-uno't rakò kag Ida pagpalanggà sa inrá.

² Tong gab-íng katóng nagpapaninghapon sinrá, pero bag-ó pa katò, gingbutangéy ni Satanás sa isip ni Judás Iscariote nak anák ni Simón, nak tra-idurón si Hesús. ³ Ayam ni Hesús nak gingta-ó sa Ida it Ida Tatay kag tanáng gahóm; ag ayam ra Nidá nak Sidá ay halín sa Diós ag sa Diós ra mabwelta. ⁴ Kadâ tuminrog si Hesús ag inuba kag Ida pangibabaw nak mga barò, ag umaplí it tuwalya. ⁵ Pagkatapos, naghuwár Sidá it tubì sa planggana, ag gingtuna-an Nidá it paghináw sa mga sikí it Ida mga disípulos bag-ó pinahiran kalí it ka-utoy it tuwalya nak Ida ging-a-aplí.

⁶ Pag-abót Nidá kang Simón Pedro, nagsilíng kalí sa Idá, “Gino-o, asing ahinawán pa Nimó kag akò mga sikí?”

⁷ Nagsabát sa ida si Hesús, “Indî pa nimó ma-intyendihán kalíng Akò ginghihimò ngasing, pero sa hulí imo kalí ma-intyendihán.”

⁸ Nagsabát ray si Pedro, “Indíng gadór nakò gipahinawán sa Imo kalíng akò mga sikí.”

Gingsabát sidá ni Hesús, “Kung indî nimó gipahinawán sa Akò kag imo mga sikí, wayâ ikáw it pasinglabot sa Akò.”

⁹ Kadâ napasilíng si Simón Pedro, “Ay halá Gino-o, kung tuyár kinâ, bukò yang kag akò mga sikí it hinawé kundî patí kag akò mga damót ag uyo!”

^s13:1 o “Pista it Pagligar,” nak sa bisayang Griyego ay “Paskwa.” (Exodo 12:21-27)

¹⁰ Pero nagsabát si Hesús, “Kag tawo nak nakakaligoséy ay malimpyoy kadâ indi-éy kinahangyán nak perming kaligusan kag bug-ós nak yawas, puyra yang sa ida sikí. Malimpyóy kamó, pero bukô tanán sa inró.” ¹¹ Ayam ni Hesús kung si-o kag matra-idór sa Idá, kadâ nagsilíng Sidá nak bukô tanán sa inra ay malimpyo.

¹² Pagkahináw Nidá sa inra mga sikí, sinuksok liwát Nidá kag Ida mga barò bag-ó nag-atubang ray sa lamesa. Nagpangutana Sidá sa inrá, “Na-intyendihán bagá ninró kag Akò ginghamán sa inró?”

¹³ Gingtatawag Akó ninróng ‘Maestro’ ag ‘Gino-o’, ag klaro kinâ dahil imáw ra talagá Akó. ¹⁴ Ag kung Akó ngani nak inro Gino-o ag Maestro ay naghináw it inro mga sikí, dapat ra kamóng maghináw it sikí it usa-g-usá. ¹⁵ Dahil gingtaw-an Nakò kamó it ehemplo agór inro ra patuyaran kag Akò ginghamò. ¹⁶ Gingsisilíng Nakò sa inró it klaro nak wayá't sugu-ón nak yabáw pa sa ida amo, ag wayá't sinugò nak yabáw pa sa nagsugò sa idá. ¹⁷ Ngasing nak na-ayamanéy ninró kalíng Akò gingtudlò, tanra-í ninró nak apakama-aduhon kamó it Diós kung sunrón ninró kalí.”

Kag Pagpa-una ni Hesús it Bisaya Tungór sa Pagtra-idór sa Ida

(Mateo 26:20-25 Markos 14:17-21 Lukas 22:21-23)

¹⁸ Nagpadayon pa si Hesús sa pagbisaya, “Bukô tanán kamó kag Akò gingpapatungran it Akò gingbibisaya, kumo kilaya Nakò kag Akò mga piniling magsunór sa Akò. Pero kag nasuyat sa Sagradong Kasuyatan nak, ‘Kag tawo nak nagsayo sa Akò kag nagtra-idór sa Akò,’ ay talagáng matatabò.

¹⁹ “Gingpa-una kalí Nakò ngasing sa inró bag-ó pa matabò, agór pag matabo-éy ay matu-o kamó nak Akó Ay Akó.^t ²⁰ Sa kamatu-uran, kag nagbabaton sa si-o man nak gingsugò Nakò ay nagbabaton sa Akò; ag kag nagbabaton sa Akò ay nagbabaton ra sa Ida nak nagsugò sa Akò.”

²¹ Pagkabisaya kalí ni Hesús, pay nahaprusán nak gadór kag Ida bu-ót, ag nagsilíng Sidá nak, “Matu-or nak usá sa inró kag matra-idór sa Akò.”

²² Nagminuyat-muyatan kináng Ida mga disípulos, nak pay indî makapati kung sin-o sa inra kag Ida gingsisilíng. ²³ Ngasing, usá sa mga disípulos ni Hesús, kató bagáng Ida pinalanggá, ay nagpapasanrig mayungot sa Ida rughan. ²⁴ Kadâ sininyasan sidá ni

^t13:19 Kalí kag pangayan it Diós. Imáw kalí kag gustong bisayahon it “Yahweh” nak halín sa bisayang Hebrohanon, ag “Jehovah” nak halín sa bisayang Inglis.

Simón Pedro ag nagngutib-ngutíb nak, “Pangutan-á Sidá kung si-o kató.”

²⁵ Ngani naghilig sidá sa rughan ni Hesús ag naghinghing nak, “Gino-o, si-o kató?”

²⁶ Nagsabát si Hesús, “Kag Akò ataw-an it tinapay nak kalí matapos Nakò ma-isawsaw ay imáw sidá.” Ngani pagkasawsaw ni Hesús it katóng tinapay ay Ida tina-ó kang Judás, nak anak ni Simón Iscariote.

²⁷ Pagkaka-on ni Judás sa tinapay ay sinakyan sidá ni Satanás.

Sumilíng sa ida si Hesús, “Tulina, pagtóy, himu-ay kag imo ahimu-on.” ²⁸ Pero sa inra mga ka-ibahan sa lamesa ay wayát nakakasador kung asing gingbisaya kalí ni Hesús kang Judás.

²⁹ Dahil si Judás kag manughudót it inra kwarta, kag asa isip it ibá ay sinugò sidá ni Hesús nak magbakáy it ibá pa ninráng kinahangyán para sa hanra-an, o kung bukô ay maglimós sa mga pobre.

³⁰ Ngani, pagkaka-on ni Judás it katóng tinapay ay lumiwás nak ra-an kalí. Gab-éy kató.

Kag Bag-óng Kasugu-án

³¹ Pagkaliwás ni Judás, nagsilíng si Hesús, “Ngasing ay ingppapakita-éy kag kahimaya-an Nakò, Akó nak imáw kag Anák it Tawo.^u Ag parayan sa Akò ay ipakità ra it Diós kag Ida kahimaya-an.

³² Ag kung parayan sa Akò ay ma-ipakità kag kahimaya-an it Diós, Diós ra mismo kag mapakità it kahimaya-an Nakò nak Ida Anák, ag kalíy indi-éy marugay.

³³ “Mga anak, indi-éy marugay nak magigíng ka-ibahan ninró Akó. Ahanapon ninró Akó, pero tuyár ngani sa Akò gingsilíng sa mga Punong lahi it Hudyo, Akó ra ngasing gingsisilíng sa inró, ‘Indí kamó makapagto sa Akò apagtu-án.’

³⁴ “Gingtataw-an Nakò kamó it usáng bag-óng kasugu-án, nak magpinalangga-án kamó sa usa'g-usá. Tuyár sa Akò pagpalanggà sa inró ay magpinalangga-án ra kamó. ³⁵ Rilí masasaduran it tanán nak kamó ay Akò mga disípulos kung kamó'y nagpipinalangga-án sa usa'g-usá.”

Kag Pagpa-una ni Hesús it Bisaya Tungór sa Pagbalibar ni Pedro

(Mateo 26:31-35 Markos 14:27-31 Lukas 22:31-34)

³⁶ Nagpangutana kang Hesús si Simón Pedro, “Gino-o, pári-in Ikáw?”

^u13:31 Kalíng tawag ay naba-óy sa Daniél 7:13-14.

Nagsabát si Hesús, “Rutó sa Akò apagtu-án ay indî ka makanunót sa ngasing, pero sa hulí ay talagáng mayanat ka sa Akò.”

³⁷ Nagpangutana ray si Pedro, “Gino-o, asing indî akó makanunót sa Imo ngasing? Hanrà akóng mamatáy alang-alang sa Imo.”

³⁸ Sabát ray ni Hesús, “Sigurado ka bagá nak hanrà kang mamatáy alang-alang sa Akò? Tanra-í kalí, bag-ó magbayô kag manók, tatlong beses nimó Akóng ibalibar.”

Si Hesús kag Rayan Papagto sa Tatay sa Langit

14¹ Nagpadayon pa si Hesús it pagbisaya, “Ayâ kamó gikalibóg. Magtu-o kamó sa Diós ag imáw ra sa Akò. ² Sa bayáy it Akò Tatay sa langit ay maramong mga kwarto. Kung bukô tuyár, ing-uma-anéy tan-á Nakò kamó. Mapagto Akó rutó agór hanra-an kamó it lugár. ³ Pag-abót Nakò rutó ag nahanra-éy Nakò kag lugár para sa inró, mabalik Akó ag inunót kamó, agór kung hári-in Akó ay hagtó ra kamó. ⁴ Ag ayam ninró kag rayan papagto sa Akò apagtu-án.”

⁵ Nagpangutana ngasing sa ida si Tomás, “Gino-o, bukò namó ayám kung pári-in Ka. Pá-uno namò ma-a-ayamán kag rayan papagto?”

⁶ Nagsabát si Hesús, “Akó kag rayan, Akó kag ginghalinán it kamatu-uran ag Akó kag nagtata-ó it kabuhì;v wayá't nakakapagto sa Akò Tatay sa langit kundí parayan sa Akò.

⁷ “Kung kilaya ninró Akó, kilaya ra ninró kag Akò Tatay. Tunà ngasing ay kilayay ninró Sidá dahil nakita-éy ninró Sidá.”

⁸ Nagsilíng sa Ida si Felipe, “Gino-o, pakita-an sa amò kag Imo Tatay ag kontentoy kamí.”

⁹ Nagsabát si Hesús, “Sa karugayon bagá nak naka-ibahan ninró Akó ay wayâ pa gihapon Akó nimó nakikilaya Felipe? Kag nakakità sa Akò ay nakakità sa Akò Tatay. Asing masilíng pa ikáw nak, ‘Pakita-an sa amò kag Imo Tatay?’ ¹⁰ Wayâ bagá ikáw gitutu-o nak Akó’y asa Akò Tatay, ag kag Akò Tatay ay asa Akò? Kag Akò gingbibisaya sa inró ay bukô Ako-akò yang kundí sa Akò Tatay nak halí sa Akò. Imáw mismo Sidá it naghiiwas parayan sa Akò.

¹¹ Magtu-o kamó nak Akó ay asa Akò Tatay ag kag Akò Tatay ay asa Akò; o kung indî man ninró matu-uhan kag Akò mga gingbibisaya, magtu-o yangéy kamó dahil sa mga milagro nak Akò ginghimò.

¹² “Sa kamatu-uran, gingsisilíng Nakò sa inró, kag tawo nak nagtutu-o sa Akò ay makakahumán it tuyár sa Akò ginghimò, ag mas

^v14:6 o “Akó kag rayan, Akó kag kamatu-uran ag Akó kag kabuhì.”

pa kag ida mahihimò dahil mapagto Akò sa Akò Tatay. ¹³ Abér ni-o kag inro apangabayón sa Akò pangayan ay atumanon Nakò,^w agór kag Akò Tatay ay matataw-an it kadayawan parayan sa Akò nak Ida Anák.

¹⁴ “Ag ni-o man kag inro pangabayón sa Akò pangayan ay atumanon Nakò.

Kag Promisa ni Hesús nak Ita-ó Nidá kag Ispíritu Santo

¹⁵ “Kung palanggà ninró Akó, inró asunrón kag Akò mga kasugu-án. ¹⁶ Mapangamuyò Akó sa Akò Tatay sa langit nak taw-án kamó it Manugbulig nak kabaydo Nakò agór magíng ka-ibahan ninró hanggáng sa wayá't katapusan. ¹⁷ Sidá kag Ispíritu Santo mismo nak imáw kag nagpapahadag it kamatu-uran.^x Kag mga tawo nak wayâ nagtutu-o sa Akò ay indí makabaton sa Ida dahil wayâ ninrá Sidá nakikità ag nakikilaya. Pero kilaya ninró Sidá, kumo rahalí Sidá nak ka-ibahan ninró ngasing ag sa hulí Sidá ay ma-istár sa inró.

¹⁸ “Indî Nakò kamó gipabad-an nak wayá't ka-ibahan,^y mabalik nak gadór Akó sa inró.

a ¹⁹ “Malip-ot yangéy nak oras ag indi-éy Akó makità it katóng wayâ nagtutu-o sa Akò, pero makikità ninró Akó. Ag dahil nabubuhì Akó ay mabubuhì ra kamó. ²⁰ Pag-abót it adlaw nak kató, ma-a-ayaman ninró nak Akó ay asa Akò Tatay, kamó ay asa Akò, ag Akó ay asa inró. ²¹ Sin-o man nak nagrurungóg it Akò mga sugò ag nagtutuman it kalí ay imáw kag nagpapalanggà sa Akò. Ag sidá nak nagpapalanggà sa Akò ay apalangga-ón it Akò Tatay. Apalangga-ón ra Nakò sidá ag ipakilaya Nakò kag Akò sarili sa idá.”

²² Nagpangutana sa Ida si Judás, bukò katóng Iscariote, “Gino-o, asing sa amò yang Ikáw mapakilaya ag bukò sa tanáng tawo sa kalibutan?”

²³ Nagsabát si Hesús, “Kag tawo nak nagpapalanggà sa Akò ay nagsusunór it Akò pagtudlò. Apalangga-ón sidá it Akò Tatay, ag Kamí ay mapapasa-ida ag ma-istár Kamí sa idá. ²⁴ Kag tawo nak wayâ gipapalanggà sa Akò ay wayâ gibusunór it Akò pagtudlò. Ag kalíng pagtudlò nak inro gingrurungan ay bukò Ako-akò yang kundí halín sa Akò Tatay nak nagsugò sa Akò.

^w14:13 Kag gustong bisayahon it kalí ay, “dahil kamó ay nagíng ka-usá Nakò ay Akò atumanon.”

^x14:17 o “Ispíritu it kamatu-uran.”

^y14:18 o “ma-ilo.”

²⁵ “Ging-u-uma-anéy kamó Nakò it tanáng bagay nak kalí habang rahalí pa Akó nak ka-ibahan ninró. ²⁶ Pero kag Manugbulig nak imáw kag Ispíritu Santo, nak iparaya it Akò Tatay sa pangayan Nakò, Sidá kag matudlò sa inró it tanáng dapat ninróng ma-ayaman, ag Sidá kag maparomrom sa inró it tanáng Akò ingsilíng sa inró. ²⁷ Katimunungan sa tagipusu-on kag Akò ibilin sa inró. Wayá't katuyár sa katimunungan nak Akò ita-ó sa inró. Kalí ay bukò tuyár sa rayan yang nak katimunungan nak gingtata-ó it kalibutan. Kadâ ayâ kamó gikalibóg ag ayâ gikahadlok.

²⁸ “Narungganéy ninró nak Akò gingsilíng sa inró, ‘Mapanaw Akó, ugaling mabalik ra Akó.’ Kung talagáng palanggà ninró Akó, nasasadyahán tan-á kamó nak mapagto Akó sa Akò Tatay, dahil kag Akò Tatay ay mas yabáw pa sa Akò. ²⁹ Ag ngasing sa wayâ pa ay gingpa-unahanéy Nakò kamó, agór pag kalí ay matabô, kamó ay matu-o sa Akò. ³⁰ Waya-éy Akó it maramong oras nak makabisaya sa inró dahil pa-abutonéy si Satanás nak nagagahóm dilí sa kalibutan. Wayâ sidá't gahóm sa Akò, ³¹ pero agór ma-a-ayaman it mga tawo sa kalibutan nak palanggà Nakò kag Akò Tatay, dapat Nakong tumanon kag sugò Nidá sa Akò.

“Tinrogéy kamó; mahalinéy kitá.”

Si Hesús kag Matu-or nak Punò

15 ¹ Pagkahalín ninrá, nagsilíng si Hesús, “Akó kag matu-or nak punò ag kag Akò Tatay sa langit kag manug-alagà sa ubasán. ² Kag Akò mga sangá nak wayâ gibubunga ay gingpang-utoy Nidá, ag kag mga sangá nak nagpapamunga ay Ida inalimpyuhán pa agór mas magbuduboy kag bunga. ³ Kamó ay pay Akò mga sangá nak nalimpyoy parayan sa mga bisaya nak Akò ingtudlò sa inró. ⁴ Pabilin kamó sa Akò ag Akó ay mapabilin sa inró. Kung pá-unong kag sangá mismo ay indí magbunga kung kalí ay indí magpabilin sa punò, ay imáw ra kamó. Indí kamó makapamunga kung indí kamó magpabilin sa Akò.

⁵ “Akó kag punò ag kamó kag mga sangá. Kag tawo nak nagpapabilin sa Akò, ag Akó ay nagpapabilin sa idá, sidá ay mapamunga it buduboy; dahil pag buyág kamó sa Akò wayâ kamó it mahihimò. ⁶ Kag tawo nak napabuyág sa Akò ay tuyár sa usáng sangá nak nasangì ag nagkupos. Kag tuyár nak mga sangá ay inatipon ag inapilák sa rap-ong kadâ nasusunog. ⁷ Kung mapabilin kamó sa Akò ag kag Akò mga bisaya ay inro ingpapangabuhì, hagara kag tanáng

inro inghahanrom ag kalí ay ita-ó sa inró. ⁸ Kalí kag parayan nak makikità kag kahimaya-an it Akò Tatay, kung maramò kag bunga it inro pagtu-o. Ag kalí ra kag nagpapamatu-or nak kamó ay Akò mga disípulos.

⁹ “Tuyár sa pagpalanggà it Akò Tatay sa Akò, imáw ra kag Akò pagpalanggà sa inró, kadâ magpabilin kamó sa Akò pagpalanggà.

¹⁰ Kung atumanon ninró kag Akò mga sugò, mapabilin kamó sa Akò pagpalanggà, tuyár sa Akò pagtuman sa mga sugò it Akò Tatay ag pagpabilin Nakò sa Ida pagpalanggà. ¹¹ Ging-u-umà Nakò sa inró kag mga bagay nak kalí agór mapapasa-inró kag Akò kasadya, kadâ kag inro kasadya ay kompleto.

¹² “Kalí kag Akò sugò sa inró. Magpinalangga-án kamó tuyár sa Akò pagpalanggà sa inró. ¹³ Waya-éy it mas yabáw pang pagpalanggà it usáng tawo para sa ida mga amigo kung hanrà sidáng mamatáy alang-alang sa inrá. ¹⁴ Kamó ay Akò mga amigo kung gingsusunór ninró kag Akò mga sugò. ¹⁵ Waya-éy kamó nakò gitatatará nak mga sugu-ón, dahil kag usáng sugu-ón ay wayâ nakaka-ayám it ginghihimò it ida amo. Kundí kag Akò pagtratár sa inró ay Akò mga amigo, dahil tanáng Akò narunggan sa Akò Tatay sa langit ay Akò gingpasador sa inró. ¹⁶ Bukò kamó kag nagpili sa Akò, kundí Akó kag nagpili sa inró ag nagsugò sa inró nak magpamunga— mga klasing bunga nak mapabilin.² Ag abér ni-o kag inró hagaron sa Akò Tatay sa Akò pangayan ay Ida ita-ó sa inró.

¹⁷ “Ngani, kalí kag Akò sugò sa inró, magpinalangga-án kamó.”

Kag Paghangit it mga Tawo sa Kalíbutan sa mga Manugsunór ni Kristo

¹⁸ Silíng pa ni Hesús sa Ida mga disípulos, “Kung ginghahangitán kamó it mga tawo sa kalibutan, romromá ninró nak Akó kag inra unang ginghahangitán, bag-ó kamó. ¹⁹ Kung kamó ay kalibutanhon, apalangga-ón tan-á ninrá kamó dahil palanggà ninrá kag inra mga kapareho. Pero kumo kamó ay bukò kalibutanhon, kundí pinilì nak pay ginahín halín sa inrá, kadâ kamó ay ginghahangitán ninrá. ²⁰ Rómroma kag mga bisaya nak Akò gingsilíng sa inró, ‘Wayá't sugu-ón nak yabáw pa sa ida amo.’ Kung Akò ngani'y inra ginghihingabót, ahingabuton ra ninrá kamó. Kung inra sunrón kag Akò pagtudlò, asunrón ra ninrá kag inró itudlò. ²¹ Pero ahingabuton ninrá kamó dahil nagsusunór kamó sa Akò kumo bukò ninrá kilaya

²15:16 Galasya 5:22-23.

kag nagsugò sa Akò. ²² Kung wayâ tan-á Akò nagpa-alí ag nagtudlò sa inrá, wayâ tan-á sinrá it salâ, pero ngasing ay waya-éy sinrá it imatarong. ²³ Kag nahahangit sa Akò ay nahahangit ra sa Akò Tatay sa langit. ²⁴ Kung wayâ ra tan-á Akò gihimò it mga milagro sa inra atubangan nak wayâ nak gadór nahumán it ibá, wayâ tan-á sinrá it salâ. Pero ngasing ay nakita-éy ninrá kag Akò mga buhat, ag sa yudò it kinâ ginghangitán Akó, patí kag Akò Tatay. ²⁵ Pero dapat talagá kaling matabô bilang pagtupár sa nasuyat sa inra Kasugu-án nak, ‘Ginghangitán ninrá Akó abér wayá’t karasón-rasón.’^a

²⁶ “Pero pag-abót it Manugbulig nak iparaya Nakò halín sa Akò Tatay, Sidá nak Ispíritu Santo halín sa Tatay, nak nagpapahadag it kamatu-uran, ay imáw it matestigo nahanungór sa Akò. ²⁷ Ag kamó ra ay Akò mga testigo, dahil kamó’y naka-ibahan Nakò magtunà sa primero.

16 ¹ “Gingsisilíng Nakò kaling tanán sa inró agór indí mawagit kag inró pagtu-o sa Akò. ² I-itsapuyra ninrá kamó sa mga sinagoga; ag ma-abót pa nngani kag oras nak a-isipón it mga mamatáy sa inró nak gingtutuman yang ninrá kag kabubut-on it Diós.

³ Ahimu-on ninrá kalí dahil wayâ ninrá nakikilaya kag Akò Tatay, patí Akó. ⁴ Pero gingpapa-unay Nakò kalí sa inró, agór pag matabô kalí, inró maruromromán nak gingpa-andamanéy Nakò kamó it tungór sa inrá.

“Wayâ anay Nakò gi-uma-an sa inró kag mga bagay nak kalí tong una dahil ka-ibahan pa ra Akó ninró.”

Kung Ni-o kag Inghihimò it Ispíritu Santo

⁵ Nagpadayon pa si Hesús sa pagbisaya, “Ngasing ay mabalikéy Akó sa nagsugò sa Akò. Ugaling ay asing wayá’t abér usá sa inró nak nagpapangutana kung pári-in Akó? ⁶ Pero na-i-intyendihán Nakò, nak nalilísór kamó dahil ging-uma-an kamó Nakò it tungór sa mga bagay nak kalí. ⁷ Sa yudó’t kinâ, sa kamatu-uran, ay para sa inro ka-andu-án kag Akò paghalín. Dahil kung indí Akó maghalín, indí mapasa-inró kag Manugbulig.^b Pero kung mahalín Akó iparaya Nakò sidá sa inró.

⁸ “Pag-abót Nidá, Ida ipatagumpa-aw sa mga tawo sa kalibutan nak nakasalâ sinrá, nak salâ kag inra ging-i-isip parti sa Akò pagkamatarong, ag siguradong ahukman sinrá it Diós. ⁹ Nahanungór

^a15:25 Salmo 35:19 ag 69:4.

^b16:7 Juán 14:16-17.

sa kasal-anan: ipatagumpa-aw Nidá nak nakasalâ sinrá dahil wayâ sinrá gitu-o sa Akò. ¹⁰ Nahanungór sa katarungan: ipatagumpa-aw Nidá sa inra nak Akó ay talagáng matarong. Kag pamatu-or it kalí ay ngasing Akó'y pabalikonéy sa Akò Tatay, ag sa hulí indi-éy ninró Akó makità. ¹¹ Nahanungór sa paghukóm: ipatagumpa-aw Nidá sa inra nak ahusgarán sinrá it Diós, dahil inghusgaranéy si Satanás nak naggagahóm dilí sa kalibutan.

¹² “Maramò pa Akóng ibisaya sa inró ugaling indí ninró kayang batunon ngasing. ¹³ Pag-abót it Ispíritu Santo nak nagpapahadag it kamatu-uran, itudlò Nidá sa inró kag tanáng kamatu-uran nak dapat ninróng ma-ayaman. Kag Ida ibisaya ay bukò Ida-ida yang kundí kung ni-o yang kag Ida narunggan halín sa Tatay, ag imáw ra kag mga bagay nak pa-abuton. ¹⁴ Ita-ó ra Nidá kag tanáng kadayawan sa Akò, dahil abatonon Nidá kag halín sa Akò ag ipahadag kinâ sa inró. ¹⁵ Kag tanán nak sa Tatay ay Akò ra, kadâ ngani Akò nasilíng nak abatonon it Ispíritu Santo kag halín sa Akò ag ipahadag Nidá sa inró.”

Kag Kalísór it mga Disípulos ay Abayduhan it Kalipay

¹⁶ Nagpadayon si Hesús sa pagbisaya sa ida mga disípulos, “Indi-éy marugay ag indi-éy akó ninró makità, pero indí yang ra marugay ag makikità ray ninró akó.”

¹⁷ Kag ibá sa Ida mga disípulos ay naghininghingán, “Ni-o kalíng Ida gingsisilíng sa atò nak, ‘Indi-éy marugay ag indi-éy Akó ninró makità,’ ag nagsilíng ray ra Sidá nak, ‘Pero indí yang ra marugay ag makikità ray ninró Akó.’ Ag ni-o ra patí katóng gingsilíng Hidá nak, ‘Dahil mabalik Akó sa Akò Tatay?’ ” ¹⁸ Silíng pa ninrá, “Ni-o kag gustong bisayahon Nidá it, ‘Indi-éy marugay?’ Indí namò ma-intyendihán kag Ida gustong bisayahon.”

¹⁹ Ayam ni Hesús kung ni-o kag gusto ninráng ipangutana sa Ida kadâ nagsilíng Sidá sa inrá, “Nagpipinangutan-án bagá kamó kung ni-o kag Akò gustong bisayahon sa pagsilíng, ‘Indi-éy marugay ag indi-éy Akó ninró makità,’ ag sa pagsilíng ray nak, ‘Pero indí yang ra marugay ag makikità ray ninró Akó?’ ” ²⁰ Sa kamatu-uran, gingsisilíng Nakò sa inró, matibaw ag mapanambitan kamó, ugaling kag ibáng mga tawo sa kalibutan ay ma-inudag sa kasadya. Malilisór kamó pero abayduhan kalí it kasadya. ²¹ Bagoy pag nabatyaganéy it usáng kabade kag pagpasyapò, sidá ay nalilisór dahil oraséy it ida kahirapan? Pero pagka-anák nidá, malilimtanéy nidá kag tanáng

hirap nak ida gingrayanan dahil sa kasadya pagkakità sa ida anák.
²² Tuyár ra kamó: masusubô kamó ngasing, ugaling makinita-án ray kitá ag magkasadya kag inro tagipusu-on. Ag kalíng inro kasadya ay wayá't makaka-agaw sa inró. ²³ Sa adlaw nak matabô kalí, waya-éy kamó it ipangutana sa Akò. Tánra-i ninró kalí, abér ni-o kag inro ahagaron sa Akò Tatay ay ita-ó Nidá kinâ sa inró dahil ginghagar ninró sa Akò pangayan. ²⁴ Hanggáng ngasing, wayâ pa kamó it ginghahagar sa Akò pangayan. Hagar kamó, ag inro kinâ mababaton, pramas kag inro kasadya ay magíng kompleto.

²⁵ “Kag Akò pagbisaya sa inró ay parayan sa mga bisaya nak inggwá't marayom nak gustong bisayahon, pero ma-abót kag oras nak indi-éy Akó maggamit it tuyár nak mga bisaya, kundí diretsuhan Nakò nak i-umà sa inró kag tungór sa Akò Tatay sa langit. ²⁶ Sa oras nak kató kamó ay mahagar sa Ida sa Akò pangayan. Ag buko-éy kinahangyán nak Akó pa kag maghagar sa Ida para sa inró, ²⁷ dahil palanggà kamó it Akò Tatay. Palanggà kamó Nidá kumo gingpapalanggà ninró Akó ag nagtutu-o kamó nak Akó ay naghalín sa Idá. ²⁸ Naghalín Akó sa Akò Tatay ag nagpa-alí Akó sa kalibutan; ag ngasing ay pahalionéy Akó rilí pabalik sa Idá.”

²⁹ Nagsilíng kag Ida mga disípulos, “Ay imáw yakí kató, ngasing ay mahadagéy kag Imo pagbisaya, bukô puro mga marayom nak bisaya. ³⁰ Ayaméy namò ngasing nak ayam Nimó kag tanáng bagay. Abér kag mga pangutana nak asa isip it tawo ay bukô kinahangyán nak mitlangón sa Imo dahil ayaméy Nimó. Kadâ nganì nagtutu-o kamí nak Ikáw ay naghalín sa Diós.”

³¹ Nagsabát si Hesús, “Nagtutu-o-éy bagá talagá kamó ngasing? ³² Má-abotéy kag oras, ag imawéy nganì kalí ngasing, nak mabuyag-buyág kamó, ag mansigpa-uli kamó sa inró. Akó ay inró abada-an! Pero sa gihapon ay wayâ Akó gi-u-usá dahil ka-ibahan Nakò kag Akò Tatay.

³³ “Gingsisilíng Nakò kalí sa inró agór sa Akò, kamó ay magkaka-inggwá't katimunungan. Halí sa kalibutan ay marayan kamó it kahirapan. Pero ayâ gikahadlok! Nara-uganéy Nakò kag kaya-inan dilí sa kalibutan.”

Gingpangamuyu-an ni Hesús Kag Ida mga Disípulos

17 ¹ Pagkabisaya it kalí ni Hesús, nanghangár Sidá sa langit ag nagpangamuyò. Silíng Nidá, “Tatay, nag-abotéy kag Imo gingtérminong oras! Pakita-án kag kahimaya-an Nakò nak Imo

Anák, agór Akó ma-ipapakità kag Imo kahimaya-an. ²Dahil gingta-ó Nimó sa Akò kag karapatán nak maggahóm sa tanáng katawuhan, agór ita-ó kag kabuhì nak wayá't katapusan sa tanáng Imo ingta-ó sa Akò. ³Ag kalí kag parayan pramas magkaka-inggwá sinrá it kabuhì nak wayá't katapusan: kag inra pagkilaya sa Imo nak a-usáng matu-or nak Diós, ag sa Akóng si Hesu-Kristo, nak Imo sinugò.

⁴Gingpakità Nakò kag Imo kahimaya-an dilí sa kalibutan sa pagtapos Nakò it gingpapahimò Nimó sa Akò. ⁵Ag ngasing, Tatay, ita-ó ray Nimó sa Akò ngasing kag kahimaya-an nak magíng katupár Nimó, kahimaya-an nak dating asa Akò tong Akó pa ay ka-ibahan Nimó bag-ó pa matuga kag kalibutan.

⁶“Gingpakilaya Nakò Ikáw sa mga tawo nak Imo gingta-ó sa Akò halín sa katawuhan sa kalibutan. Sinrá ay Imó; gingta-ó Nimó sinrá sa Akò ag gingsunór ninrá kag Imo mga bisaya. ⁷Ngasing, ayaméy ninrá nak tanáng Imo gingtugyan sa Akò ay wayá't ibáng ginghalinán, kundí Ikáw. ⁸Dahil gingtudlò Nakò sa inra katóng Imo gingtugon ag ingbaton ra ninrá. Sigurado'y sinráng Akó'y halín sa Imo. Ag nagtutu-o sinrá nak Ikáw talagá kag nagsugò sa Akò. ⁹Kadâ Akò gingpapangamuyò sinrá. Kag Akò pangamuyò'y bukò para sa katawuhan sa kalibutan kundí para sa inra yang nak Imo gingtugyan sa Akò, kumo Imoy sinrá. ¹⁰Kag tanán nak Akó ay Imó, ag kag tanán nak Imó ay Akò ra. Ag parayan sa inra ay ma-ipapakità kag Akò kahimaya-an. ¹¹Ag ngasing, mahalínéy Akó rilí sa kalibutan pabalik sa Imó, pero rilí yang anay sinrá. Bala-an nak Tatay, bantayi sinrá parayan sa gahóm it Imo pangayan— kag gahóm nak Imo gingta-ó sa Akò agór sinrá ay magka-usá tuyár sa Atò pagka-usá. ¹²Habang ka-ibahan Nakò sinrá, Akò sinrá gingbantayan parayan sa Imo rakóng gahóm, nak Imo gingta-ó sa Akò. Gingbantayan nak gadór Nakò sinrá ag wayá't abér usá sa inra nak nawagit puyra yang sa ida nak talagáng dapat mapagto sa wayá't katapusang paghirap, agór matupár kag ingsilíng sa Sagradong Kasuyatan.

¹³“Ngasing ay mabalikéy Akó sa Imo ag gingpapangamuyò Nakò sinrá habang Akó ay halí pa sa kalibutan, pramas marunggan ninrá ag agór mapasa-inra kag Akò rakóng kasadya. ¹⁴Gingtúdlu-an Nakò sinrá it Imo mga bisaya. Ag ginghangitan sinrá it mga tawo sa kalibutan dahil tuyár sa Akò ay bukò sinrá mga kalibutanhon. ¹⁵Wayâ Nakò gipapangamuyu-an nak dapat Nimóng bay-onéy sinrá sa kalibutan, kundí apini sinrá kang Satanás. ¹⁶Buko-éy sinrá mga kalibutanhon, tuyár sa Akò. ¹⁷Gahiná sinrá para sa bala-an nak tuyò

parayan sa kamatu-uran. Kag Imo mga bisaya kag kamatu-uran.

¹⁸ Tuyár sa Imo pagsugò sa Akò sa kalibutan ay Akó ra sinrá gingsugò sa kalibutan. ¹⁹ Alang-alang sa inrá, Akó ginggagahin kag Akò sarili para sa Imo bala-ang tuyò agór inra rang gadór agahinon kag inra sarili.

²⁰ “Bukô yang sinrá kag Akò gingpapangamuyò kundî patî kag mga matu-o sa Akò parayan sa inra pagbantalà. ²¹ Kalí ay agór sinráng tanán ay magka-usá, kung pá-unong ikáw, Tatay, ay asa Akò ag Akó ay asa Imo. Kabáy pang sinrá ra ay asa Atò pramas kag tanán sa kalibutan ay magtu-o nak Ikáw kag nagsugò sa Akò. ²² Kag kahimaya-an nak Imo gingta-ó sa Akò ay Akó ra gingta-ó sa inra agór sinrá ay magka-usá tuyár sa Atò. ²³ Akó ay asa inra ag Ikáw ay asa Akò. Kabáy pa rang, magíng usá talagá sinrá pramas ma-ayaman it tanán sa kalibutan nak Ikáw kag nagsugò sa Akò, ag Imo sinrá gingpapalanggà tuyár sa Imo pagpalanggà sa Akò.

²⁴ “Tatay, kag Akò hanrom ngasing ay sa pa-abuton maka-ibahan katóng Imo mga gingta-ó sa Akò, rutó sa Akò apa-uli-an sa langit agór makità ninrá kag kahimaya-ang Imo gingta-ó sa Akò dahil palanggà Nimó Akó, abér bag-ó pa matuga kag kalibutan.

²⁵ “Matarong nak Tatay, abér bukô Ikáw kilaya it mga tawo sa kalibutan ay kilaya ra Ikáw Nakò, ag ayam it kalíng Akò mga ka-ibahan nak Ikáw kag nagsugò sa Akò. ²⁶ Gingpakilaya Nakò Ikáw sa inrá, ag padayon nak ipakilaya sa inra agór kag Imo pagpalanggà sa Akò ay mapapasa-inra, ag Akó ra ay mapapasa-inra.”

Kag Pagrakóp Kang Hesús sa Getsémane

(Mateo 26:47-56 Markos 14:43-50 Lukas 22:47-53)

18 ¹ Pagkatapos it pangamuyò ni Hesús, nagbaktas Sidá ka-ibahan kag Ida mga disípulos papagto sa kayudó it Sapà it Kidrón. Rutó ay inggwá't usáng ka-olibuhan kung hári-in sinrá ay nagsuyór.

² Kag lugár nak kalí ay tunróg ra ni Judás, nak imáw kag nagtra-idór sa Idá, dahil rutó sa Hesús ag Ida mga disípulos permi nagtitipon. ³ Ngani gingnunót ni Judás kag mga sundalo ag pilang gwardya it Templo nak ingparaya it mga Punong Parì ag mga Pariseo, ag pumagto sinrá sa ka-olibuhan. Bitbit ninrá kag mga suyò ag murón patî kag inra mga armas.

⁴ Ayam ni Hesús kag matatabò sa Ida kadâ gingsapoy-sapoy Nidá sinrá ag gingpangutana, “Sin-o kag inro ginghahanap?”

⁵ Nagsabát sinrá, “Si Hesús nak taga Názaret.”

Sabát ni Hesús, “Akó si Hesús. Así?” Si Judás nak imáw kag nagtra-idór sa Ida ay hinâ nak ka-ibahan ninrá. ⁶ Pagkasilíng ni Hesús nak, “Akó si Hesús,” napa-isol sinrá ag wayâ ninrá namalaye nak sinrá ay napangtumbà.

⁷ Nagpangutana ray si Hesús, “Sin-o talagá kag intro ginghahanap?” Nagsabát ray sinrá, “Si Hesús ngani nak taga Názaret.”

⁸ Sabát ray gihapon ni Hesús, “Ging-uma-anéy kamó Nakò nak Akó si Hesús. Kadâ kung Akó kag intro ginghahanap, Akó yang kag rakpa ag pabad-ing makahalín kalíng ibáng mga tawo.” ⁹ Tuyár kalí kag Ida gingbisaya agór matupár kag Ida gingsilíng nak, “Wayá’t abér usá sa mga tawo nak gingta-ó sa Akò it Akò Tatay nak nawagit.”

¹⁰ Ngasing, si Simón Pedro ay inggwá’t rayang talibóng. Hinugkot nidá kalí sa tagób ag linabô kag sugu-ón it Pinaka-mata-as nak Parì, kadâ natagpas kag tu-ong talinga it kalí. Kag ngayan it kalíng sugu-ón ay si Malco.

¹¹ Silíng ni Hesús kang Pedro, “Uli-an sa tagób kináng imo talibóng! Así, indí bagá Nakò gitunlon kag tasa it paghihirap nak gingta-ó sa Akò it Akò Tatay?”

Kag Pag-atubang ni Hesús kang Anas nak Dating Pinaka-mata-as nak Parì

¹² Ngasing, rinakóp si Hesús ag ginapós it mga sundalong napapangyuhan it inra Kapitán, ka-ibahan kag mga gwardya halín sa Templo it mga lahi it Hudyo. ¹³ Gingrayá anay ninrá Sidá kang Anas nak dating Pinaka-mata-as nak Parì. Sidá kag panugangan ni Caipas, nak imáw kag Pinaka-mata-as nak Parì tong tu-ig nak natabô kalí. ¹⁴ Kalíng si Caipas ay imáw kag dating naglaygáy sa mga lahi it Hudyo nak mas ma-ado pang usáng tawo yang kag mamatáy alang-alang sa tanán.

Gingbalibar ni Pedro si Hesús

(Mateo 26:69-70 Markos 14:66-68 Lukas 22:55-57)

¹⁵ Nagsunór si Simón Pedro ag kag usá pang disípulo kana Hesús. Ag dahil kalíng disípulo ay kakilaya it Pinaka-mata-as nak Parì, nakasuyór sidá hanggáng sa harden it bayáy ninrá, ¹⁶ samantalang si Pedro ay nabilín sa liwás it hagrán. Ngani, nagliwás kalíng disípulo nak kilaya rutó sa bayáy ag ginkabisaya kag rayagang kabulig nak manugbantay it pwertahan nak pasudlon si Pedro.

¹⁷ Gingpangutana si Pedro it katóng kabulig, “Bukò bagá ikáw ay usá sa mga disípulos it tawong kató?”

Sabát ni Pedro, “Bukò ay!”

¹⁸ It kató ay abáng yamíg kadâ katóng mga sugu-ón ag mga gwardya ay nagpabagá it uling ag nagtinrog sinrá sa palibot agór magpa-init. Nagyakót sa inra si Pedro sa pagtinrog agór magpa-init ra.

Kag Pag-imbistigár Kang Hesús it Dating Pinaka-mata-as nak Parì

(Mateo 26:59-66 Markos 14:55-64 Lukas 22:66-71)

¹⁹ Ngasing, ging-imbistigár it dating Pinaka-mata-as nak Parì si Hesús tungór sa Ida mga disípulos ag Ida mga pagtudlò.

²⁰ Nagsabát si Hesús sa idá, “Akó ay perming nagtutudlò sa atubangan it tanán; nagtudlò Akó sa mga sinagoga^c ag sa Templo kung hári-in nagtitipon kag tanáng mga lahi it Hudyo. Wayâ Akó't gingbisaya nak patagô. ²¹ Asing Akó kag inro gingpapangutana tungór sa Akò pagtudlò? Panguntan-á ninró kag mga tawong nakarungóg. Siguradong ayam ninrá kung ni-o kag Akò gingtudlò.”

²² Pagkabisaya Nidá it kalí, sinagpò Sidá it usáng bantay nak rahagtó ag nagsilíng, “Tuyár bagá Ikáw magpanabát sa dating Pinaka-mata-as nak Parì?”

²³ Nagmatarong si Hesús, “Kung kag Akò gingbisaya ay salá, pamatu-uri ngasing. Pero kung tamà kag Akò gingbisaya ay asing imo Akó sinagpò?” ²⁴ Pagkatapos it kalí, gingparaya ni Anas si Hesús, nak nakagapos gihapon, kang Caipas nak Pinaka-mata-as nak Parì.

Kag Pangruhá ag Pantatlóng Pagbalibar ni Pedro kang Hesús

(Mateo 26:71-75 Markos 14:69-72 Lukas 22:58-62)

²⁵ Myentras si Hesús ay ging-i-imbistigár it Pinaka-mata-as nak Parì, hagtó pa gihapon si Simón Pedro ka-ibahan kag mga sugu-ón ag mga sundalo nak nagpapa-init. Gingpangutana ninrá sidá, “Bukò bagá usá ikáw sa mga disípulos it Tawong kató?”

Gingbalibar kalí ni Simón Pedro ag sumilíng, “Bukò!”

²⁶ Malagat-lagát, gingpangutana ray sidá it usá pa sa mga sugu-ón it Pinaka-mata-as nak Parì. Kalíng sugu-ón ag katóng tinagpasán it talinga ay maghali. Kag ida pangutana ay, “Bukò'y ikáw katóng akò

^c18:20 Kalíng lugár ay puyding magíng tilipunán ninrá, o simbahan, o korte, o iskwelahan.

nakità nak ka-ibahan ni Hesús sa ka-olibuhan?”²⁷ Nagbalibar ray si Pedro ag sa nak ra-an bumayò kag manók.

**Gingpa-atubang si Hesús kang Pilato nak Imáw kag
Gobernadór nak Ingbutáng it Roma.**

(Mateo 27:1-2,11-14 Markos 15:1-5 Lukas 23:1-5)

²⁸ Pagkatapos, gingrayá si Hesús it mga Punong lahì it Hudyo halín kana Caipas papagto sa palasyo it Gobernador.^d Aga-aga pa kató. Ugaling pag-abót ninrá rutó, katóng mga Punò ay wayâ gisuyór sa palasyo dahil gusto ninrá magka-on sa Pista it Pagkaluwás sa Ehipto,^e kadâ bawal sa inra nak magsuyór sa bayáy it bukò Hudyo.²⁹ Ngani liniwás sinrá ni Gobernador Pilato sa plasa it palasyo ag rutó gingpangutana, “Ni-o kag inro ging-a-akusár laban sa Tawong kalí?”

³⁰ Nagsabát sinrá, “Kung bukò maya-in kag Ida ginghimò, wayâ tan-á namò Sidá giray-a rilí.”

³¹ Nagsilíng sa inra si Pilato, “Halá, ray-a ninró Sidá ag kamó mismo it humusgar sa Ida kumporme sa inró sariling Kasugu-án.”

Nagsabát kag mga Punong lahì it Hudyo, “Wayâ kami’t gahóm nak maghusgár it kamatayon sa usáng tawo.”³² Natabô kalí agór matupár kag gingbisaya ni Hesús tungór sa parayan it Ida kamatayon.

³³ Nagsuyór ray si Pilato sa palasyo ag gingpatawag si Hesús bag-ó gingpangutana, “Ikáw bagá kag Harì it mga lahì it Hudyo?”

³⁴ Nagsabát si Hesús, “Gingpangutana bagá kinâ nimó sa Akò dahil gusto nimóng masaduran, o dahil inggwá’t nag-umà it kinâ sa imo tungór sa Akò?”

³⁵ Nagsabát si Pilato, “Ni-o akó, kalahing Hudyo? Gingrayá Ikáw rilí it Imo mga kasimanwa ag mga Punong Parì agór ahusgarán Ka nakò it kamatayon. Ni-o talagá kag Imo nahimò?”

³⁶ Sabát ni Hesús, “Kag akò pagkahari^f ay bukò rilí sa kalibutan. Kung kag Akò pagkahari ay rilí sa kalibutan ay naglabanéy tan-á kag Akò mga sugu-ón agór indí Akó ma-ita-ó sa damót it mga kalahing

^d18:28a o “Pretoryo” nak halín sa bisayang Griyego nak “Praitorion.” (Juán 18:28,33)

^e18:28b o “Pista it Pagligar,” nak sa bisayang Griyego ay “Paskwa.” (Exodo 12:21-27)

^f18:36 o “ginghari-án it Diós.” Sa Bibliyáng Griyego, kung ka-usá pag nagsilíng nak “ginghari-án it Diós”, kag gustong bisayahon ay kag paghari it Diós sa kabuhì it mga tawo; kung ka-usá ra ay kag langit kung hari-ín kag Diós ay naghahari.

Hudyo. Pero sa kamatu-uran, kag kalibutan nak kalí ay bukô it ginghalinán it Akò pagkaharì.”

³⁷ Silíng pa ni Pilato, “Ay di Harì yakí talagá Ikáw?”

Nagsabát si Hesús, “Ay ikáw kag nagsilíng nak Akó ay Harì. Kag tuyò nak asing Akó ay natawo ag nagpa-alí sa kalibutan ay agór ray-ón kag kamatu-uran sa katawuhan. Kag mga tawo nak inggwá't pagpapahalagà sa kamatu-uran ay mapanimatì sa Akò.”

³⁸ Pangutana ni Pilato, “Ay ni-o kag kamatu-uran?”

Ginghusgarán si Hesús ni Gobernador Pilato it Kamatayon

(Mateo 27:15-31 Markos 15:6-20 Lukas 23:13-25)

Pagkabisaya ni Pilato it kalí, liniwás ray nidá katóng mga lahi it Hudyo ag sinilíng, “Wayâ akó it nakitang kasal-anan rutóng Tawo. ³⁹ Pero kumporme sa inro batasan, dapat nak akó ay magpaliwás it usáng priso para sa inró sa Adlaw it Pista it Pagkaluwás sa Ehipto. Gusto bagá ninróng buhi-an nakò para sa inró kalíng ‘Harì it mga Lahì it Hudyo?’”

⁴⁰ Nag-inukáw sinrá, “Bukô kag Tawong kinâ kag buhi-i, kundî si Barabas!” Kalíng si Barabas ay usáng tulisán.

19 ¹ Ngasing, gingpaba-óy ni Pilato si Hesús ag gingpalátigo. ² Kag mga sundalo ay humumán it usáng kuronang halín sa si-itón nak mga sangá ag inra pinutong sa Ida uyo, bag-ó gingsoksokán Sidá it usáng kapa nak kulay ubi. ³ Ag nagpinayungot sinrá kang Hesús nak nagsisinilíng nak, “Mabuhay kag Harì it mga Lahì it Hudyo!” Ag pinanampudong ninrá Sidá.

⁴ Nagliwás ray liwát si Pilato sa plasa it palasyo ag nagsilíng sa mga lahi it Hudyo, “Muyati, akó Sidá apaliwason rilí sa inró agór inró masasaduran nak wayâ akó it nakitang salâ sa Idá.” ⁵ Kadâ, nagliwás si Hesús nak soksok gihapon katóng kurona nak humán sa si-itón nak mga sangá ag katóng kapa nak kulay ubi. Bag-ó nagsilíng si Pilato sa inró, “Muyati, halí kag Tawo!”

⁶ Pagkakità sa ida it mga Punong Parì ag mga gwardya it Templo, nag-inukáw sinrá, “Lansangán Sidá sa krus! Lansangán Sidá sa krus!”

Pero nagsabát si Pilato, “Kamó yang it lansang sa Ida! Para sa akò, wayâ akó it nakitang salâ rilíng Tawo.”

⁷ Nagsabát kag mga lahi it Hudyo, “Inggwá kamí it amò sariling Kasugu-án ag kumporme sa Kasugu-áng kinâ ay dapat Sidá nak mamatáy, dahil ing-akò Nidá nak Sidá'y Anák it Diós.”

⁸ Pagkarungóg it kalí ni Pilato lalo pa sidáng hinadlukán, ⁹ kadâ nagsuyór ray sidá sa palasyo ag nagpangutana kang Hesús, “Taga ri-ín talagá Ikáw?” Pero wayâ gisabát si Hesús. ¹⁰ Kadâ silíng ray ni Pilato, “Asing indî Ka magsabát sa akò? Bukò bagá Nimó ayám nak asa akò kag gahóm nak buhi-an Ka o ipalansang sa krus?”

¹¹ Nagsabát si Hesús, “Wayâ ikáw it gahóm nak himu-on kinâ kung wayâ gibut-a it Diós. Kadâ mas rakò kag salâ it tawo nak nagrayá sa Akò rilí.”

¹² Pagkarungóg kalí ni Pilato, lalo sidáng nagtinguhâ nak buhi-an tan-á si Hesús. Ugaling padayon nak nagpaka-inukáw kag mga tawo, “Kung buhi-an nimó Sidá ikáw ay nagkukuntra sa Cesár. Kag tawo nak ginghuhumán kag ida sarili nak Harì ay kalaban it Cesár.”

¹³ Pagkarungóg it kalí ni Pilato, gingpaliwás ray nidá si Hesús ag nag-ingkór sa ingkuran it hukóm rahâ sa plasa it palasyo, nak gingtatawag nak “Kag Nasasayugan it Bató.” Kag ngayan it kalíng plasa sa Hebrohanon^g ay “Gabata.” ¹⁴ Mga alas doséy kató it adlaw, ag bispirás it Pista it Pagkaluwás sa Ehipto,^h kung sá-uno naghahanrà sinrá.

Nagsilíng si Pilato sa mga lahi it Hudyo, “Muyati, halí kag inro Harì!”

¹⁵ Nag-inukáw sinrá, “Matyá Sidá! Matyá Sidá! Lansangán Sidá sa krus!”

Nagsilíng ray si Pilato, “Gusto bagá ninróng ilansang nakò sa krus kag inro Harì?”

Nagsabát kag mga Punong Parì, “Wayâ kamí it ibáng harì kundî kag Cesár.”

¹⁶ Ngani, nagsugót si Pilato sa inra kagustuhan ag gingta-ó si Hesús sa mga damót it mga malansang sa Ida sa krus.

Ginglansang si Hesús sa Krus sa Liwás it Syudad

(Mateo 27:32-44 Markos 15:21-32 Lukas 23:26-43)

¹⁷ Pagkatapos, gingrayá si Hesús it mga sundalo. Lumiwás Sidá nak pas-an kag Ida krus papagto sa lugár nak kung tawagon ay “Lugár it Bungô.” Sa Hebrohanon kalí ay “Golgota.” ¹⁸ Rutó ay ginglansang ninrá si Hesús sa krus, ka-ibahan kag ruhá pang asa magkanyudong habig Nidá.

^g19:13,17,20 o “Aramnon.”

^h19:14 o “Pista it Pagligar,” nak sa bisayang Griyego ay “Paskwa.” (Exodo 12:21-27)

¹⁹ Nagsuyat si Pilato it karatulá nak gingpalansang sa ibabaw it Ida krus, nak nagsisilíng:

“SI HESUS NAK TAGA NAZARÉT, KAG HARÌ IT MGA HUDYO.”

²⁰ Maramong lahì it Hudyo kag nakabasa it kalíng karatulá dahil kag lugár kung hári-in ginglansang si Hesús sa krus ay mayungot yang sa syudad. Ag kag karatuláng kalí ay nakasuyat sa Hebrohanon, Romanhon, ag Griyego. ²¹ Kadâ, pagkabasa kalí it mga Punong Parì it mga lahì it Hudyo nagreklamo sinrá kang Pilato, “Ayâ gisuyatan nak ‘Kag Harì it mga lahì it Hudyo’ kundí ‘Silíng it kalíng tawo ay akó kag Harì it mga lahì it Hudyo.’ ”

²² Nagsabát si Pilato, “Kag akò nasuyat ay nasuyatéy.”

²³ Pagkalansang it mga sundalo kang Hesús sa krus, gingba-óy ninrá kag Ida mga soksok nak barò ag gingparti sa ap-át, tig-usá kada usáng sundalo, pero kag Ida pangsukyob nak barò ay nabilín. Ag dahil kalí ay hinabóy nak wayá't tinabu-án, tunà sa li-ab hastáng sa gadar, ²⁴ nagsilíng sinrá sa usa'g-usá, “Bad-éy natò kalí gigisi-á. Bunot-bunútan yangéy kitá kung kanin-o mapapagto.”

Natabò kalí agór matupár kag gingsilíng sa Sagradong Kasuyatan, “Gingparti-parti ninrá kag Akò mga soksok,

ag nagbunot-bunutan sinrá para sa Akò barò.”ⁱ

Ngani, imáw kalí kag ginghimò it katóng mga sundalo.

²⁵ Mayungot sa krus ni Hesús ay nagtitinrog kag Ida nanay, kag manghór nak kabade it Ida nanay, si Maria nak asawa ni Cléopas, ag si Maria Magdalena. ²⁶ Pagkakità ni Hesús sa Ida nanay, ag sa disípulo nak Ida palanggà nak nagtitinrog sa mayungot rahâ, nagsilíng si Hesús sa Ida nanay, “Nanang, tratará sidá nak imo anak.” ²⁷ Bag-ó nagsilíng Sidá sa kalíng disípulo, “Aku-a sidá nak imo Nanay.” Tunà it katò gingpa-istár it kináng disípulo kag nanay ni Hesús sa ida bayáy.

Kag Kamatayon ni Hesús

(Mateo 27:45-56 Markos 15:33-41 Lukas 23:44-49)

²⁸ Pagkatapos it kalí, kumo ayaméy ni Hesús nak ngasing ay taposéy kag tanán nak gingsugò sa Idá, ag para matuman kag nasisilíng sa Sagradong Kasuyatan, ay nagsilíng Sidá, “In-a-uhaw Akó.” ²⁹ Inggwá rutó it usáng mayukóng nak punò it ma-aslóm nak pay sukà. Kadâ pagkarungóg ninrá sa Ida gingsilíng, sinawsaw ninrá

ⁱ19:24 Salmo 22:18.

rutó kag usáng ispongaha ag tinuslok sa ugbós it tigbaw,^j bag-ó pinasopsop kang Hesús. ³⁰ Pagkasopsop it kinâ ni Hesús, sumilíng Sidá, “Nataposéy.” Ag sinu-ong Nidá kag Ida uyo ag gingtugyan Nidá kag Ida ispírito sa Diós.

Kag Pagbunô it Sumbilíng sa Kilir ni Hesús

³¹ Béspiras kató it Adlaw it Inugpahuway^k nak natabu-án nak kamatu-uran it Pista. Kadâ ginghagar it mga lahi it Hudyo kang Gobernador Pilato nak bali-onéy kag mga sikí it mga nakalansang sa krus agór rali-on kag inra kamatayon, pramas ma-ibaba-éy sinrá sa krus dahil kató ay Adlaw it Paghanrà para sa Pista, ag bawal sa mga lahi it Hudyo nak inggwá't mabilín sa mga krus sa Adlaw it Inugpahuway. ³² Ngani, nag-abót kag mga sundalo rutó ag kag binali-an anay ninrá it mga sikí ay katóng usá nak nakalansang sa krus sa habig ni Hesús, pagkatapos, gingsunór tong usá. ³³ Ugaling pag-abót ninrá kang Hesús, nakità ninrá nak minatayéy Sidá kadâ wayâ yangéy ninrá gibali-a kag Ida mga sikí. ³⁴ Pero inggwá't usáng sundalo nak nagbunô sa kilir ni Hesús it Ida sumbiling, ag sa nak ra-an ay tumuyô kag rugô ag tubì. ³⁵ Ngani, ging-u-uma-an nakò kamóng nagbabasa rilí nak klaro kalí tanán, dahil kalí ay gingpapamatu-uran it usá nak nakakità it kaling natabô kang Hesús. Ag akó katóng nagpapamatu-or agór kamó ay magtu-o. ³⁶ Natabô kalí bilang katuparan it gingsilíng sa Sagradong Kasuyatan nak, “Wayá't mababaling abér usáng suká sa Ida yawas.”^l ³⁷ Ag silíng pa ngani sa ibáng parti it Sagradong Kasuyatan ay, “Mamumuyatan ninrá Kalíng inra gingbunô.”^m

Kag Pagyubóng kang Hesús

(Mateo 27:57-61 Markos 15:42-47 Lukas 23:50-56)

³⁸ Pagkatapos it kalí, inggwá't usáng tawo halín sa Arimateya nak kag ngayan ay José, nak nagpangabáy kang Pilato nak sugtan sidáng bay-on kag yawas ni Hesús sa krus. Disípulo ra sidá ni Hesús, ugaling kag ida pagsunór ay patagò dahil nahadlok sidá sa mga Punong lahi it Hudyo. Sinugtan sidá ni Pilato, kadâ nagpagto sidá rutó sa krus

^j19:29 o “isopo” nak halín sa bisayang Griyego nak “hussopos.”

^k19:31 Kalí sa Hebrohanon ay “Syabat.” Kalíng adlaw ay magtunà sa pagsugbo it adlaw sa Biyernes hanggáng sa pagsugbo it adlaw sa Sabado.

^l19:36 Salmo 34:20.

^m19:37 Zacarias 12:10.

ag bina-óy kag yawas ni Hesús. ³⁹ Ka-ibahan ra nidá si Nicodemo, katóng nagpagto kang Hesús usáng gab-í. Inggwá sidá it rayang mga mabangyong buyóng nak pangbálsamo nak hinalong mira ag áloe, nak kag bug-at ay mga treynta isinkong kilo. ⁴⁰ Gingrayá ninrá kag yawas ni Hesús ag pinurós kalí it pangborbor nak yamít nak lino, nak binutángan sa suyór it mga buyóng nak pangbálsamo. Kalí ay kumporme sa batasan it pagyubóng it mga lahi it Hudyo. ⁴¹ Banda rutó sa lugár kung hári-in ginglansang si Hesús sa krus ay inggwá't usáng harden. Ag rutó ay inggwá't usáng bag-óng yuyubngan nak wayâ pa't nayuyubóng. ⁴² Kadâ dahil kató ay adlaw it inughanrà it mga lahi it Hudyo sa Adlaw it Inugpahuway, ag kag yuyubngang kató ay mayungot, rutó yangéy ninrá giyubungan si Hesús.

Kag Pagkabanhaw ni Hesús

(Mateo 28:1-8 Markos 16:1-8 Lukas 24:1-12)

20 ¹ Pag-abót it unang adlaw it domingo,ⁿ maruyom-ruyóm pa ay pumagto si Maria Magdalena sa yuyubngan. Pag-abót nidá rutó, nakità nidá nak kag batóng pangsirà sa yuyubngan ay napaligiréy. ² Dahil rilí, pumakarayanan sidá pabalik kang Simón Pedro ag sa usá pang disípulo,^o katóng palanggà ni Hesús, ag nag-umà sa inrá, “Gingba-óy ninrá kag Gino-o sa yuyubngan ag bukò namò ayám kung hári-in ninrá Sidá giray-a.”

³ Pagkarungóg ninrá rilí, rali-ralí si Pedro ag katóng usá pang disípulo nak pumagto sa yuyubngan. ⁴ Pareho sinráng nagrayagan, pero mas matulin rumayagan katóng usá pang disípulo, kadâ una kalíng naka-abót rutó. ⁵ Umukób kalí ag sumil-ip sa suyór. Nakità nidá kag mga pangborbor nak yamít nak rahagtó, pero waya-éy sidá gidiretso sa suyór. ⁶ Imáw katóng umabót si Simón Pedro ag dire-diretso sidá nak nagsuyór. Nakità ra nidá kag pangborbor nak yamít nak rahagtó, ⁷ ag imáw ra katóng purong-purong nak gingpuros sa uyo ni Hesús. Kalí ay buyág rutóng pangborbor nak yamít ag nayuyukot. ⁸ Ngasing, katóng disípulo nak unang naka-abót rutó ay sumuyoréy ra. Ag sa nakità nidá ay nagtu-o nak nabanhaw si Hesús. ⁹ Wayâ pa gihapon ninrá na-intyendihé kag nasuyat sa Sagradong Kasuyatan nak kinahangyang mabanhaw si Hesús.

¹⁰ Ag mansigpa-uli-éy katóng ruháng disípulos sa inra mga bayáy.

ⁿ20:1 Kalí kag adlaw it Domingo.

^o20:2 Kató ay Juán nak imáw kag nagsuyat it kalíng libró.

Nagpakità si Hesús kang Maria Magdalena

(Mateo 28:9-10 Markos 16:9-11)

¹¹ Ngasing, si Maria ay nagtitinrog pa sa liwás it yuyubngan nak nagtitibaw. Habang nagtitibaw, umukób sidá ag nagsil-ip sa suyór it yuyubngan, ¹² ag inggwá sidá it nakitang ruháng anghél nak nakaputí, nak nag-i-ingkór kung hári-in gibutangán kag yawas ni Hesús— kag usá'y sa uyuhán, ag kag usá'y sa bandang sikihán.

¹³ Gingpangutana ninrá si Maria, “Nang, asing nagtitibaw ka?”

Nagsabát sidá, “Pá-uno nganì ay gingba-óy ninrá kag yawas it akò Gino-o, ag bukò nakò ayám kung hári-in ninrá giray-a?”

¹⁴ Pagkasilíng nidá it kalí, nagsa-ulí sidá ag nakità nidá si Hesús nak nagtitinrog, pero wayâ nidá nakilaya nak si Hesús yakí kató.

¹⁵ Nagpangutana ra sa ida si Hesús, “Nang, asing nagtitibaw ka? Si-o kag imo ginghahanap?”

Ag dahil kabi ni Maria ay Sidá kag manugbantay it katóng harden, nagsilíng Sidá rilí, “Nong, kung ikáw kag nagba-óy sa Ida yawas, túdlu-an sa akò kung hári-in nimó Sidá giray-a, agór akò Sidá abay-on.”

¹⁶ Silíng ni Hesús sa idá, “Maria.”

Umatubang si Maria kang Hesús ag napsilíng sa Hebrohanon,^P “Raboni!” nak kag gustong bisayahon ay Maestro.

¹⁷ Nagsilíng si Hesús, “Ayâ Akó gihuyti dahil wayâ pa Akó nagsaká sa Tatay sa langit. Págto-e yangéy kag Akò mga hali ag uma-an sinrá nak masaka-éy nganát Akó sa Akò Tatay, nak inro Tatay ra, ag sa Akò Diós, nak inro Diós ra.”

¹⁸ Nganì gingpagtu-án ni Maria Magdalena kag mga disípulos ni Hesús ag ging-uma-an nak, “Nakita-éy nakò kag Gino-o.” Ag ging-umà ra nidá kag mga gingpapasilíng sa ida ni Hesús sa inrá.

Kag Pagpakità ni Hesús sa Ida mga Disípulos

(Mateo 28:16-20 Markos 16:14-18 Lukas 24:36-49)

¹⁹ Pagkagab-í, it katóng unang adlaw it dominggo nak kató, nagtinipon kag mga disípulos ni Hesús sa usáng bayáy nak trangkado, kumo nahadlok sinrá sa mga Hudyo. It yang pakità si Hesús nak nagtitinrog sa inra tungâ, ag nagsilíng, “Kag katimunungan ay mapasa-inró.” ²⁰ Pagkasilíng Nidá it kalí, gingpakità Nidá sa inra

P20:16 o “Aramnon.”

kag Ida mga payar ag kilir. Ag abáng kasadya it Ida mga disípulos pagkakità sa Gino-o.

²¹ Nagsilíng ray si Hesús sa inrá, “Kag katimunungan ay mapasa-inró. Tuyár sa pagsugò sa Akò it Akò Tatay, ay Akò ra kamó gingsusugò.” ²² Pagkabisaya Nidá it kalí, ginghuypan Nidá sinrá ag nagsilíng, “Batunà ninró kag Ispíritu Santo. ²³ Kung apatawaron ninró kag mga salâ it usáng tawo, matu-or sinráng pinatáwarey; ag kung indí ninró gipatawaron kag mga salâ it usáng tawo, matu-or nak kató ay wayâ napapatawar.”

Kag Pagpakitá ni Hesús kana Tomás

²⁴ Ngasing, si Tomás nak usá sa doseng apóstoles, kató nak inra gingpapalayawan nak Kapir, ay wayâ rutó sa bayáy tong magpakitá si Hesús sa inrá. ²⁵ Ngani, ging-umà sa ida it ibáng mga disípulos, “Nakità namò kag Gino-o.”

Ugaling nagsabát si Tomás, “Mm, hastáng wayâ nakò nakikitá kag ranâ it linansangán sa Ida mga damót, ag ma-isoksok kag akò tudlò rutó, ag mahuytan ra it akò damót kag ranâ it sinumbilíngan sa Ida kilir, ay indíng gadór akó magpatì.”

²⁶ Pagkalipas it wayóng adlaw, rahagtó ray kag mga disípulos ni Hesús nak nagtitinipon sa bayáy rang kató. Ag ngasing ay ka-ibahanéy ninrá si Tomás. Trangkado ra kag mga pwertahan, pero ma-abat-abat rahagtóy si Hesús nak nakatinrog sa inra tungâ, ag sumilíng, “Kag katimunungan ay mapasa-inró.” ²⁷ Sumunór, nagsilíng si Hesús kang Tomás, “Muyati kalíng Akò mga damót. Soksokán kináng imo tudlò rilí, ag huytan it kináng imo damót kag Akò kilir. Aya-éy gipangruha-ruha, kundî magtu-o ka.”

²⁸ Nagsilíng sa ida si Tomás, “Gino-o nakò, ag Diós nakò.”

²⁹ Nagsilíng sa ida si Hesús, “Nagtutu-oy bagá ikáw dahil nakita-éy Akó nimó? Mas gingpapakama-ado it Diós kag mga nagtutu-o abár wayâ pa ninrá nakikitá.”

Kag Rasón Kung Asing Sinuyat Kalíng Libró

³⁰ Ngasing maramò pang milagro kag ginghimò ni Hesús sa atubangan it Ida mga disípulos nak wayâ gisuyatán sa libró nak kalí. ³¹ Pero kag mga bagay nak kalí ay nasuyat agór matu-o kamó nak si Hesús kag Kristo ag kag Anák it Diós. Ag parayan sa inro pagtu-o sa Ida ay makaka-inggwá kamó it kabuhì nak wayá't katapusan.

Kag Pagpakità ni Hesús sa Ida Pitóng Disípulos sa Ragat it Tibérias

21 ¹Mga pilang adlaw kag nakarayan, nagpakità ray si Hesús sa Ida mga disípulos rutó sa habig it Ragat it Tibérias (o Ragat it Galileya). Tuyár kalí kag Ida pagpakità sa inra: ²Magka-ibhanan it kató kag Ida mga disípulos nak si Simón Pedro, si Tomás nak gingpapalayawan nak Kapiro, si Natanaél nak taga Cana sa Galileya, kag ruháng anák ni Zebedeo, ag ruhá pang disípulos. ³Nagsilíng sa inra si Simón Pedro, “Mapayawór akó.” Silíng ninrá, “Halá manunót kamí.” Ngani, nagginan sinrá ag sumakay sa rayapang. Pero sa bug-ós nak gab-íng kató ninrá it kapapangisrá ay wayáng gadór sinrá it naba-óy.

⁴It katóng nagpapanghudag-hudagéy, si Hesús ay rahagtóng nagtitinrog sa baybay. Na-antaw Sidá it mga disípulos ugaling ay wayâ ninrá nak ra-an Sidá nakilaya.

⁵Nag-ayaba sa inra si Hesús, “Ay Nong, inggwá bagá kamó it naba-óy?”

Sabát ninrá, “Wayáng gadór ngani.”

⁶Nagsilíng ray Sidá sa inrá, “Táktakan ray ninró kináng inro lambat rahâ sa bandang tu-ó it rayapang, ag makakaba-óy kamó.” Gingtaktak matu-or ninrá kag lambat, ag sa karamu-on it inra naba-óy ay ahat ninrá ma-ugór kag pagbatak it kató sa rayapang.

⁷Ag katóng disípulo nak palanggà ni Hesús ay nagsilíng kang Pedro, “Kag Gino-o kató!” Pagkarungóg it kalí ni Simón Pedro, sinoksok nidá kag ida baróng inuba habang sidáy nagtatrabaho, bag-ó yumukso ag rumangóy patakás. ⁸Habang nagrarangóy sidá, kag mga nabilín nak ida ka-ibahang disípulos rutó sa rayapang ay nagsunór nak ingbibirá yang kag lambat nak punô it isrá, kumo sa piliw yang sinrá, mga usáng gatós metros yang.

⁹Pagrunngò ninrá, nakità ninrá rahâ kang Hesús kag usáng rap-ong nak nagbabagay nak inggwá't sinugbang isrá, ag inggwá ra rutó it tinapay.

¹⁰Nagsilíng si Hesús sa inrá, “Raya rilí it piláng isrá nak inro naba-óy.”

¹¹Kadâ nagsakáy ray si Simón Pedro sa rayapang ag gingbatak kag lambat nak punô it usáng gatós ag singkwentay-trés nak ragkong isrá. Abér tuyár it ramò kag inra naba-óy ay wayáng gadór nagisí kag lambat. ¹²Nagsilíng ray si Hesús, “Maléy, mapamahawéy kitá.”

Ag abér usá ay wayá't nagruga-ruga nak magpangutana kung si-o Sidá, kumo ayaméy ninrá nak Sidá kag Gino-o. ¹³ Ngasing, bina-óy ni Hesus katóng tinapay bag-ó gingta-ó sa inrá, imáw ra kag sinugbang isrá. ¹⁴ Kalí kag pangtatlong beses nak nagpakitá si Hesus sa Ida mga disípulos pagkabhaw Nidá.

Si Hesus ag Si Pedro

¹⁵ Pagkapamahaw ninrá, nagpangutana si Hesus kang Simón Pedro, “Simón nak anak ni Juán, palanggà talagá bagá Akó nimó yabáw pa sa inra pagpalanggà sa Akò?”

Sabát ni Pedro, “Ohò Gino-o, ayam Nimóng palanggà Ka nakò.”

Silíng ray sa ida ni Hesus, “Paka-una kag Akò mga tureting karnero.”^q

¹⁶ Sa pangruháng beses, nagpangutana ray si Hesus sa Idá, “Simón nak anak ni Juán, palanggà talagá bagá Akò nimó?”

Sabát ray sa Ida ni Pedro, “Ohò Gino-o, ayam Nimóng palanggà Ka nakò.”

Silíng sa ida ngasing ni Hesus, “Reparaha^r kag akò mga karnero.”

¹⁷ Sa pangtatlong beses, nagpangutana si Hesus sa idá, “Simón nak anak ni Juán, palanggà bagá Akó nimó?”

Nalisór si Pedro dahil pangtatlong beséy kalí nak pagpangutana sa ida ni Hesus kung palanggà nidá Sidá.

Ag nagsabát si Pedro, “Gino-o, Ikáw it nakaka-ayám it tanáng bagay, ayam Nimó nak palanggà Ka nakò.”

Sabát ray sa ida ni Hesus, “Paka-una kag Akò mga karnero.” ¹⁸ Ag silíng pa ni Hesus, “Sa kamatu-uran, tong batà pa ikáw, ikáw kag nag-i-ilis sa imo sarili ag nagpapanaw ka kung hári-in kag imo gusto. Pero pag maguyangéy ka, irupà nimó kag imo mga damót, ag ibá kag ma-ilis sa imo ag aray-on ikáw sa lugár nak bukò nimó gustong pagtu-án.” ¹⁹ Tuyár kalí kag ida gingsilíng agór i-umà kung pá-uno mamamatáy si Pedro ag ipakitá kag kahimaya-an it Diós. Pagkatapos it kalí, nagsilíng sa ida si Hesus, “Sunór sa Akò.”

^q21:15 Kag mga nagsusunór kang Hesus ay gingtatawag nak Ida mga tureting karnero.

^r21:16-17 Kag pagtudlò ag pag-alaga sa mga manugsunor ni Hesus ay gingpapatuyar sa pagrepara sa mga karnero.

Si Hesús ag Katóng Disípulo nak Ida Palanggà

²⁰ Nagsa-ulí si Pedro, ag nakità nidá nak nagsusunór sa inra katóng disípulo nak palanggà ni Hesús,^s kató bagáng nagpasanrig sa rughan ni Hesús it katóng inra hulíng pagpaninghapon.

Katóng nagpangutana nak, “Gino-o, si-o kag matra-idór sa Imo?”

²¹ Pagkakità ni Pedro sa Idá, gingpangutana nidá si Hesús, “Gino-o, ay sa tawong kalí, ni-o ra kag matatabô sa ida?”

²² Nagsabát si Hesús, “Kung but-on Nakò nak buhî pa sidá hanggáng sa Akò pagbalik ay ni-o ngasing sa imo? Basta't sunór sa Akò!” ²³ Ngani nabantog sa mga hali sa pagtu-o kag balità nak kag disípulong kalí ay indî mamatáy. Ugaling bukô tuyár kag gingsilíng ni Hesús sa ida kundî “Kung but-on Nakò nak buhî pa sidá hanggáng sa Akò pagbalik ay ni-o ngasing sa imo?”

²⁴ Akó nak nagpapamatu-or sa tanáng bagay nak kalí ag nagsuyat it kalíng libró ay imáw kag disípulo nak kató. Ag ayam namò nak kag akò pamatu-or ay klaro.

Kag Katapusán

²⁵ Pero maramò pang mga bagay kag ginghimò ni Hesús. Ugaling kung isuyat katóng tanán ay sabaling indî maghusto sa bug-ós nak kalibutan kag mga libró nak masusuyat.

^s21:20 Kató ay Juán nak imáw kag nagsuyat it kalíng libró.